

informativni **islamski** časopis

A ko govori ljepše od onoga koji poziva Allahu, koji dobra djela čini i koji govori "Ja sam doista musliman." Sura Fussilet, ajet 33

El

Asr

izdvaJamo

el **udjeljivanje** U OBILJU I OSKUDICI

el **postojanost akideta** ISPRAVNIH PRETHODNIKA

el **edebi** MEĐUSOBNOG DIJALOGA

el **naša dječica i ljubav prema Allahu**

U našoj novoj ponudi nudimo vam
u različitim bojama velike hidžabe,
veličine 150 x 150 cm.

Ono što čini posebnim ove hidžabe jeste
to što su na čoškovima oblog oblika
i što zbog svoje veličine potpunije
pokriju ženu muslimanku!

Cijena € 6,50

VAPOUR RUB - krema od čorokuta

Ova krema je namjenjena za olakšavanje
bolova i za lakše dlanje. Krema je vrlo
dobra za one koji imaju bolove u
mišićima i kostima
(kao što je koljeno, leđa, vrat i drugo).

Cijena: € 6,00

Čorokutovo ulje - El Barakah

Ovo ulje je vrlo dobrog kvaliteta, farmaceutske
upakovano u staklenoj flaši. Sigurno je
mnogima poznata djelotvornost/lijek čorokuta.

Dovoljno je napomenuti hadis:
"Čurukot sadrži u sebi lijek za svaku
bolest, osim za smrt."

Cijena: € 6,00

€ 45,00

Posjetite nas na internetu:

www.an-nisa.net

Nudimo vam kvalitetnu islamsku odjeću
za žene i muškarce po povoljnim cijenama!

Kontakt:

Mob: 0031-6-17332323
E-mail: info@an-nisa.net
Država: Holandija

Informativni islamski časopis "El-Asr"

Izdavač

Stichting (Udruženje) Hidžra
Kloosterstraat 13, Beverwijk, Holandija

Registracija

ISSN 18730795;
KvK Alkmaar 34185854

Uplate na račun

Rabo Bank 1427.67.425

Urednik

Š. Fazlić

Redakcija

E. Zukić
Ebu Hamza
H. Stranjac
A. Sofić

Dizajn naslovne

<http://www.hawd-design.com/>

Šerijatska recenzija

Hajruddin Tahir Ahmetović

Lektura

A. Šibonjić

U ovom broju za El-Asr pišu:

Ishak Ahmetović, prof.
Suad Drpljanin, prof.
Osman Smajlović, prof.
Hajruddin Tahir Ahmetović, prof.
Ahmed Džinović, prof.
Abdumelik Oborčak, prof.
Cokoja Saudin, prof.
Bilal Bosnić
Zijad Ljakić, prof.
Ummu Mu'az Smajlović
Ummu Muhammed

Informacije, narudžbe & marketing

Telefon: (0031) 6 49 336 506
e-mail: el-asr@hotmail.com

Štampa

Grafika "S" Zenica

Sadržaj

Edebi međusobnog dijaloga	4
Samo strpljivi bit će bez računa nagrađeni	6
Kada ga vidite slijedite ga	8
Udjeljivanje u uobilju i oskudici	11
Oni koji vole da se o vjernicima šire bestidne glasine čeka teška kazna	13
Fitna spava, neka je proklet ko je probudi, II	15
Postojanost akideta ispravnih predhodnika	17
Naša dječica i ljubav prema Allahu	20
Ustrajnost na Allahovoj uputi	22
Pouke i poruke iz sure Jusuf, IX dio	25
Uzajamno pozajmljivanje pod nazivom "Udruženje službenika"	27
Čuvanje jezika kod selefa	29
Period poslanikove rane mladosti	30
Vladar Pravovjernih - Abdumelik b. Mervan	32
Upozorenje onima koji vrijeđaju i omalovažavaju učenjake	35
Greške u braku	39
Dječija priča	41
O računarima	42

Prošli broj

EDEBI međusobnog DIJALOGA

Allahov poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, je rekao: „Vjernik ne vrijeđa, niti proklinje, niti je nepristojan, niti je bestidan.“ (Ahmed, Ibnu-Hibban, Hakim, hadis sahih Sahihu Džamia, 5381, Albani) Mu'mini ne vrijeđaju časti i nakane ljudi. Amr b. El-As, radijallahu anhu, je rekao: „Poslanik nije bio nepristojan, niti besraman. Govorio je: 'Najbolji od vas su najboljeg ahlaka'.“ (Buhari, 3559; Muslim, 2321)

Pripremio: Osman Smajlović, prof.

Važnost dijaloga se zapaža u dvjema stvarima. Prva je pozivanje ljudi islamu i sunnetu. Održavaju se međusobni dijalozi sa nemuslimanima, kako bi se ubijedili da je Allahova vjera istina. Ili sa onim koji su skrenili od sunneta da se vrate njemu i da ga se prdržavaju. U Kur'anu nalazimo veliki broj dijaloga između vjerovjesnika i njihovih naroda, tako da je Nuhov narod mu rekao: **„O Nuhu,“ - rekoše oni - „ti si želio da se s nama raspravljaš i dugo si se raspravljao.“** (Prijevod značenja Hud, 32) A druga vrsta dijaloga je rješavanje razilaženja u stvarima idžtihada. Dijalog je sredstvo za postizanje ubjeđenja u stvarima idžtihada u kojima se je razišlo. Dvojica ili više vode dijalog kako bi spoznali istinu po pitanju kojeg nije došao jasan dokaz niti se dogodila saglasnost učenjaka koja se ne prekoračava.

Pravila i temelji dijaloga

1. Ograničavanje teme dijaloga.

Dijalog se mora odvijati oko određenog pitanja, jer mnoštvo od njih bivaju jalova rasprava koja nema ograničenu tačku kod koje se završava. Kao što treba biti na najljepši način oko određenog pitanja na kojeg će se usmjeravati rasprava i kojeg neće preći dijalog dok se ne upotpuni.

2. Diskusija u osnovama prije ogranaka.

Diskusije se vode oko temelja ograničene teme prije njenih ogranaka, jer rasprava oko ogranaka prije dogovora oko temelja, smatra se jednom vrstom bezvrijednog raspravljanja osim u određenim situacijama. Ukoliko se zadovolji sa temeljom sigurno će se

zadovoljiti i sa njegovim ograncima, dok će u protivnom rasprava biti bezvrijedna i jalova. **3. Dogovor oko osnove kojoj se vraća.** Učesnici u dijalogu se moraju dogovoriti oko temelja kojim će se vraćati ukoliko se pojavi razilaženje. Kao što je vraćanje Kur'anu, vjerodostojnom sunnetu, usaglašenim prihvatljivim pravilima ili onome na čemu su bili predhodni sljedbenici.

Osobine učesnika u dijalogu

Od dobrih osobina onih koji učestvuju u dijalogu, treba biti slijedeće: Ispravnost nijjeta, Iskrenost, Znanje, Skromnost, Razumijevanje sa znanjem, Izvrsnost predočavanja, Ljepota izlaganja i ispravnost govora, Redosljed i harmonija ideja. A od pogrešnih osobina su: Uzdizanje glasa, Prevladavanje u razgovor, Preuveličavanje govora druge strane i Nepravda u opisu druge strane.

Ciljevi dijaloga

Cilj dijaloga nije uzdizanje i smutnja na zemlji, niti pobjeđivanje radi sebe, već je cilj spoznaja istine. Uzvišeni Allah zna šta je cilj učesnika u raspravi, da li je istina ili pobjeda. Nemoj zaboraviti da postoji mogućnost da si ti na greški i da je ispravnost sa drugim. Ako je s tobom istina i s drugim je mogla biti isto tako. Možda je s tobom veliki dio istine, ali isto tako i s drugim je određeni dio istine ili čak može biti i obratno. Obaveza je na muslimanu da traga za istinom s ispravnim nijjetom i da mu ne bude briga, dok sluša neistomišljenika, kako da mu

uzvrati kada ovaj prestane pričati.

Skromnost u govoru i djelu

Ovdje je bitno ostavljanje svega onoga što ukazuje na uobraženost, samodopadanje i oholost. Pojedinci u toku dijaloga okreću glavu od neistomišljenika kao znak ismijavanja i neinteresovanja. Ili se primjeti na crtama lica, pokretima obrva, očiju i usni, što ukazuje na to, a to je ustvari od oholosti. Poslanik, sallallahu alejhi ve sellam, je rekao: „Oholost je potcjenjivanje istine i omalovažavanje ljudi.“ (Muslim, 91) Od skromnosti je da prihvatiš istinu od bilo koga čak i od najgoreg neprijatelja. Ona je zagubljena stvar koju ti želiš, ti tragaš za istinskom spoznajom, pa, gdje je sretnoš, ti si najpreči njoj. Ostavi upotrebu termina koji ukazuju na oholost, uzdizanje i preziranje onoga što je kod drugih. Kao što je: „Mi smatramo ovako“, „Kod nas je ovako.“, „Ja“, „Rekao sam,“ i slično tome. Ibnul-Kajjim i drugi učenjaci spominju da je Iblis (šejtan) taj koji je rekao kako nas je Allah obavijestio: „**Ja sam bolji od njega; mene si od vatre stvorio, a njega od ilovače.**“ (Prijevod značenja El-Earaf, 12) Riječ „Ja“ je preuveličana, koja odbacuje istinu i ona je od šejtana.

Obraćanje pažnje i lijepo slušanje

Pažljivo slušanje druge strane je umjetnost koju je malo ko usavršio. Većina nas usavršava govor više od slušanja. Allah je stvorio jedan jezik za razliku od ušiju, kako bismo više slušali a manje pričali. Pažljivo slušaj i usmjeri lice

sagovorniku i razmisli o onome o čemu priča, možda ukaže na snagu tvoga dokaza ili spremnost na dijalog. Kao što se Allahov poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, ponašao. Slušao bi govor mušrika koji ustvari ne zaslužuje da se sluša. Potom bi ga upitao: „Da li si završio?“, da bi mu proučio pojedine ajete. (Ibnu-Hišam, Sahihu Sira Nebevije, Albani)

Pravednost

Budu iskren i ne obaziri se na ljude da li su zadovoljni ili ne. Tragaj za istinom onako kako si Uzvišenog Allaha spoznao, da u tvom srcu nema osim ljubav prema Njemu, Poslaniku, sallallahu alejhi ve sellem i istini koju voli Allah i Njegov poslanik, sallallahu alejhi ve sellem. Pronađi istinu među gomilom neistine sugovornika. Možda Allah učini da nevjernik ili pokvarenjak kaže istinu ili da ukaže na mahanu kod tebe ili nekog drugog muslimana. Možda se od njega okoriste muslimani dunjalučkom dobrobiti ili načinu u da'vi, koju je spoznao a ti je zanemario. Priznati istinu i obznani je, ne umanjuje od vrijednosti čovjeka, naprotiv jača njegov položaj kod ljudi i ukazuje na njegovu hrabrost, snagu i samopovjerenje.

Početak sa suglasnim i očevitim stvarima

Od koristi je da se dijalog ne počinje s pitanjem u kojem se razišlo. Naprotiv, počinje se sa saglasnim temama ili opštim pravilom, šireći dijalog sa stvarima koje su usko povezane s tim ili su mu slične. Da bi na kraju došla pitanja u kojima postoji razilaženje.

Ostavljanje fanatizma osim za istinu

Ukoliko bi ti sugovornik prigovorio za stvari koje su vezane za tebe, kao što je knjiga, kaseta ili mjesto rada. Ne smiješ postupati fanatično braneći to sa spominjanjem njenih pozitivnih stvari i dobrih djela nasuprot ružnog spomenutog. Moraš se pridržavati slijedećih stvari: Prepusti mu da upotpuni govor. Priznaj mu ono u čemu je upravu. Kritiziraj naučno ono u čemu je pogriješio, daleko od zanosa i osjećaja. Ostavi fanatizam, jer ostavljanje fanatizma je jedna od težih stvari, fanatizam je stranaštvo, koje utječe na islamski ummet. Jer je samo fanatik

odan mezhebu i grupi. Ne posjeduje razum sa kojim je u mogućnosti da se oslobodi fanatičkih okova i zamisli, niti može prihvatiti istinu osim u ograničenom okviru.

Poštivanje druge strane

Naređeno nam je da ljudima dadnemo njihova zaslužna mjesta. U suprotnom, lišit ćeš ih njihova prava. Nije uspijeh povezan s rušenjem ličnosti sugovornika. Naprotiv, to će biti dokaz tvoje nemogućnosti za dijalog i slabosti dokaza, tako što se vješaš za ličnost sugovornika. Ljudi danas razumiju, pa ako si uspio, potpomagajući se uljepšanim i prevarljivim govorom, znaj da će se to brzo srušiti. Allahov poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, je rekao: „Vjernik ne vrijeđa, niti proklinje, niti je nepristojan, niti je bestidan.“ (Ahmed, Ibnu-Hibban, Hakim, Albani) Mu'mini ne vrijeđaju časti i nakane ljudi. Amr b. El-As, radijallahu anhu, je rekao: „Poslanik nije bio nepristojan, niti besraman. Govorio je: 'Najbolji od vas su najboljeg ahlaka.'“ (Buhari, 3559; Muslim)

Objektivnost

Objektivnost je vođenje pažnje na temu ne izlazeći iz njenog okvira. Od objektivnosti je nebjježanje od osnovne teme drugoj, sporednoj temi. Pojedinci kada se dovedu u neugodan položaj, bježe od dogovorene teme ili određene tačke govora i teme koja je daleko od predmeta govora. Što je od najvećih nedostataka rasprave i koja rezultira da se provedu dugi sati bez koristi. Obaveza je da se završi određena tačka, a potom se raspravlja o slijedećoj. Od objektivnosti je da se ne unosi tema u temu rasprave. Npr. raspravlja se o obavezi hidžaba ili zabrani muzike, a sugovornik na to odgovara: 'Ljudi su stigli na mjesec.', a ti ne prestaješ pričati o hidžabu, ili muslimani se ubijaju na svakom mjestu, a ti i dalje raspravljaš o muzici. A kakve veze to ima sa temom dijaloga i ako ostavimo raspravu o tim pitanjima, da li će se riješiti problemi muslimana? Od objektivnosti je da se ne vrijeđa sugovornik. Tako što će se optuživati da ima lažnu nakanu, ili čudnu prošlost, ili nema naučno zvanje. Kakve to veze ima sa temom rasprave?

Ispred tebe su tvrdnje koje trebaš pobiti ili podržati jakim naučnim dokazima. Nije od objektivnosti mnoštvo teških zakletvi. Allah je ukorio one koji to rade: „... i ne slušaj nijednog krivoklevetnika, prezrena klevetnika, onoga koji tuđe riječi prenosi“ (El-Kalem, 10-11) Od objektivnosti je ostavljanje laži. Kao da učesnik u dijalogu prepíše lažni hadis nekoj od hadiskih knjiga, znajući da njegov sagovornik nema vremena da se vrati na spomenutu knjigu, niti je dobro poznaje, da bi znao vjerodostojnost hadisa. Laž se ne može sakriti. Izbacivanje pojedinosti iz određenog dokaza, takođe, nije objektivnost. Uzimanje određenih pojedinosti dokaza koje odgovaraju svakako nije od emaneta. Spomeni dokaz u potpunosti, kako bi ljudi imali uvid u ono što si ti zaključio iz njega i kako bi te podržali ili osporili, jer će ga nekada reći a neće razumjeti šta stoji iza njega. Govor se razumije iz stanja njegovog govornika, konteksta, njegove istorije i drugih tekstova. Od objektivnosti je da se kaže za pitanje koje ne poznaje: „Ne znam“. Od objektivnosti je naučna potvrda. Kada dokazuješ nemoj da to činiš sa glasinama, prepostavkama i predrasudama koje su se ustalile u tvom razumu ili razumu ljudi koji su ispred tebe, već dokazivanje biva Kur'anom, Sunnetom, jasnim dokazima i preciznom statistikom.

Neobavezivanje sa onim što ne obavezuje

Kao da kažeš čovjeku koji je rekao drukčije od određenog učenjaka: 'Ti si rekao suprotno tom i tom učenjaku.', što obavezuje da si ti učevniji od njega. Što nije tačno. Njegovo razilaženje sa tim učenjakom ne obavezuje ga na predhodno spomenuto. On zna da je taj učenjak učevniji od njega, međutim, po ovom pitanju smatra da ga ne treba slijediti radi svoga idžtihada. Što ga ujedno ne čini zalutalim i pogrešnim. Ili da mu kaže da niko sa sličnim govorom nije predhodio. To može da znači da je istina bila osutna od ummeta cijelo to vrijeme, što ustvari nije tačno, jer možda ga je neko predhodio sa istim govorom, ali nama to nije preneseno, ili to smatra istinom koja se mora spoznati u svakom prostoru i vremenu, ili je to od pitanja idžtihada.

Samo oni koji budu strpljivi BIT ĆE BEZ RAČUNA NAGRAĐENI

Šejhul-islam Ibnu-Tejmije, rahmetullahi 'alejh, kaže: „Po pitanju sabura ljudi se dijele na više skupina, najbolji su od njih oni koji se nalaze u stanju u kakvom je bio Poslanik, sallallahu 'alejhi ve sellem, i oni koji su ga slijedili, da saburaju na onome što njih lično zadesi od drugih ljudi. A da se bore na Allahovom, dželle ša'nuhu, putu pa da kažnjavaju i da se ljute samo radi Allaha, dželle ša'nuhu, a ne radi sebe! Zato što im je Allah, dželle ša'nuhu, naredio da takve kažnjavaju.... A najgori su oni koji su suprotni ovim spomenutim, oni kažnjavaju druge i ljute se radi sebe a ne radi njihova Gospodara!” (Medžmuatu-l-Fetava, 8/332)

Piše: Suad Drpljanin, prof.

Za svaki belaj koji zadesi čovjeka Allah, dželle ša'nuhu, mu je dao i lijek, vrlo jednostavan i vrlo važan – SABUR – STRPLJIVOST. Saburom treba da se naoruža svaki vjernik, a posebno onaj koji želi da druge ljude poziva u Allahovu, dželle ša'nuhu, vjeru. Jezički, riječ sabur označava strpljivost, izdržljivost, ustrajnost, samosavladavanje, suzdržljivost... Terminološku definiciju za sabur dao je Imam Ibnul-Kajjim kada kaže: "Sabur je da savladaš dušu kada je uznemirena i ljuta, da suzdržiš jezik da se drugima žali i jadikuje i da spriječiš tijelo da čini ono što ne treba." (Medaridžu-salikin, 2/115) Isto tako, možemo reći da je sabur izvršavanje Allahovih naredbi, klonjenje od zabranjenih stvari i strpljenje na onome što nas zadesi (kader).

Vrijednost i važnost sabura

Allah, dželle ša'nuhu, je stvorio ljude da Mu ibadet čine, ali ni jednog nije ostavio, a da ga nije iskušao raznim iskušenjima. Naravno, najviše su bili iskušavani poslanici, a zatim oni koji su poslije njih sa najvećim imanom. Sva iskušenja mogu biti dvojaka: u

vjeri i u ovdunjalučkim stvarima. Ukoliko čovjek kroz iskušenja ne prođe čvršći i jači, onda takvo iskušenje donosi štetu. Ni u kom slučaju ne može biti da je ostao na "nuli". O iskušenjima Uzvišeni Allah, dželle ša'nuhu, u Svojoj Knjizi kaže: **"Misle li ljudi da će biti na miru ostavljeni ako kažu: 'Mi vjerujemo!', a da u iskušenje neće biti dovedeni? A doista smo Mi u iskušenje dovodili i one prije njih, pa je Allah, uistinu, ukazao na one koji istinu govore i na one koji lažu."** (Prijevod značenja Al-Ankebut, 2-3) Isto tako Uzvišeni kaže: **"Mi ćemo vas, uistinu, na kušnju stavljati sa malo straha i gladu i gubitkom u imecima, životima i ljetini."** (Prijevod značenja El-Bekara, 155) Znači, ne smijemo žaliti za time što smo iskušani, i što smo na belaju. Svako iskušenje i svaki belaj može značiti i to da nam naš Gospodar želi dobro, kao što Allahov poslanik, salallahu 'alejhi ve sellem, kaže: **"Kome Allah želi dobro, stavi na kušnju."** (Buharija) Sve rečeno nas navodi na pomisao koliki značaj ima sabur u životu jednog muslimana! Kur'an veliku pažnju poklanja saburu govoreći na mnogo mjesta o njemu i na različite načine, kao što je slučaj kada se sabur spominje uz namaz, a znamo da je namaz stub vjere. Uzvišeni kaže: **"Pomozite**

sebi strpljenjem i molitvom, a to je, zaista, teško, osim poslušnima, koji su uvjereni da će pred Gospodara svoga stati i da će se Njemu vratiti." (Prijevod značenja El-Bekara, 45-46) Allahov Poslanik, sallallahu 'alejhi ve selleme, je rekao: **"Čistota je polovica imana, zahvala Allahu - puni vjerniku mjerilo njegovih djela, veličanje Allaha - puni sve između nebesa i Zemlje, namaz je svjetlost, sadaka je dokaz, sabur je sjaj, a Kur'an je dokaz za tebe, ili protiv tebe. Svaki čovjek, kada osvane, svoju dušu prodaje, pa je otkupi, ili je upropasti."** (Muslim) Sabur predstavlja veliki dar koji nam pomaže da dunjalučke poslove i nedaće lakše prebrodimo, a da time zaslužimo i Allahovu, dželle ša'nuhu, nagradu. Ukoliko se strpimo u nedaći i belaju, zasigurno će nam Allah, dželle ša'nuhu, pomoći da to lakše prebrodimo. Ebu-Se'id el-Hudri, radijallahu 'anhu, prenosi da je jedna grupa ensarija, tražila od Allahova Poslanika, sallallahu 'alejhi ve selleme, razne stvari, pa im je on dao, zatim su ponovo tražili i on im je opet dao što su tražili, dok im nije sve podijelio što je imao, a zatim im rekao: **- Sve što budem imao od dobra, ja ću vam podijeliti, i ništa od vas neću sakriti, ali ko traži i želi čednost, Allah će mu je podariti; ako traži i želi neovisnost, Allah će ga učiniti**

neovisnim. Ko god se puno suzdržava i trpi, Allah će mu pomoći da bude strpljiv; nije nikome dat bolji i značajniji dar od sabura." (Muttefekun alejhi) Ebu-Hurejre, radijallahu 'anhu, prenosi da je Allahov poslanik, sallallahu 'alejhi ve selleme, rekao: "Allah kaže: "Nema druge nagrade za Mog roba mu'mina kojem Ja usmrtime njegovu voljenu osobu na ovome svijetu, pa se on strpi na tom gubitku, osim Dženneta." (Buhari) Sabur ustvari, jeste razlog oprosta naših grijeha, a to se dešava na taj način što strpljivo podnesemo ono što nas zadesi. Ebu-Se'id i Ebu-Hurejre, radijallahu 'anhuma, prenose da je Allahov poslanik, sallallahu 'alejhi ve selleme, rekao: "Muslimana ne pogodi nikakva nedaća ili bolest, niti tuga ili žalost, niti bilo kakva nezgoda, čak ni obični ubod trna, a da mu zbog toga Allah ne oprosti dio njegovih grijeha." (Muttefekun alejhi) Sabur je uvjet uspjeha, kako na dunjaluku, tako i na Ahiretu. U tom smislu Uzvišeni kaže: "O vjernici, budite strpljivi i izdržljivi, na granicama bdijte i Allaha se bojte, da biste postigli ono što želite." (Prijevod značenja Alu-Imran, 200) Isto tako, oni koji su strpljivi bit će bez računa nagrađeni nagradom od njihova Gospodara. Kao što Uzvišeni kaže: "Reci: 'O robovi moji koji vjerujete, bojte se Gospodara svoga! One koji na ovom svijetu dobra djela budu činili čeka nagrada, a Allahova zemlja je prostrana; samo oni koji budu strpljivi bit će bez računa nagrađeni." (Prijevod značenja Ez-Zumer, 10) Postoji još mnogo ajeta i hadisa koji govore o važnosti i vrijednosti sabura ali zadovoljit ćemo se spomenutim.

Vrste sabura

Kao što smo mogli primjetiti iz definicija postoje tri vrste sabura: sabur na onome što nam je naređeno od Allaha, dželle ša'nuhu, da izvršavamo, sabur na onom što nam je zabranjeno da radimo i sabur na onom što nas zadesi, odnosno na onome što nam je suđeno. Najvrednija vrsta sabura je prva kao što kaže Imam Ibnul-Kajjim, rahmetullahi 'alejh: „Sabur na onome što nam je naređeno da izvršavamo od Allaha, je vrijedniji od

sabura na onom što nam je zabranjeno, zato što je Allahu draže činenje dobrih djela od ostavljanja loših.“ (Medaridžus-salikin 2/116) Sabur kod svakog da'ije mora da obuhvati sve tri spomenute vrste sabura, on mora da bude strpljiv u pokornosti svome Gospodaru, a u to spada i da se strpi pri sticanju znanja koje je neophodno svakom da'iji. Mora da se strpi i da ne čini haram stvari kako bi bio svome Gospodaru što pokorniji i na kraju mora da se strpi na onome što će ga zadesiti na tom putu od ljudi.

*"Mi ćemo vas svakako
dovoditi u iskušenje,
malo strahom i
gladovanjem i time što
ćete gubiti imanja i
živote, i ljetine. A ti
obraduj strpljive."*
(El-Bekara, 155.)

Svere koje sabur obuhvata u da'vi

Sabur ulazi u sve svere da've, ali ćemo ovdje spomenuti samo neke od njih.

1. Da se ne ljuti radi sebe. Da'ija se ne smije ljutiti radi sebe nego isključivo radi Allaha, dželle ša'nuhu, tj. ne treba da se ljuti kada lično njega neko uvrijedi, ali treba da se ljuti kada neko uvrijedi Allaha, dželle ša'nuhu, ili Poslanika, sallallahu 'alejhi ve sellem. Šejhul-islam Ibnu-Tejmijje, rahmetullahi 'alejh, kaže: „Po pitanju sabura ljudi se dijele na više skupina, najbolji su od njih oni koji se nalaze u stanju u kakvom je bio Poslanik, sallallahu 'alejhi ve sellem, i oni koji su ga slijedili, da saburaju na onome što njih lično zadesi od drugih

ljudi. A da se bore na Allahovom, dželle ša'nuhu, putu pa da kažnjavaju i da se ljute samo radi Allaha, dželle ša'nuhu, a ne radi sebe! Zato što im je Allah, dželle ša'nuhu, naredio da takve kažnjavaju.... A najgori su oni koji su suprotni ovim spomenutim, oni kažnjavaju druge i ljute se radi sebe a ne radi njihova Gospodara!" (Medžmuatu-l-Fetava, 8/332)

2. Da ne požuruje da vidi plodove svoje da've. Od čovjekove prirode je da žuri kao što Uzvišeni –kako stoji u prijevodu značenja– kaže: "Čovjek je stvoren od žurbe." (El-Enbija, 37) Ali, da'ija ne smije da požuruje i da žudi samo za tim da vidi plodove svoje da've. Njemu je obaveza da se trudi, da ljudima objasni i da ih uputi na ispravan put, a nije mu obaveza da vidi plodove svoga truda. I mora biti ubjeđen da je jedino Allah, dželle ša'nuhu, Taj Koji daje uputu i da će biti onako kako On hoće, kao što Uzvišeni i kaže: „Da Gospodar tvoj hoće, na Zemlji bi doista bili svi vjernici. Pa zašto onda ti da nagoniš ljude da budu vjernici?" (Prijevod značenja Junus, 99)

3. Da ustraje u pozivanju. Šta god se desilo da'ija mora da nastavi da poziva ljude k Allahu, dželle ša'nuhu, jer je Allahova vjera istina i istina će na kraju pobjediti bez obzira u kakvoj se trenutno situaciji nalazili. Ma kako da'iji u određenom trenutku teško bilo, on ne treba da se jadi nikome osim svome Gospodaru i treba da nastavi sa pozivanjem sve dok bude u stanju za to. Svima nama je dobro poznato kako su mušrici mučili posljednjeg Poslanika, sallallahu 'alejhi ve sellem, i njegove ashabe pa su na tome saburali i nastavili sa pozivanjem u Allahovu vjeru. Abdullah b. Mes'ud, radijallahu 'anhu, pripovijeda: "Kao da sada gledam Allahova poslanika, sallallahu 'alejhi ve selleme, kako priča o jednom od Allahovih poslanika, salavatullahi 'alejhim, kako ga je njegov narod toliko pretukao da mu je potekla krv niz lice, a on je, brišući krv sa sebe, samo rekao: - Allahu dragi, Ti oprosti narodu mome, jer oni zaista ne znaju." (Muttefekun alejhi) Molim Allaha, dželle ša'nuhu da nas učini od onih, koji će saburati kada je to potrebno. Amin!

Kada ga vidite, slijedite ga makar i pužući po snijegu

Piše: Ishak Ahmetović, prof.

Ebul-Hasan Muhammed
Es-Sidžistani kaže: "Preneseno je
mutevatir predajom od Poslanika,
sallallahu alejhi ve sellem, u vezi
Mehdije: da će biti od porodice
Poslanika sallallahu alejhi ve
sellem, vladat će sedam godina,
ispunit će Zemlju pravdom, kada
se pojavi Isa sin Merjemin, Mehdi
će mu pomoći u ubijanju
Dedždžala, i da će Mehdi biti emir
ovoga ummeta , a Isa će klanjati
za njim." (Ibnul Kajjim, El-Menar)

Ibn Hadder, po pitanju redosljeda velikih predznaka Posljednjeg dana, kaže: "Iz svih hadisa zajedno se može zaključiti da je prvi veliki znak koji će nastupiti, pojava Dedždžala, ko-jim će se nagovjestiti ogromna promjena u mnogim stvarima na cijeloj Zemlji. A to će se završiti sa smrću Isaa, alejhis-salam, sina Merje-mina. A izlazak Sunca sa zapada je prvi od velikih predznaka ko-jim će se označiti nastupanje te promjene u svemiru i završit će se nastupom Sudnjeg dana. Što se tiče izlaska životinje iz zemlje, najvjerovatnije će se to desiti istog dana kada Sunce izađe sa zapada. A razlog tome je što će se po izlasku Sunca sa zapada zatvoriti vrata pokajanja. Prvi predznak kojim će se označiti stvarni početak nastupa Posljednjeg dana je vatra koja će potjerati ljude sa istoka na zapad." (Buharija, Kitab El-Fiten)

Iz riječi Ibnu-Hadžera zaključujemo da se radi o tri vrste velikih predznaka:

- a) predznaci kojima se nagovještava početak ogromnih promjena stanja na Zemlji,
- b) predznaci kojima se nagovještava početak promjena u svemiru, i
- c) predznaci kojima se nagovještava početak nastupa Posljednjeg dana. (Iman, od Dr. Nu'man Jasina. str: 109)

Pri nestanku ovog svijeta pojaviti će se čovjek iz ehlul bejta, kojim će Allah učvrstiti vjeru. Taj čovjek će vladati ovom zemljom sedam godina, ispunit će Zemlju pravdom kao što je bila ispunjena nepravdom. U vrijeme obećanog Mehdi, dunjalučkih blagodati će biti kao nikada prije: zemlja će davati plodove kao nikada do tada, često će padati kiša i imetak će se dijeliti neograničeno. Ibnu-Kesir u svome djelu "El-bidaje ven-nihaje" – "Početak i Kraj" kaže sli-jedeće: "U vrijeme Mehdi bit će mnogobrojna dobra, voće će rađati kao nikada do tad, imetka će biti dosta, vladavina čvrsta, vjera postojana, neprijatelji poraženi, a dobra će biti u tim danima neprestano." U istom djelu Ibnu-Kesir navodi da će njegovo ime, kao i ime njegova oca, biti kao i ime Poslanika, sallallahu alejhi we selem, i njegova oca: Muhamed b. Abdillah. Ebu-Seid El-Hudrij, radijallahu 'anh, prenosi da je Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem,

rekao: "Mehdi je od mene (tj. od njegovog roda), vedra je čela i kukasta nosa, ispunit će Zemlju pravdom kao što je ispunjena nasiljem i ne-pravdom, vladat će sedam godina." (Ebu-Davud, Kitab el-Mehdi) Mehdi će se pojaviti na istoku, kao što se navodi u hadisu od Sevbana, radijallahu 'anh, u kome se kaže: "Poslanik, sallallahu alejhi we selem, je rekao: 'Borit će se kod Kabe trojica, svi su sinovi halife a neće nijedan od njih pobijediti. A zatim će se podići crne zastave sa istoka, ubijati će vas kao što nije nijedan narod do tada ...'(zatim je nešto spomenuo i nisam to zapamtio), a zatim je rekao: 'kada ga vidite, slijedite ga makar i pužući po snijegu.'" (Ibn-Madždže, Kitab El-Fiten) Ebu-Seid El-Hudrij, radijallahu 'anh, prenosi da je Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, rekao: "Obavještavam vas o Mehdi, bit će poslan kada učestaju zemljotresi i poveća se razilaženje među ljudima. Ispunit će Zemlju pravdom kao što je bila ispunjena nasiljem i ne-pravdom. Bit će sa njim zadovoljni stanovnici nebesa i Zemlje i on će dijeliti imetak pravedno." (El Hakim)

Džabir, radijallahu 'anh, prenosi da je Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, rekao: "Sići će Isa sin Merjemin, pa će mu reći njihov emir Mehdi: Klanjaj nam kao imam! Ne, odgovorit će Isa, vi ste emiri jedni drugima. Allah je učinio plemenitim ovaj ummet." (Ibnul Kajjim u svome djelu El-Menar) Ebul-Hasan Muhammed Es-Sidžistani kaže: "Preneseno je mutevatir predajom od Poslanika, sallallahu alejhi ve sellem, u vezi Mehdi: da će biti od porodice Poslanika sallallahu alejhi ve sellem, vladat će sedam godina, ispunit će Zemlju pravdom, kada se pojavi Isa sin Merjemin, Mehdi će mu pomoći u ubijanju Dedždžala, i da će Mehdi biti emir ovoga ummeta, a Isa će klanjati za njim." (Ibnul Kajjim, El-Menar) Što se tiče razilaženja šijii i ehlu-sunneta u vezi Mehdi, ispravno o tome je ono što kaže Kur'an i vjerodostojni hadisi. Nije dozvoljeno uzimati bezvrijedne tvrdnje da bi se oborilo ono što je vjerodostojnim hadisima preneseno od Poslanika, sallallahu alejhi ve sellem. (Vidi Ešratus-sa'ah, str: 249 - 273) I sunije i šijie vjeruju da će se on pojaviti,

samo što šijie vjeruju da je to njihov dvanaesti imam koji je nestao i koji je i danas živ, pa će se pojaviti pred Posljednji dan.

Dedždžal

Jedan od također velikih predznaka Posljednjeg dana je pojava osobe koju je Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, nazvao Dedždžalom, zbog njegove prevelike laži i obmane. Dedždžal u arapskom jeziku znači lažov - koji ima veliku sposobnost obmane. Dedždžal je osoba koja će za sebe tvrditi da je božanstvo, i Allah, subhanehu ve te'ala, će mu omo-gućiti stvari koje niko sem Allaha nije u stanju izvršiti, da bi ljude time stavio na veliko iskušenje. Allah, subhanehu ve te'ala, će mu dati: da oživljava mrtve koje on ubije, zelenu bašću, vatru, dvije rijeke, blago ovodunjalučkih riznica, narediti će nebesima da spuste kišu, pa će se iz njih spustiti kiša, naređivat će zemlji da proklija pa će ona to i uraditi, - a sve će to činiti Al-lahovom voljom i odredbom. Zatim će pri kraju Allah, subhanehu ve te'ala, to njemu onemogućiti, pa neće biti u stanju da ubije ni jednog čovjeka, niti da uradi bilo šta od onoga što je prije radio. Zatim će ga ubiti Isa, alejhis-salam, a Allah, subhanehu ve te'ala, će učvrstiti vjernike u njihovom imanu-vjeronanju. Dedždžal neće biti u stanju da zavede nikoga od vjernika, nego će zavoditi totalne neznalice i bijednike koji će povjero-vati u njega da bi zadovoljili svoje potrebe za hranom i imet-kom. A jedan broj će povjerovati u njega bojeći se njegove prividne kazne, jer će njegovo iskušenje biti izuzetno teško,- zbunjivat će razum i oduzimati pamet. Sve što bude radio, kao i njegovo brzo kretanje, ima za cilj da zbuni ljude tako da ne mogu sagledati pravo stanje i njegove manjkavosti. Zbog toga su svi poslanici upozoravali na njegova iskušenja, ukazivali na njegove nedostatke i iznosili dokaze o lažnosti njegovih tvrdnji. Mu'mini će biti podržani od Allaha, subhanehu ve te'ala, i neće ih zavarati tvrdnja Dedždžala, jer će jasno vidjeti njegove manjkavosti kao što je čoravost, - i svaki će vjernik, bio pismen ili nepismen, moći pročitati na njegovom

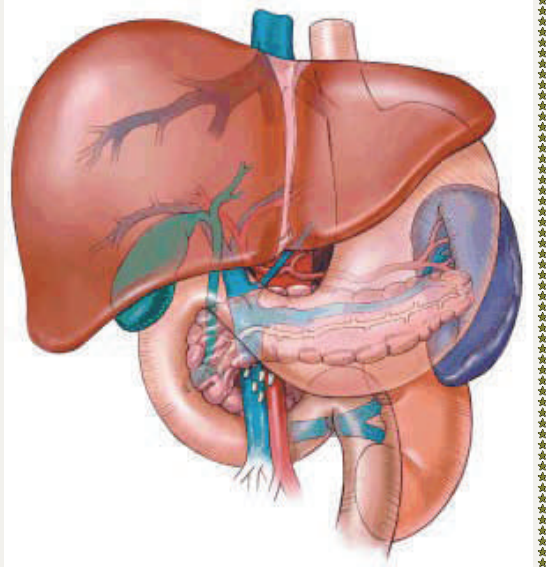
čelu da je on nevjernik. (*Iman od dr. Nuajm Jasina, str: 113*) Na čelu će mu jasno pisati "KAFIR" Abdullah b. Omer, radijallahu 'anhuma, prenosi da je Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, jedne prilike ustao između ljudi, Allahu, subhanehu ve te'ala, se zahvalio na Njemu dostojan način, a zatim je spomenuo Dedždžala i rekao: "Ja vas upozoravam na njega, i nema ni jednog poslanika a da nije svoj narod upozoravao na Dedždžala, ali ja ću vam o njemu reći nešto što ni jedan poslanik prije mene nije rekao svom narodu: on je ćorav, a vaš Gospodar nije ćorav." (*Buharija: Kitab el-Fiten, Muslim: El-fiten ve Ešratus-sa'ah*) Huzejfe b. El-Jeman, radijallahu 'anh, prenosi da je Allahov poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, rekao: "Ja više znam o onome što će Dedždžal imati: 'Imat će dvije rijeke koje će teći: jedna od njih će (na pogled očiju) izgledati kao bijele vode, a druga vatra usplamtjela, pa ako ne-koga od vas stigne, neka odabere rijeku koja izgleda kao vatra, neka zatvori oči, sagne se i napije se iz nje, - i vidjet će da je hladna voda. Jedno Dedždžalovo oko će biti potpuno zatvoreno grubom mesnatom izraslinom, a između očiju će mu pisati "k a f i r" što će pročitati svaki vjernik (mu'min), bio pismen ili nepismen." (*Muslim, El-Fiten ve Ešratus-sa'ah.*) Nevas b. Sem'an, radijallahu 'anh, prenosi, pa kaže: "Jedne prilike je Allahov Poslanik, sallallahu alejhi ve

sellem, spomenuo Dedždžala, pa ga je tako pot-cijenio govoreći o vidljivim znakovima njegove laži kao što je ćoravost, a zatim ga tako podigao govoreći o veličini iskušenja kojima će kušati ljude, da smo pomislili da je već sti-gao do palminjaka Medine. Kada smo poslije otišli do Allaho-vog poslanika, sallallahu alejhi we selem, on je to prepoznao na nama, pa nas je upitao: "Šta je sa vama?", a mi odgovorismo: "O Allahov Poslaniče, danas si spomenuo Dedždžala i tako ga potcijenio, a zatim ga po-digao, da smo mislili da je već stigao do palminjaka Medine". On reče: "Ja se za vas ne bojim ničeg drugog sem Dedždžala. Ako se pojavi dok sam ja sa vama, ja ću vas zaštititi, a ako se pojavi, a ja ne budem među vama, neka svako od vas čuva sebe, a ja Allaha molim da od njega sačuva svakog muslimana. On je mladić izuzetno kovrdžave kose, slijep je na jedno oko, sličan Abdul Uza b. el-Katimu. Ko ga od vas doživi nek mu prouči početak sure El-Kehf. On će se pojaviti između Šama i Iraka, i početak će pre-nositi svoje smutnje lijevo i desno, zato se, o robovi Božji, čvrsto držite." Mi tada rekosmo: "Allahov Poslaniče, ko-liko dugo će ostati na Zemlji?" On odgovori: "Četrdeset dana: dan kao godinu, dan kao mjesec, dan kao sedmicu, a ostali dani će mu biti kao vaši dani." Mi tada rekosmo: "Hoće li nam biti do-voljno da klanjamo namaze samo jednog dana u danu koji će biti

kao godina?" On reče: "Ne, nego ćete određivati namaska vremena." Rekosmo: "O Allahov poslaniče: kako brzo će on ići po zemlji?" "Kao kiša koju nosi vjetar," - reče. "Doći će do naroda pa će ih pozvati da ga vjeruju, a oni će mu se odazvati i povjero-vati mu, pa će on narediti nebu, te će ono spustiti kišu zemlji koja će odmah prokljati, pa će im stoka tada postati krupnija nego ikada, sa najvećim vimenima i stomacima. A zatim će doći narod koje će on pozvati da povjeruju u njega, pa će oni to odbiti. On će ih tad ostaviti, pa će postati bijedni bez ičega od svojih imetaka. Proći će pored starih ruševina pa će im reći: Izvadite svoje blago, a za njim će krenuti riznice blaga poput rojeva pčela. Zatim će poz-vati zdravog, punog mladića i udariće ga sabljom tako jako da će ga pre-poloviti na dva dijela, - zatim će ga pozvati i on će ustati idući prema njemu sa osmjehom na licu. On će to tako činiti sve dok Allah s.v.t. ne pošalje Isaa sina Mer-jemina, koji će sići kod bijelog minareta i to istočno od Da-maski, u bijeloj odjeći, držeći se rukama za krila meleka. Kada spusti glavu, zakapaju mu suze, a kada je podigne, sa njegovog lica se spuste dragulji kao biseri. Nijedan nevjernik koji osjeti miris njegova daha neće moći preživjeti, a njegov dah će se prostirati sve dokle se vidi ispred njega. On će tražiti Dedždžala, sve dok ga ne nađe na vratima zvana, Babu-Lut (u Kudsu u Palestini) i kada ga nađe onda će ga na tom mjestu ubiti." (*Muslim, El-Fiten ve Ešratus-sa'ah.*)

Da li ste znali ?

Da li ste znali da je dozvoljeno presađivanje organa s jednog dijela tijela na drugo iz preovladavajuće koristi. Takođe, dozvoljeno je odstraniti organ zbog bolesti, ukoliko za njim postoji potreba, premjestiti na drugo tijelo. Dok, nije dozvoljeno presađivanje organa sa živog čovjeka na drugog, ako bi pri tome prestao život prvog čovjeka, poput presađivanja srca, ili da njegov život bude doveden u pitanje, poput presađivanja obadva bubrega. Dozvoljeno je presađivanje organa mrtvog čovjeka koji su od životnog značaja po druge ljude, pod uslovom da je mrtvi to ostavio u oporuci ili da to njegovi nasljednici poslije njegove smrti dozvole. I svakako dozvoljenost presađivanja organa se uslovljava da ne bude putem trgovine. (*Islamski pravni kolegij u Mekki, džumadel-ahir, 1408. h.g*)

UDJELJIVANJE

u obilju i oskudici

Od Ebu-Hurejre, radijallahu te'ala anh, se prenosi da je Vjerovjesnik, sallallahu alejhi ve sellem, rekao: „*Nema dana da ljudi osvanu u njemu a da se ne spuste dva meleka. Jedan od njih kaže: 'Gospodaru naš, podari onome koji udjeljuje nadoknadu, zauzvrat' – dok drugi kaže: 'Gospodaru naš, podari propast onome koji se sustegao od udjeljivanja.'*“ (Buharija, 1351) Ibnu-Hadžer, rahimehullah, u komentaru spomenuta hadisa kaže: „Dova meleka za propast podrazumijeva ili propast imetka ili propast vlasnika imetka.“

Piše: Hajruddin Tahir Ahmetović, prof.

Od osobina iskrenih vjernika jeste i udjeljivanje u izobilju i u oskudici. Allah, subhanehu ve te'ala, uz druge osobine spominje i ovu osobinu bogobojaznih, onih kojima je On Uzvišeni obećao Svoj oprost i Džennet, pa kaže: „**i nastojte da zaslužite oprost Gospodara svoga i džennet prostran kao nebesa i Zemlja, pripremljen za one koji se Allaha boje, za one koji, i kad su u obilju i kad su u oskudici, udjeljuju, koji srdžbu savlađuju i ljudima praštaju – a Allah voli one koji dobra djela čine: i za one koji se, kada grijeh počine ili kad se prema sebi ogriješe, Allaha sjete i oprost za grijehe svoje zamole – a ko će oprostiti grijehe ako ne Allah? – i koji svjesno u grijehu ne ustraju.** Njih čeka nagrada – oprost od Gospodara njihova i džennetske bašče kroz koje će rijeke teći, u kojima će vječno ostati, a divne li nagrade za one koji budu tako postupili!“ (Prijevod značenja Alu-Imran, 133-136) Značenje udjeljivanja u obilju i oskudici jeste udjeljivanje u bogatstvu i siromaštvu, u blagostanju i potčinjenosti, u zdravlju i bolesti, dakle, u svim stanjima, kao što Svevišnji kaže u drugom ajetu: „**Oni koji udjeljuju imanja svoja i noću i danju, tajno i javno ...**“ (Prijevod značenja El-Bekara, 274) Zatim, nakon toga Allah spominje njihovu nagradu: „**dobit će nagradu od Gospodara svoga; i ničega se oni**

neće bojati i ni za čim oni neće tugovati.“ (Prijevod značenja El-Bekara, 274) Takođe, Allah, subhanehu ve te'ala, kaže: „**i oni koji trpe da bi postigli naklonost Gospodara svoga, i koji molitvu obavljaju, i koji od onoga što im Mi dajemo i tajno i javno udjeljuju, i koji dobrim zlo uzvraćaju – njih čeka najljepše prebivalište, edenski vrtovi u koje će ući oni i roditelji njihovi i žene njihove i porod njihov – oni koji su bili čestiti ...**“ (Prijevod značenja Er-Ra'd, 22-23) Takve ništa nije moglo spriječiti i odvratiti od pokornosti Allahu i udjeljivanja na Njegovu putu. Uzvišeni je rekao: „**Oni koji Allahovu Knjigu čitaju i molitvu obavljaју i od onoga čime ih Mi opskrbljujemo udjeljuju, i tajno i javno, mogu da se nadaju nagradi koja neće nestati, da ih On prema onome što su radili nagradi i još im iz obilja Svoga da, jer On mnogo prašta i blagodaran je.**“ (Prijevod značenja Fatir, 29-30) Traženje Allahova zadovoljstva u činjenju dobročinstva prema Njegovim stvorenjima, osobina je bogobojaznih. Svevišnji je rekao: „**i koji od imetka, iako im je drag, daju rođacima, i siročadi, i siromasima, i putnicima-namjernicima, i prosjacima, i za otkup iz ropstva ...**“ (Prijevod značenja El-Bekara, 177) U hadisu Ibnu-Mes'uda, radijallahu te'ala anh, Allahov

poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, kaže: „*Sedmoricu će Allah staviti u Svoj hlad na Dan kada ne bude nikakva drugog do Njegova hlada*“ – zatim je spomenuo da je od njih i: „*čovjek koji udijeli milostinju i toliko je prikrije da njegova lijevica ne zna šta je udijelila desnica.*“ (Buharija, 620 i Muslim, 1712) U hadis kudsijju kojeg prenosi Ebu-Hurejre, radijallahu te'ala anh, Allah, subhanehu ve te'ala, je rekao: „*O sine Ademov! Udijeli, pa ću i Ja tebi udijeliti!*“ (Buharija, 4933) U ovom hadisu je obećanje o nadoknadi i pošto nije određeno udjeljivanje u tačno određene svrhe tada ono obuhvata sve vrste dobra. U Svojoj uzvišenoj Knjizi Allah, subhanehu ve te'ala, je rekao: „**Što god vi udjelite, On će to nadoknaditi, On najbolje opskrbljuje.**“ (Prijevod značenja Saba, 39) Rekao je: „**a za dobro koje učinite Allah sigurno zna.**“ (Prijevod značenja El-Bekara, 215) Rekao je: „**Imetak koji udjelite drugima u vašu je korist, ono što udjelite drugima neka bude samo Allahu za ljubav – a ono što od imetka udjelite drugima nadoknadit će vam se potpuno, neće vam biti učinjeno krivo!**“ (El-Bekara, 272) Od Ibnu-Mes'uda, radijallahu te'ala anh, se prenosi da je Vjerovjesnik, sallallahu alejhi ve sellem, rekao: „*Ne zavidi se osim dvojici: čovjeku kojem je Allah*

Nastavak na sl. strani --->

podario imetak pa ga troši na istini i čovjeku kojem je Allah podario mudrost kojom sudi i kojoj podučava druge.“ (Buharija, 73 i Muslim, 1352) Dakle, zavist je zabranjena osim u ovim dvjema osobinama i tada u tim slučajevima ona se i ne naziva *hased-zavist*, već *gibta*-želja a istim ili zavidnost bez zlobe a ona biva da čovjek priželjkuje da ima kao što i drugi ima, međutim, da ta blagodat koji drugi uživa ostane pri njemu, dakle ne priželjkuje njen gubitak. Težnja za ovim naziva se *munafesa*-natjecanje i ukoliko ona bude u pokornosti –kao što je slučaj ovdje- onda je ona pohvalna, međutim, ukoliko bude u griješnju onda je to natjecanje prezreno. Dok, ukoliko bude u dozvoljenim tvarima, tada je i samo natjecanje dozvoljeno. Dakle, kao da je značenje hadisa da nema veće ili bolje želje osim u ovim dvjema stvarima. (Pogledaj *Fethul-Bari*, 1/219) U hadisu Adija b. Hatima, radijallahu te'ala anh, Allahov poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, je rekao: „*Bojte se Vatre, pa makar i sa pola hurme!*“ (Buharija, 1328 i Muslim, 1690) Tj. postavite između sebe i nje, Vatre, pregradu od milostinje i dobrog djela, pa makar oni bili i mali. Takođe, od Ibnu-Mes'uda, radijallahu te'ala anh se prenosi da je Vjerovjesnik, sallallahu alejhi ve sellem, jedne prilike upitao svoje ashabe: „*Kojem je od vas imetak njegova nasljednika draži od njegova imetka?*“ Odgovorili su: „Allahov poslaniče, nema nijednog od nas a da mu njegov imetak nije najdraži!“ Rekao je: „*Uistinu, njegov imetak je ono što je on već udijelio, dok je imetak njegova nasljednika ono što je on sačuvao!*“ (Buharija, 5961) Od Ebu-Hurejre, radijallahu te'ala anh, se prenosi da je Vjerovjesnik, sallallahu alejhi ve sellem, rekao: „*Nema dana da ljudi osvanu u njemu a da se ne spuste dva meleka. Jedan od njih kaže: 'Gospodaru naš, podari onome koji udjeljuje nadoknadu, zauzvrat' – dok drugi kaže: 'Gospodaru naš, podari propast onome koji se sustegao od udjeljivanja.'*“ (Buharija, 1351) Ibnu-Hadžer, rahimehullah, u komentaru spomenuta hadisa kaže: „Dova meleka za propast podrazumijeva ili propast imetka ili propast vlasnika imetka.“ En-Nevevi, rahimehullah, kaže: „Pohvalno i poželjno udjeljivanje jeste udjeljivanje u pokornosti, udjeljivanje porodici i gostima,

kao i udjeljivanje u dobrovoljnim djelima.“ El-Kurtubi, rahimehullah, kaže: „Udjeljivanje u ovom hadisu podrazumijeva obavezno i dobrovoljno udjeljivanje, međutim, onaj koji se ustegne od dobrovoljnog udjeljivanja ne zaslužuje ovu dovu, osim ako ga nadvlada pokudena škrtost usljed koje ukoliko i izdvoji imetak koji je obavezan po njega ne izdvoji to drage duše i ili izdvoji najgori njegov dio.“ Od Ebu-Hurejre, radijallahu te'ala anh, se prenosi da je Allahov poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, rekao: „*Milostinja neće umanjiti imetak, niti će čovjek oprostiti a da mu Allah neće povećati ponos i niko neće biti skroman radi Allaha, a da ga Allah neće*

uzdići.“ (Muslim, 4689) Imam En-Nevevi u komentaru ovoga hadisa kaže: „U vezi riječi Allahova poslanika, sallallahu 'alejhi ve sellem: '*Milostinja neće umanjiti imetak*' spominju dva značenja. Jedno je da će mu Allah dati bereketa u njegovom imetku i da će otklonuti od njega ono što mu može nauditi, pa, izdvojena milostinja bit će nadomještena skrivenim bereketom. I ovo je primjetno i ono na što se naviklo. Drugo značenje je da ukoliko se imetak i umanjí izdvajanjem milostinje, taj manjak bit će nadomješten velikom nagradom za izdvojen u milostinju.“ (Pogledaj *Komentar Muslimova Sahiha*, 8/399) Od Abdullaha b. Amra, radijallahu 'anh, se prenosi da je neki čovjek upitao Allahova poslanika, sallallahu 'alejhi ve sellem: „Koji je to islam najbolji?“ Odgovorio je: „*Da udjeljuješ hranu i nazivaš selam onome koga znaš i onome koga ne znaš!*“ (Buharija, 11 i

Muslim, 56) U hadisu Ebu-Hurejre, radijallahu 'anh, Allahov poslanik, sallallahu 'alejhi ve sellem, je rekao: „*Ko udijeli iz lijepa imetka –a Allah ne prima osim lijepo- koliko je vrijednost jedne hurme, to će Allah, uistinu, prihvatiti Svojom desnicom, zatim će je odgajati i uvećavati onome koji ju je udijelio, kao što neko od vas odgaja svoje ždrijebe, sve dok ta milostinja ne dostigne veličinu brda.*“ (Buharija, 1321) Od Ebu-Mes'uda el-Ensarija, radijallahu 'anh, se prenosi da je neki čovjek došao s devom, vodeći je za povodac, i rekao: „Dajem je na Allahovu putu.“ Allahov poslanik, sallallahu 'alejhi ve sellem, mu je dodao: „*Zbog nje ćeš na Sudnjem danu dobiti sedam stotina deva, svejedna će biti s povodcem.*“ (Muslim, 1892)

Vrijednosti udjeljivanja:

1. Udjeljivanje u obilju i oskudici je od potpuna imana i lijepa islama. 2
2. Dokaz je lijepa mišljenja o Allahu i uvjerenja u Njega Svevišnjeg.
3. U tome je zahvalnost Allahu na Njegovoj blagodati, jer je On istinski vlasnik svog imetka.
4. Razlog je Allahove ljubavi i ljubavi stvorenja.
5. Njime se jačaju veze među pojedincima i zajednicama.
6. Njime se zadovoljavaju zahtjevi siromašnih i potrebnih.
7. Udjeljivanje je razlog zadobijanja bereketa u imetku i njegova povećavanja.
8. Njime se u zajednici širi ljubav i samilost koji su suprotni škrtosti i srdžbi.
9. Udjeljivanje je put koji je vodi do Dženneta.
10. Onoga koji bude udjeljivao Allah će staviti u Svoj hlad na Dan kada drugog hlada neće biti.

Allahu se zahvaljujemo na početku i na kraju. Neka je salavat i selam na Allahova poslanika, njegove ashabe i sve koji ih slijede do Sudnjega dana.

One, koji vole da se o vjernicima šire bestidne glasine, čeka teška kazna

Šta reći za one koji šire neistine i glasine o vjernicima bez dokaza, bazirajući svoje riječi na sumnji? Allah, subhanehu ve te'ala, poručuje: “One, koji vole da se o vjernicima šire bestidne glasine, čeka teška kazna i na ovom i na onom svijetu; Allah sve zna, a vi ne znate.” (Prijevod značenja En-Nur, ajet 19) Takođe, islam naređuje da se ne obznanjuju počinioци grijeha, da se ne otkrivaju njihove tajne i ne šire glasine o njima. Allahov Poslanik, sallallahu 'alejhi ve sellem, je rekao: “*Musliman je muslimanu brat. Neće mu nepravdu nanijeti, niti ga ostaviti na cjedilu. Ko ispuni neku potrebu svoga brata, Allah će ostvariti njegovu potrebu. Ko od vjernika kakvu nedaću otkloni na dunjaluku, Allah će od njega otkloniti nedaću na Sudnjem danu. Ko pokrije muslimana (u njegovim postupcima), Allah će ga pokriti na Sudnjem danu.*” (Buhari i Muslim)

Piše: Ahmed Džinović, prof.

Islam je uspostavio bratske veze između njegovih pripadnika i to je njegova univerzalna vrijednost i poruka.

Međutim, to je ostvarljivo onda kada se muslimani pridržavaju principa s kojima je došla ova uzvišena vjera a koji su sadržani u Kur'anu i Sunnetu. Među tim principima je i to da se nalazi isprika braći muslimanima i da se ne sumnja u bilo čije pogreške bez dokaza. Dočim, danas je situacija u većini slučajeva obratna, sumnja je u osnovi dok se ispravnost mora dokazati! Allah, subhanehu ve te'ala, kaže: „**O vjernici, klonite se mnogih sumnjičenja, neka su sumnjičenja, zaista, grijeh. I ne uhodite jedni druge i ne ogovarajte jedni druge!**” (Prijevod

značenja El-Hudžurat 12) Ibnu-Kesir je u svome “Tefsiru”, komentarišući ovaj ajet, rekao: “Uzvišeni Allah je zabranio

Svojim robovima mnoga sumnjičenja, a u to spada uvreda prema porodici,

bližnjima i ljudima, bez ikakvog razloga, jer nešto od toga je čisti grijeh, pa neka se toga klone iz opreza.” Šta reći za one koji

šire neistine i glasine o vjernicima bez dokaza, bazirajući svoje riječi na sumnji? Allah, subhanehu ve te'ala, poručuje: “**One koji vole da se o vjernicima šire bestidne glasine čeka teška kazna i na ovom i na onom svijetu; Allah sve zna, a vi ne znate.**” (Prijevod značenja En-Nur, ajet 19) Takođe, islam naređuje da se ne obznanjuju počinioци grijeha, da se ne otkrivaju njihove tajne i ne šire glasine o njima. Allahov Poslanik, sallallahu 'alejhi ve sellem, je rekao: “*Musliman je muslimanu brat. Neće mu*

Nastavak na sl. strani -->

nepravdu nanijeti, niti ga ostaviti na cjedilu. Ko ispuni neku potrebu svoga brata, Allah će ostvariti njegovu potrebu. Ko od vjernika kakvu nedaću otkloni na dunjaluku, Allah će od njega otkloniti nedaću na Sudnjem danu. Ko pokrije muslimana (u njegovim postupcima), Allah će ga pokriti na Sudnjem danu.” (Buhari i Muslim) Ako se čini suprotno, to onda predstavlja uznemiravanje muslimana i pored toga što je on počinio izvjestan grijeh. Dužnost ga je posavjetovati i ukoriti, narediti mu dobro i zabraniti zlo na blag način. Na tom međusobnom upućivanju na dobro i savjetovanju zasnivaju se bratske veze među pripadnicima ummeta Muhammeda, sallallahu 'alejhi ve sellem. Allahov Poslanik, sallallahu 'alejhi ve sellem, je rekao: “Vjera je nasihat (iskrenost).” “Prema kome, o Allahov Poslaniče?” – upitasmu. “Prema Allahu, Njegovoj knjizi, Njegovom Poslaniku, vođama muslimana i ostalim od njih.” (Muslim)) Pod nasihatom se ovdje smatra iskrenost (ihlas). En-Nevevi, rahimehullah, kaže: “Iskrenost prema ostalim muslimanima, -a to su oni mimo vođa- podrazumijeva njihovu uputu na koristi Ahireta i dunjaluka, odstranivanje neugodnosti od njih tako što ih treba poučiti vjeri i u njoj ih pomoći riječju i djelom, prikrivanje njihovih mahana, popravljivanje nedostataka, otklanjanje štete od njih, pridobijanje koristi za njih, naređivanje dobra i zabrana zla na blag i iskren način, lijepo ophođenje s njima, poštivanje starijih i samilost prema mlađim, lijepo savjetovanje i izbjegavanje prevare i zavisti prema njima. Treba da voli njima ono što voli sebi i da prezire da ih zadesi ono što ne bi ni sebi volio, da štiti svojom riječju i djelom njihove imetke, čast i ostalo u vezi s njima...” (Sahihu Muslim biš-Šerh En-Nevevi, 2/39) Tek, slijedenjem ovih postupaka ummet će ostvariti ono što je njegova odlika, a to je, da je to ummet zajednice te međusobnog potpomaganja njegovih pripadnika. Allahov poslanik, sallallahu 'alejhi ve sellem, je rekao: “Vjernik prema vjerniku je poput dijelova jedne zgrade, jedan

drugoga učvršćuje”, pa je sastavio svoje prste. (Buharija, Muslim)

Ipak, pokrivanje vijesti o griješenju je važeće sve dok počinitelj ne naruši prava drugih a ne važi ni za one koji namjerno javno griješe. Ako se problem veže za prava ljudi u smislu počinjenog zločina, krađe, narušavanja časti, tada nije potrebno pokrivati griješenje, jer se onda to smatra saradnjom u grijehu i neprijateljstvu. Zapravo, obavezno je takve spriječiti, kao kradljivca, varalicu,

nisu od navedenih, musliman treba da se strogo čuva širenja vijesti o grijesima i mahanama brata muslimana, te istraživanja istih.

O onome ko istražuje propuste muslimana, kleveta ih i o njima širi ružne informacije Poslanik, sallallahu 'alejhi ve sellem, kaže: “O skupino koji svojim jezicima očitujete a iman još nije ušao u vaša srca! Ne ogovarajte muslimane, ne istražujte njihove propuste, jer onaj ko istražuje njihove propuste, Allah će

tragati za njegovim propustima. A

za čijim propustom Allah bude tragao, izložit će ga sramoti u vlastitoj kući.” (Imam Ahmed i Ebu-Davud.) Takođe, Poslanik, sallallahu 'alejhi ve sellem, je rekao: “Ne uznemiravajte Allahove robove, niti ih brukajte. Ne istražujte njihove mahane, jer onaj koji bude tragao za mahanama svoga brata muslimana, Allah će tragati za njegovom mahanom sve dok ga ne obruka u vlastitoj kući.” (Imam Ahmed) Činjenica je da musliman danas kod svoga brata vidi uglavnom mahane, greške i propuste, dok njegova dobra djela ne vidi makar ih bilo poput morske pjene! Nije li od Sunneta da svoga brata nekada i pohvalimo i istaknemo njegova dobra djela ili zasluge u radu za islam? Naravno, nećemo to učiniti pred njim, međutim, trebamo u tome slijediti praksu Poslanika, sallallahu 'alejhi ve sellem, koju su od njega preuzele prve i potonje generacije muslimana. Ta praksa je bila da se pohvale zaslužni muslimani i da se istakne njihova vrijednost. Zar nije Poslanik, sallallahu 'alejhi ve

razvratnika, itd.

Što se tiče javnog i ustrajnog griješnika koji se ponosi nemoralom i ne ustručava se to javno prezentirati i očitovati, treba ga posavjetovati. Ako ustraje na tome treba ga upozoriti, ukazati na štetnost njegovog vladanja, a o tome je potrebno obavijestiti i one ljude koji su u kontaktu s njime kako i oni ne bi bili izloženi njegovu uticaju. Dozvoljeno je spomenuti i njegovo ime u gore navedenim slučajevima, a islamski učenjaci su to izuzeli iz gibeta (ogovaranja). Što se tiče situacija koje

sellem, davao nadimke ashabima koji ukazuju na njihove plemenite osobine? Zar nisu učenjaci poštovali jedni druge i izricali riječi hvale koje su ostale zapisane sve do naših dana?! Zar nisu oni koji su od njih naslijedili znanje iskazivali poštovanje prema njima, i isticali njihovu vrijednost? Naravno, bilo je onih koji su pretjerali u tome, međutim, osnova je da se priznaju realne vrijednosti i zasluge muslimana, a ne da se samo obraća pažnja na greške, propuste i loša djela. Allah, subhanehu ve te'ala, najbolje zna!

Fitna spava

NEKA JE PROKLET KO JE

PROBUDI

(drugi dio)

Cjena koju bismo svi platili bila bi mnogo skuplja od rješenja spora međusobnim uvažavanjem, jer tako mi Allaha, da zlonamjerni ne dižu prašinu ne bi postojao nikakav problem sa nama i narodom koji je sa odušvlenjem prihvatio naše postojanje i borbu, što zna svako ko je imao čast da svjedoči našim junaštvima protiv četnika i ustaša kada nismo nikuda prolazili a da nam djeca nisu dizala prst i izgovarala tekbir u znak divljenja. To smo mi, narod naš zna, ne mutite mu svijest za korist istih tih neprijatelja koji bi da što prije nestane duha mudžahida, da krenu na muslimane znajući da ih neće sa druge strane čekati hrabri mudžahidi. U ovome je sva tajna i čitav razlog za huškanje protiv nas, zato nas ne čudi, niti boli kada to rade oni, jer mi smo prihvatili borbu sa njima, već nas boli kada to čine naši ljudi, nažalost.

Piše: Abdulmelik Oborčak

Kakav je trenutni trend u BiH i šire i što je tek početak, "vehabija" je negativac, uvijek krivac i za njega nema prava, pogotovo nije jednak nijednome s kim se spori počev od spora putem medija pa do suda. Zašto ne tražiti da se osude oni koji ni krive ni dužne druge ljude blate i pretvaraju u kriminalce koje će kasnije olahko biti diskriminirati?! Nisu li ti koji počinju sa prljavom rabotom prvi koji kumuju eventualnom zločinu protiv "vehabija", bilo da ti zločini sutra uzmu formu lišavanja slobode, koja je već sada narušena tim ljudima ili da se ode dalje do likvidacije ovim ili onim metodama, što je nažalost svijet izumio i postao u tome vješt? Svi novinski napisi i tv emisije kojima su "vehabije" tema su opasno tendenciozni i osuđivački, dolazili oni iz srpskog, hrvatskog, međunarodnog, bošnjačkog ili miljeja Islamske zajednice. Donekle je za razumjeti da nas niko ne smije braniti kao ljude koji imaju pravo da vjeruju i praktikuju svoju vjeru i izražavaju svoja vjerska ubjeđenja kako hoće bez da im to neko brani ili natura šta oni neće, usljed isukane sablje rata protiv

"terorizma" (Islama). Ali je za začuditi da nema barem neko da mu je stalo da svoj obraz sačuva i ne prlja svoju historiju nanoseći nasilje svojoj braći muslimanima i čineći uslugu zajedničkom nam dušmaninu!? Teško je Dodiku uzeti ulogu muftije, iako je svijet pun nemuslimana koji nam tumače Islam i govore kakvi pravi muslimani trebaju biti, ali je spreman ako bošnjačko-muslimanski zvaničnici zatraže podršku poslati svoje falange, kojima ne fali ni želje ni iskustva u likvidaciji bošnjaka, uopće, a vjernika pogotovo, da ih ugone u "din i u suru" ili izgone iz Bosne i šta im već bude išlo od ruke. Na isti način, i drugi koji su tu, bajagi, da nas čuvaju i vrte nam otuđena prava i kazne krivce za rat i stradanja u njemu, peru ruke od te misije birajući drugu koja im je u duši. Tako komandant EUFOR-a priznaje da neće hvatati Karadžića pravdajući to kako ovaj nije u BiH. Pa, ako nije, zar isti zapad, koji je njih poslao u BiH da nam ukradu pobjedu u ratu, nema načina da privoli druge zemlje da predaju zločince, makar to bila i Rusija, jer je ona itekako deklarativno aktivna u borbi protiv 'terorizma' a šta su četnici do osvjedočeni

teroristi koji su nasrnuli sa svim ubojitim oružjem na goloruk narod a Karadžić im vojvoda. Iako ovo nije osnovna tema moramo se je malo dotaći, jer me strah da ove činjenice ko ne previdi.

Sataniziranje i lov u mutnom

Naime oklijevanje sa hapšenjem Karadžića i Mladića unatoč našem insistiranju može se svesti sav srpski zločin na njih dvojicu kao i svi masakri i zločini diljem Bosne na samu Srebrenicu. Kao kada bi nam uhvatili njih dvojicu da su sve riješili. Ili ako priznaju da je u Srebrenici bio genocid ... kao da je samo tamo bio, dok je istina da nije bilo grada u kojem nije narod protjeran, mučen, ubijan, svetinje oskrnavljene. No ostavimo sada njih i vratimo se euforcu koji nam obznani da on nije tu radi pravde i hvatanja zločinaca, već da lovi u mutnom - zna se koga i kako - pa se hvali kako on čita novine (to je važno jer novine su hakk, iste te novine kojima on i njemu slični diktiraju šta će plasirati i tretirati a nije stotine hiljada nevino stradalih) i

Nastavak na sl. strani -->

saznaje kako "vehabije" prave probleme po džematima (u vrijeme halabuke oko šejha hafiza Jusufa Barčića, rahimehullah) i da se time treba pozabaviti policija, te da je on (EUFOR) spreman pomoći. Eh u to mu vjerujem. Tu se neće oklijevati pogotovo ne odustajati kao sa četničkim vukodlacima, jer oni nisu opasni po Islam i Muslimane kao "vehabije". Naivno, ako ne svejsno, brkaju pojmove i pr(e)odaju svoju braću i sinove po krvi i vjeri ubjeđeni da se neko mora žrtvovati i sebe oprati, a mnogima i stolicu obezbjediti i platu zaraditi. Jest, nas bošnje zapalo da se makar negdje dokažemo važnim i moćnim. Pošto ne možemo dobiti ništa od svojih dušmana koji su nas poharali, niti ih možemo kazniti, niti druge umoliti da to učini za nas, niti povratiti toliku bjedu odakle je otjerana, konačno možemo to zaboraviti i osjećati se jakima i važnima kod drugih. Zapad će nas tapkati po ramenima i sokoliti dok mu služimo tu prljavu ulogu. Možemo žrtvovati svoju braću. Milina je to! Oni znaju da je ćafir žedan na muslimana i da mu druge uloge nema, pa, zato koriste priliku da sebe sačuvaju kratkoročno predajući druge. Uperi prstom u "vehabiju" koga ni sam ne znaš zašto ne voliš, predat ćeš ga tuđinu koji će ga "legalno" na njegovo i tvoje zadovoljstvo odstrjeliti u borbi protiv "terorista". Kao da 'vehabizam' kao učenje u akidetu i ibadetu znači rat protiv drugih. Baveći se šire ovom špekulacijom kojom se služe želim istaći: Da bošnjački nesveješnjaci za prividnu ličnu korist ne skrivaju želju da ih drugi liši braće u kojima su prepoznali neprijatelja umjesto brata, zamjenili ga za četnika. Proturajući zapadu teoriju da smo mi "vehabije" teroristi a oni su hanefijski kosmopoliti. Amerika iz svoga iskustva zna da je najmirnija u zemljama Zaliva gdje su tzv. "vehabije", a vodi rat u Iraku i Afganistanu tradicionalnim zemljama hanefizma. Stoga razlučimo pitanja različitog shvatanja i praktikovanja vjere (da li je to vjersko ili bezbjedonosno pitanje), gdje to spada i kako se rješava, te koga treba da se tiče i problema globalnih odnosa. Mi smo davetska skupina a nismo državna tvorevina te nas treba takvima i posmatrati i priznati nam mjesto pod Suncem a ne izmišljati laži protiv nas ko' bajagi da smo neka sekta. Ako smo mi sekta onda su muslimani saudijci sekta pa

neka to javno kaže IZ-a. Ako smo mi kao dosljedni sljedbenici Kur'ana i Sunneta, pripadnici ehli sunneta wel džemata, sekta, onda su još prije hanefije sekta, mada mi to ne kažemo. Jer, sekta je zastranjenost u vjerovanju suprotna vjerovanju ehli sunneta wel džemata, a nisu sekte fikhski mezhebi. I na tome polju prije bi neki koji gaje mu'tezilijska i mutekellimska shvatanja u vjerovanju bili sekta nego mi, ali nažalost takve osude se mogu čuti javno i zvanično.

Ko bi stradao?

Ova zapjenjena kampanja nije ni slučajna niti spontana, već osmišljena, isplanirana i uvezana u kojoj svako ima svoj cilj i zadatak. A krajnji cilj i san svih učesnika u njoj da konačno odahnu od "vehabija". To što je precizno isplanirano, ne mora biti da će ta zavjera i uspjeti, ta najviše je ćafirskih zavjera i namjera propalo jer ih Allah Svojom milošću osujeti. Odluka o tom ko će ostati a ko li nestati, koće koga na dunjaluku nasljediti i zamjenuti je u rukama Uzvišenog Allaha. Predpostavimo da se zbija istrjebe, ko bi bio gubitnik? Čija su to djeca, braća, očevi? Iz kojeg su naroda, čije krvi, kojih imena? Kakav im je grijeh? Ko bi se tome najviše radovao? Ima li pravo čovjek osuditi drugoga na smrt, progon, staviti ga van zakona, omesti mu normalan život zato što drugačije misli, drugačije je naučio svoju vjeru iz izvora koje svi uvažavamo? Jesmo li u vremenima inkvizicije, lova na vještice i lomača? Ima li pravo vjerska zajednica, čiji smo prirodni članovi, tako nas tretirati? Ima li pravo država čiji smo punopravni građani, i koja bi nas morala štititi i dati ista prava kao i drugima, stavljati na zub i vršiti nad nama represije? Nebi li našim stradanjem stradali muslimani? Nebi li lišili ovaj malešni narod najspremnijih u njemu da ga sutra brane od neprijatelja kao što su činili nedavno? Nebi li tim bila prolivena nevinna krv bošnjaka zbog njihove vjere i to rukama ili nagovorom samih bošnjaka? U kojoj još državi, narodu i zajednici se to može dogoditi? Ovakva i slična pitanja moraju odgovorni u BiH i IZ sebi postaviti milion puta prije nego li sebi dopuste bilo kakav ispad u ovom smislu. Prije nego li bude kasno.

Šta ko gubi?

Iako bi mi bili direktni cilj, ne bismo bili jedini gubitnici, kako god gledali na problem i skime ga god dovodili u kontekst. Možda bi mi bili moralni pobjednici. Cjena koju bismo svi platili bila bi mnogo skuplja od rješenja spora međusobnim uvažavanjem, jer tako mi Allaha, da zlonamjerni ne dižu prašinu ne bi postojao nikakav problem sa nama i narodom koji je sa odušvljenjem prihvatio naše postojanje i borbu, što zna svako ko je imao čast da svjedoči našim junaštvima protiv četnika i ustaša kada nismo nikuda prolazili a da nam djeca nisu dizala prst i izgovarala tekbir u znak divljenja. To smo mi, narod naš zna, ne mutite mu svjest za korist istih tih neprijatelja koji bi da što prije nestane duha mudžahida, da krenu na muslimane znajući da ih neće sa druge strane čekati hrabri mudžahidi. U ovome je sva tajna i čitav razlog za huškanje protiv nas, zato nas ne čudi, niti boli kada to rade oni, jer mi smo prihvatili borbu sa njima, već nas boli kada to čine naši ljudi, nažalost. Mi nemamo mnogo šta izgubiti, ne uživamo ni vlast niti imetak niti kakvo poželjno mjesto, već se samo žrtvujemo za din, a žrtva nam ne bi ginula niukakvim okolnostima. Islamska zajednica bi po prvi put od svoga postojanja bila podjeljena i nejedinstvena. A po drugi bi put historija registrovala njeno saučestvovanje u izdaji svoga čeda nakon što su nešto takvo učinili sa mladim muslimanima u prošlom sistemu. Dunjaluk je za nas prolazna kategorija na kojem iskušenja ne priželjkujemo i molimo Allaha za spas, ali što nas zadesi moramo saburli podnositi. Šta bi eventualnim sukobima dobila ova Bosna, od svih osim nas osporavana? Šta bi dobila Evropa i svijet? Na svima je da se ozbiljno i odgovorno upitaju žele li normalne odnose uz međusobno uvažavanje ili žele zulum i diskriminacijom zapaliti fitilj fitne? Kome je u interesu novi Irak, Somalija, Afganistan, Liban? Mnogo je bolje svima da puste ljude da robuju svome Gospodaru i žive svoj život normalno sigurni i neometani sa svojim posebnostima, budući da nikoga ne diraju i ne napadaju, već su sami žrtve napada od rata na ovamo. Sljedbenici sahve neće nikome zlo učiniti ako ih drugi ne primora da uzvrate na zlo koje se više nije moglo trpjeti, niti njegovo tolerisanje bilo čime opravdati.

Postojanost akideta ispravnih predhodnika

Šejhul-islam Ibnu-Tejmije, rahimehullahu te'ala, je rekao: „Ubjeđenje Šafije i ubjeđenje prvaka islama poput Malika, Sevrija, Evzaija, Ibnul-Mubareka, Ahmed b. Hanbela, Ishaka b. Rahoje je poput ubjeđenja učenjaka za kojim su se oni povodili poput Fudajl b. Ijjada, Ebu-Sulejmana ed-Daranija, Sehl b. Sa'da et-Testurija i drugih. Među ovima i sličnim njima imamima nije bilo razilaženja po pitanju osnova vjere. Takođe i Ebu-Hanife, rahimehullahu te'ala, ubjeđenje koje se pouzdano prenosi od njega po pitanju tevhida-Allahove jednoće i kadera-Allahove odredbe i sličnog, odgovara ubjeđenju ovih imama.

Pripremio: Hajruddin Tahir Ahmetović po istoimenom djelu Abdurrezzaka b. Abdul-Muhsina el-Abbada

Neka je sva hvala Allahu, subhanehu ve te'ala, Gospodaru svih svjetova.

Završnica pripada bogobojaznima. Neka je salavat i selam na imama poslanika, našeg Vjerovjesnika, Muhammeda i sve njegove ashaba. Islamskoj čistoj akidi, onoj čiji je izvor Kur'an i Sunnet, pripada uzvišeno mjesto u vjeri. Njen položaj jeste poput temelja građevini, poput srca tijelu, poput korijena stablu. Allah, subhanehu ve te'ala, je rekao: „**Zar ne vidiš kako Allah navodi primjer – lijepa riječ kao lijepo drvo: korijen mu je čvrsto u zemlji, a grane prema nebu.**“ (Prijevod značenja Ibrahim, 24.) Ovakav je položaj akideta u vjeri, ogroman položaj, uzvišeno i počasno mjesto, visoki stupanj. Značaj akideta duboko je usađen u dušama njenih sljedbenika. Skriven u njihovim srcima. Od nje

polaze i njoj se vraćaju. Zbog nje se umaraju, natječu i bore, i zbog nje pobjeđuju, nadvladavaju i nadmašuju druge. Veliki je njen značaj i položaj u dušama i srcima njenih sljedbenika. Nakon što su je srca vjernika spoznala i nakon što se ona učvrstila i duboko ukorijenila u njihovim dušama, tako čvrsta i postojana rezultirala je lijepim moralom, ustrajnošću na pravcu,

potpunošću u dobrim djelima, ustrajnosti i neumornosti u pokornosti, ibadetu i pridržavanju Allahovih, subhanehu ve te'ala, naredbi. Kada god je ovaj čisti islamski akidet bio postojaniji u dušama svojih sljedbenika, jači i dublji u njihovim srcima, tada im je on bio i veći

poticaj na svako dobro, poticaj na svaki uspjeh i ustrajnost na putu do njega. Zbog ovoga, briga za čistim islamskim neizmjenjenim akidetom mora biti velika i neprestana. Briga za akidetom kod istinskih vjernika mora biti veća od svake druge njihove brige. Mora biti veća od njihove brige za jelom, pićem, odjećom i ostalim njihovim neophodnim stvarima, jer ona ustvari predstavlja suštinu života

njihovih srca. Svevišnji Allah je rekao: „**O vjernici, odazovite se Allahu i Poslaniku kad od vas zatraži da činite ono što će vam život osigurati.**“ (Prijevod značenja El-Enfal, 24.) Ona je, dakle, suštinski život njihovih srca, temelj na kojem se podižu i grade sva

njihova djela, postojanost njihova morala, ljepota njihova pravca i izbora. Zbog toga, pažnja prema njoj i znanjem i ubjeđenjem mora biti velika, kao i ono što slijedi poslije toga od truda, zalaganja, žrtvovanja i ustrajnosti u pokornosti Uzvišenom Allahu. Doista, ispravni čisti islamski akidet, najbitnija je stvar, najveća obaveza i briga o njoj mora da se nadredi svakoj drugoj brizi i pažnji. Ukoliko budemo proučavali životopis naših ispravnih prethodnika, da im se Allah svima smiluje, nastani ih u Džennetu i nagradi ih za sve muslimane

najboljom nagradom, vidjet ćemo njihovu veliku brigu za čistim islamskim akidetom, veliku pažnju koju su joj posvećivali, pažnju kao nijednoj drugoj stvari. Ona, čista ispravna i neizmjenjena, bila je njihov najveći i najčasniji cilj, njihovo najveće nastojanje. Tu svoju brigu i pažnju za islamskim akidetom iskazivali su na razne načine i

Nastavak na sl. strani --->

brojna polja. Od toga je i ono što je bilo razlog njena očuvanja, opstanka i ustrajnosti, tj. pisanje korisnih djela o čistom neizmjenjenom islamskom akidetu: djela koja su učvršćavala islamski akidet, pojašnjavala ga i donosila dokaze za njega, odbacivala i odgovarala spletkama spletkaroša, inatima inadžija, njenom negiranju od strane nevjernika, kao i onima koji su pretjerivali po njenom pitanju i na taj način je takođe mijenjali. Ispravni prethodnici, Allah im se svima smilovao, na ovom polju dali su veliki doprinos, mnogo se založili i bili na hizmetu islamskoj akidi, potpomogli je, pisajući stotine djela, od malih do velikih, onih koji su sadržavali sva poglavlja islamskog akideta do djela koja su obrađivala određena poglavlja, onih koja su pojašnjavala i učvršćavala istinu do onih koja su odgovarala njenim protivnicima, inadžijama. Oni, ispravni prethodnici, uzimali su islamsku akidu jedni od drugih, s koljena na koljeno, čistu neizmjenjenu, jasnu poput Sunca u po bijela dana. Pri njoj nije bilo nikakvih nejasnoća zbog ispravnosti, jačine i jasnoće njenih dokaza. Takvu akidu su preuzimali iz generacije u generaciju. Jedna generacija bi preuzimala čistu akidu od prethodne, čuvala bi je, odgajala a zatim prenosila sljedećoj generaciji. I neće prestati skupina iz ummeta

Muhammeda, sallallahu 'alejhi ve sellem, biti na istini i pomagati istinu sve dok ne nastupi Sudnji dan. Oni koji se odvoje od ove skupine, neće joj nauditi, već najveći gubitnici bit će ti koji pored ove skupine izaberu nekakve druge skupine. Svoj gubitak spoznat će na Sudnjem danu: „Na Dan kada nevjernik prste svoje bude grizao govoreći: 'Kamo sreće da sam se uz Poslanika pravog puta držao, kamo sreće, teško meni, da toga i toga za prijatelja nisam uzeo, on me je od Kur'ana odvratio nakon što mi je priopćen bio!' – a šejtan čovjeka uvijek ostavlja na cjedilu.“ (Prijevod značenja El-Furkan, 27-29.) U nekoliko narednih brojeva govorit ćemo, inšaallahu te'ala, o akidetu ispravnih prethodnika, njenoj postojanosti i čistoti daleko od bilo kakvih

izmjena i pored dugog vremena ispunjenog kušnjama. Akidet kod ehli sunneta vel-džemata, onih koji se pridržavaju Kur'ana i Sunneta u ovome vremenu jeste onaj akidet kojem je pozivao i Allahov poslanik, sallallahu 'alejhi ve sellem, akidet na kojem su bili Ashabi i oni koji su ih slijedili u dobru, prenosili s koljena na koljeno, iz generacije u generaciju, sve dok taj akidet čist ispravan neizmjenjen nije stigao i do nas. Da, mnogi su se okrenuli od ovoga akideta, od ovoga Pravog puta. Vjerovjesnik, sallallahu 'alejhi ve sellem, sve to je nagovijestio u svojim hadisima. Rekao je: „Doista, onaj od vas koji bude živio poslije mene vidjet će mnoga razilaženja. Na vama je da se držite

moga sunneta i sunneta mojih pravednih nasljednika. Prihvatite se toga čvrsto, svojim kutnjacima. I dobro se čuvajte novih stvari u vjeri. Doista, svaka nova stvar je novotarija a svaka novotarija je zabluda.“ (Ebu-Davud, 4607; Tirmizi, 2676; Es-silsiletu es-sahiha, 937 i 2735) U drugom hadisu je rekao: „Ovaj ummet će se podijeliti na sedamdeset tri skupine. Sve će u Vatru osim jedne.“ (Ahmed, 4/102; Ebu-Davud, 4597; Es-silsiletu es-sahiha, 203) Dakle, vjera jedne skupine bit će ispravna, njen pravac i njeno ubjeđenje bit će ispravni jer su ih preuzeli sa čista izvora, preuzeli su ih iz Allahove Knjige i sunneta Njegova poslanika, sallallahu 'alejhi ve sellem. Nisu ih obuzele strasti, prohtjevi niti su pribjegli svojim razumima i mišljenjima, već su pribjegli

čistom izvoru: Kur'anu i Sunnetu. Nema sumnje da postoji mnogo razloga koji pomažu opstanak ove čiste akide u dušama i srcima njenih sljedbenika, nakon dozvole Allaha, subhanehu ve te'ala, Koji čisto vjerovanje i postojanost na njemu daje kome On Svevišnji hoće. I zbog ovoga, od svakog muslimana se traži da jača svoju vezu sa Allahom, subhanehu ve te'ala, da stalno traži pomoć, podršku, spas i učvršćenje od Njega Uzvišenog, jer je svaka stvar u Njegovim rukama: „... a uspjeh moj zavisi samo od Allaha; u Njega se uzdam i Njemu se obraćam.“ (Prijevod značenja Hud, 88.) Na svakom muslimanu je da zastane kod svih razloga koji učvršćuju njegovo vjerovanje i čuvaju ga čistim od bilo kakvih izmjena, potpomazući se u svemu Allahom, subhanehu ve te'ala. Na osnovu govora islamskih učenjaka, Allah im se smilovao, spomenut ćemo neke od tih razloga koji učvršćuju čisto islamsko vjerovanje u dušama njegovih sljedbenika i čuvaju ga od bilo kakvih izmjena.

Prvi razlog očuvanja i postojanosti islamskog akideta

Čvrsto pridržavanje za Allahovu Knjigu i sunnet Njegova poslanika, sallallahu 'alejhi ve sellem; vjerovanje u sve što je došlo u Kur'anu i Sunnetu, čvrsto ubjeđenje da ništa od Kur'ana i Sunneta nije dozvoljeno ostaviti, već se mora u sve vjerovati i prihvatati. Tako, sljedbenici sunneta i džemata prihvataju sve tekstove iz Kur'ana i Sunneta, prihvataju sve što je došlo od Allaha, subhanehu ve te'ala, i Njegova poslanika, sallallahu 'alejhi ve sellem, o Allahovim imenima i svojstvima, o vjerovjesnicima i poslanicima, o Sudnjem danu, Allahovoj odredbi. U sve to vjeruju općenito i posebno: „Pravi vjernici su samo oni koji u Allah i Poslanika Njegova vjeruju, i poslije više ne sumnjaju.“ (Prijevod značenja El-Hudžurat, 15.) Ovako postupaju sa svim kur'anskim i hadiskim tekstovima, vjeruju u sve i predaju se svim tim tekstovima, kao

Nastavak na sl. strani -->

što je jedan od ispravnih prethodnika rekao: „Od Allaha je poslanica-Objava, na Poslaniku je njeno dostavljanje a nama je predavanje njoj.“ Onaj ko se bude čvrsto držao Allahove Knjige i sunneta Njegova poslanika, sallallahu 'alejhi ve sellem, polazio od njih i vraćao se njima, njegovo vjerovanje bit će čvrsto, postojano, sigurno i daleko od bilo kakvih izmjena. Šejhul-islam Ibnu-Tejmijje, rahimehullahu te'ala, je rekao: „Sveobuhvatni pokazatelj razlike između istine i laži, upute i zablude, Pravog puta i stranputice, puta sreće i uspjeha i puta nesreće i propasti, jeste to što je ono s čime je Allah, subhanehu ve te'ala, poslao Svoje poslanike i objavio u vezi toga Svoje objave učinjeno istinom koju je obavezno slijediti. Njome se jasno razlikuje uputa, znanje i iman. Potvrđuje se da je to istina i da se sve mimo toga, od ljudskih govora, upoređuje s njim, pa, ukoliko se bude slagalo onda je to istina, dok, ukoliko se bude razilazilo s onim što je Uzvišeni objavio onda je to laž. Ukoliko, pak, ne bude se znalo da li se slaže ili ne, jer je dotični govor općenit, cilj onoga koji ga je izgovorio nije poznat, ili je poznat njegov cilj ali se ne zna je li Poslanik, sallallahu 'alejhi ve sellem, došao s potvrdom istog ili njegovim negiranjem, tada se usteže i ne govori osim sa znanjem, a znanje je ono za što postoji dokaz i korisno je ono s čime je došao Poslanik, sallallahu 'alejhi ve sellem.“ (*Medžmu'ul-fetava*, 13/135-136) Ovime je ukratko pojašnjen pravac ehli sunneta vel-džemata kada je u pitanju pridržavanje za Kitab i Sunnet.

I samo na ovakav način uspjelo se očuvati čisto islamsko vjerovanje, kao što šejhul-islam Ibnu-Tejmijje, rahimehullahu te'ala, kaže na drugom mjestu, naprotiv na mnogim drugim mjestima jer je to često spominjao: „Ko odstupi od dokaza odstupit će od Pravog puta, a nema dokaza osim u onome s čime je došao Poslanik, sallallahu 'alejhi ve sellem.“ (*Pogledaj „Miftahu dari es-seadeh“ od Ibnul-Kajjima, str. 90*) Takođe, Ibnu ebi-Izz, rahimehullahu te'ala, je rekao: „Kako da se dođe do osnovnog znanja s nečim drugim pored onoga s čime je došao Poslanik, sallallahu 'alejhi ve sellem?“ (*Šerh el-akideti et-tahavijje, str. 18*) Tj. to je nemoguće. Dakle, Allahova Knjiga i sunnet Njegova poslanika, sallallahu 'alejhi ve sellem, bilo je ono čemu su se oni vraćali i na što su se oni oslanjali i zahvaljujući tome oni su sačuvali svoje vjerovanje. Niko od njih, Allah im se svima smilovao, nije dolazio od sebe sa nekim ubjeđenjima. Na taj način dolazili su samo sljedbenici strasti koji su učestali mijenjanje svoje vjere i pravaca u njoj i daleko bili od postojane, čvrste, ispravne akide. Dok, sljedbenici sunneta i džemata, nisu dolazili ni sa čim od sebe, pogotovo ubjeđenjem. Oni su se prepuštali kur'anskim i hadiskim tekstovima, čvrsto vjerujući u njih. Pogledaj prelijepih riječi šejhul-islama Ibnu-Tejmijje, rahimehullahu te'ala, kada kaže: „Ja ne dolazim sa ubjeđenjem niti neko prije mene – tj. ne priliči mi da dođem od sebe sa ubjeđenjem, da ga izmislim, niti to priliči nekome ko je bio

prije mene poput: Ahmeda, Šafije, Malika i drugih velikih imama, nikome od njih to nije priličilo da učine - već se ubjeđenje uzima od Allaha, subhanehu ve te'ala, Njegova poslanika, sallallahu 'alejhi ve sellem, i onoga ne čemu su se složili prvaci ovoga ummeta; uzima se iz Allahove Knjige, iz Buharijinih, Muslimovih i drugih hadisa i onoga što se vjerodostojno prenosi od ispravnih prethodnika.“ (*Medžmu'ul-fetava*, 3/203) Takođe je rekao: „Ubjeđenje Šafije i ubjeđenje prvaka islama poput Malika, Sevrija, Evzaija, Ibnul-Mubareka, Ahmed b. Hanbela, Ishaka b. Rahoje je poput ubjeđenja učenjaka za kojim su se oni povodili poput Fudajl b. Ijjada, Ebu-Sulejmana ed-Daranija, Sehl b. Sa'da et-Testurija i drugih. Među ovima i sličnim njima imamima nije bilo razilaženja po pitanju osnova vjere. Takođe i Ebu-Hanife, rahimehullahu te'ala, ubjeđenje koje se pouzdano prenosi od njega po pitanju tevhide Allahove jednoće i kadera-Allahove odredbe i sličnog odgovara ubjeđenju ovih imama. A ubjeđenje ovih jeste ono na čemu su bili Ashabi i Tabiini koji su ih slijedili u dobru, a o čemu je govorio Kitab i Sunnet.“ (*Medžmu'ul-fetava*, 5/256) Dakle, ovo je prvi razlog i prvi temelj očuvanja ove čvrste, ispravne islamske akide u dušama njenih sljedbenika: Oslanjanje na Kur'an i Sunnet bez čega nema čvrstine, ispravnosti i ustrajnosti.

Da li ste znali?

Da li ste znali da je osnova pri klanju životinje lijepo i smireno klanje bez paćenja i onesvješćivanja, osim ako se ne može savladati životinja i smiriti nikako drugačije do osvješćivanjem i ošamućivanjem. U takvom slučaju klanje je ispravno samo pod uslovom da onesvješćivanje životinje ne bi dovelo do njene smrti ako bi se ostavila u takvom stanju.

(Islamski pravni kolegij u Sudanu, 1421.

H.G)

Da li ste znali da nije dozvoljeno koristiti audio-zapis bismille pri klanju.

Naša dječica i LJUBAV PREMA ALLAHU

Danas, kada su se neprijatelji islama okupili oko vjernika kao što se gladne osobe okupe oko hrane, mi smo u najvećoj potrebi za izgradnjom i podizanjem generacije koja će posjedovati čvrsto vjerovanje, biti postojana na istini, nositi barjak islama i braniti ga na svaki mogući način. Ovih nekoliko redova su prijedlozi za izgradnju i podizanje jedne takve generacije, generacije sa uzvišenim ciljem, odbranom i promicanjem Allahove, subhanehu ve te'ala, vjere.

Piše: Ummu-Muhammed

Neka je sva hvala Allahu, Gospodaru svih svjetova, na način kako samo Njemu dolikuje, Njegovoj veličini i moći. Nema istinskog boga osim Allaha, Sveznajućeg i Najmudrijeg. Neka je salavat i selam na Allahova poslanika, sallallahu 'alejhi ve sellem, pečata svih vjerovjesnika, koji je kao milost poslan svim ljudima. Uistinu, naša dječica su poput malih, sićušnih sjemenki ili slabašnih, nejačkih grančica, sadnice koje se zasade, nakon čega rastu, razvijaju se i postaju poput korisnih voćki ili krošnjatih stabala koja svojom veličinom prave hlad ljudima, ugodno mjesto za odmor, ili ... postaju slična bodljikavim stablima, ne dozvoljavaju sebi pristup, a ukoliko i dozvole prilaz sebi ogorče nas svojim okusom ili nas čak i otuju svojim otrovom, Allah nas sačuvao takvog potomstva. Kako bismo imali potomstvo poput slatkih i prijatnih voćki ili velikih krošnjatih stabala, moramo o svojoj dječici voditi računa od samog njihovog početka, oslanjajući se na Allaha, subhanehu ve te'ala, i potpomažući se Njime u njihovom odgoju. Danas, kada su se neprijatelji islama okupili oko vjernika kao što se gladne osobe okupe oko hrane, mi smo u najvećoj potrebi za izgradnjom i podizanjem generacije koja će posjedovati čvrsto vjerovanje, biti postojana na istini, nositi barjak islama i braniti ga na svaki mogući način. Ovih nekoliko redova su prijedlozi za izgradnju i podizanje jedne takve generacije, generacije sa uzvišenim ciljem, odbranom i promicanjem Allahove,

subhanehu ve te'ala, vjere. Ovih nekoliko redova govore o našoj pomoći svojoj dječici da zavole svoga Gospodara, Svevišnjeg Allaha. Ono što u ovim redovima bude od istine to je od Allaha, Njegove dobrote i blagodati, dok, ukoliko nešto ne bude kako treba, pa to je samo od mene i šejtana koji podstiče na zlo. Allahu pripada sva hvala i na početku i na kraju!

Kakva je to ljubav prema Allahu?

To je ljubav pri kojoj je čovjeku Allah, subhanehu ve te'ala, najpreči i najdraži od svega: od samog njega, njegovih roditelja i svega što posjeduje na ovom Dunjaluku.

Zbog čega djeca?

Zbog toga što je dijete prva cigla u ovoj građevini društva u kojem živimo, pa,

ukoliko tu ciglu postavimo kako treba, na ispravan način, građevina će, inšaAllah, biti ispravna ma kako visoka i velika bila i kao takva dat će nama očekivane plodove: uzdizanje i promicanje barjaka islama. Međutim, ukoliko te početne cigle zapostavimo, odbacimo ih, ili postavimo ih na neodgovarajuće mjesto, imat ćemo trošnu, beskorisnu građevinu koja sama sebi ne koristi, pa kako tek drugome, što uglavnom primjećujemo oko sebe.

Zbog čega da svoju dječicu podučavamo da vole Allaha Uzvišenog?

Zbog toga što Allah kaže o onima koji Ga vole: „**Reci: 'Ako Allaha volite mene slijedite, pa će i Allah vas zavoleti i grijeha vam oprostiti, a Allah je Onaj Koji mnogo prašta i Koji je Milostiv'**.“ (Prijevod značenja *Alu-Imran*, 31)

Zbog toga što nas je Allah, subhanehu ve te'ala, iz ničega stvorio, stvorio nas je nakon što nismo bili vrijedni spomena, pa je naš izgled skladnim učinio, odlikovao nas nad svim stvorenjima koje je stvorio, podario nam Svoju najveću blagodat a ona je islam, a nakon nje i mnogim drugim blagodatima kojih mi nismo zaslužni i zatim nam Svevišnji obećava Džennet, odazovemo li se Njemu i Njegovu poslaniku, sallallahu 'alejhi ve sellem. On Uzvišeni je Onaj Koji obilno opskrbljuje Svoje robove i Onaj Koji Svoje obećanje ispunjava.

Zbog toga što je Allahov poslanik, sallallahu 'alejhi ve sellem, dovio: „Gospodaru moj, učini mi ljubav za Tobom dražom mi od mene samog, moje porodice, mog metka, moje djece i od hladne vode žednom!“ A Allahov poslanik, sallallahu 'alejhi ve sellem, u svemu nam je najbolji i najljepši uzor. Zbog toga što ih ljubav prema Allahu, subhanehu ve te'ala, podstiče na strahopoštovanje od Njega Uzvišenog u tajnosti i javnosti.

Zbog toga što se djeca uglavnom vežu za svoje roditelje, očeve i majke, one koji vode brigu o njihovom odgoju i podizanju. Međutim, ti roditelji nisu vječno na Dunjaluku. Jednog dana morat će otići s ovoga svijeta. Dok, Uzvišeni Allah je Živi, Vječni, Onaj Koji je oduvijek i zauvijek, nije postao niti će nestati. Tako, kada naši roditelji i odu sa ovoga svijeta treba da znamo da je Allah Taj Koji se brine za nas i da je On Taj Koji se uvijek i brinuo o nama. On je Taj Koji nas je upućivao, usmjeravao na dobro, pomagao nam u teškim situacijama, On Uzvišeni i niko drugi.

Zbog toga što naša dječica kada zavole Allaha, saznat će da je Kur'an plemeniti Njegov govor pa će zavoliti i Kur'an, a ovaj ummet mora biti ummet Kur'ana. Ummet koji će osvanjivati i omrkijevati sa Kur'anom, buditi se i zanoćijevati sa Kur'anom. Ne bude li takav, nema mu spasa.

Zbog toga što kada naša dječica zavole Allaha, subhanehu ve te'ala, i zavole Njegov govor-Kur'an pokorit će se Allahu, subhanehu ve te'ala, odazvat će se

Njegovim naredbama i kloniti se onoga što je On Svevišnji zabranio, žrtvovat će sve svoje u postizanju Allahova, subhanehu ve te'ala, zadovoljstva.

Zbog toga što kada zavole svoga Gospodara, naša dječica bit će svjesna Allaha, subhanehu ve te'ala, u svakom vremenu i na svakom mjestu, pa će se osjećati smireni, spokojni, čvrsti i postojani, optimistični, daleko od svake tuge, jada i žalosti, svakog straha i pesimizma.

Kako zasaditi ljubav prema Allahu u srca naše dječice?

Odgoj i podizanje djece, pripremanje za uzvišeni cilj za koji su stvoreni na Dunjaluku, nastupa prije njihova dolaska na ovaj svijet, čak šta više prije samog odabira majke i oca, odnosno njihova stupanja u brak. Dakle:

Vrijeme prije stupanja u brak: Sjemenka plemenite biljke ukoliko se zasije u neobrađivu i neplodnu zemlju, propast će i neće dati očekivane rezultate. Tako i svaka islamska duša. Hajirli insan ukoliko se bude družio s lošim društvom, brzo će se pokvariti i postati kao i oni. Zbog toga islam posvećuje veliku pažnju odabiru bračnog prijatelja. Allah, subhanehu ve te'ala, kaže: „**Čestite žene su za čestite muškarce, a čestiti muškarci su za čestite žene ...**“ (Prijevod značenja En-Nur, 26.) Allahov poslanik, sallallahu 'alejhi ve sellem, je rekao: „Žena se ženi radi četiri stvari: imetka, ljepote, porijekla i vjere. Uzmi onu koju ima vjeru, najmanje ćeš imati problema od nje.“ (Buharija, 4700; Muslim, 2661.) Rekao je: „Kada vam dođe neko čijom ste vjerom i moralom zadovoljni vi ga oženite. Ako to ne učinite, nastupit će smutnja i veliki nemoral na Zemlji.“ (Tirmizi, 1004; Ibnu-Madže, 1957; hadis je hasen li gajrihi, Es-silsiletu es-sahiha, 1022; Irvaul-galil, 1868) Nakon odabira hajirli bračnog druga i sklapanja braka, na oba bračna druga je da mole Svevišnjeg Allaha za hajirli potomstvo, kao što je to činio Zekerija, alejhi selam: „Gospodaru moj,“ – reče – „podari mi od Sebe čestita potomka, jer se Ti, uistinu, molbi odazivaš.“ (Prijevod značenja Alu-Imran, 38.) Ili kao što svi dobri Allahovi robovi govore: „Gospodaru naš, podari nam u ženama našim i djeci našoj radost i učini da se čestiti na nas ugledaju!“ (Prijevod značenja El-Furkan, 74.) Nastavit će se, inšaallah ...

Da li ste znali?

Da li ste znali da ukoliko se dijete već formiralo u stomaku, formirao se njegov spol muški ili ženski, da nije dozvoljeno mijenjati ga u drugi spol jer bi to bilo mijenjanje Allahovog stvaranja. Međutim, ukoliko se na djetetu primjete znakovi ženskog i muškog spola, dozvoljeno je liječenje kako bi se sličnosti otklonile, svejedno da li se to učinilo hirurškim zahvatima ili putem hormona.

(Islamski pravni kolegij u Mekki, redžeb, 1409. h.g. i Vijeće velikih učenjaka, safer, 1413. h.g)

USTRAJNOST na Allahovoj uputi

Ljubav prema učenjacima i traženje skupova u kojima se slavi Uzvišeni Allah, jer su oni skupina čiji učesnik neće biti nesrećan. Tko zavoli vrtove učenjaka i obavezno sjedi sa njima, želeći se time približiti Allahu, On će mu srce učvrstiti na uputi i na putu koji vodi Njegovoj milosti i zadovoljstvu. Allah je učinio učenjake upućenim i za kojim se povodi u uputi, učinio ih je nasljednicima Vjerovjesnika, i učinio je svako dobro u njihovom slijedenju, a "onaj tko zavoli nekoga, bude proživljen sa njim." (Buharija, 6168; Muslim, 2639) Tako da onaj koji zavoli učenjake Allah će ga, ako Bog da, proživjeti sa njima, šehidima, ashabima i poslanicima.

Piše: Ummu Mu'az Smajlović

Koliko je Allahova milost i blagodat neizmjerena prema Njegovim robovima, koje je sa Svojom milošću i blagodat izbavio iz tame na svjetlo, spasio ih od ponora strasti, propasti i zla. Koliko je veličanstven taj čas kad se srca približe Allahu, čas u kojem rob spozna ko je njegov Stvoritelj i Gospodar, trenutak u kome se srca kidaju strahopoštovanjem prema Uzvišenom, trenutak kada se rob približi Gospodaru poslije bježanja od

Njega i poboljša svoje stanje poslije nepokornosti. Trenutak u kome duša doziva koreći samu sebe i u kojoj se probude tuga i kajanje. Podsjeća roba na bezbrojne blagodati kojima ga je Allah darovao i podsjeti ga da se pripazi nehaja i da se približi Uzvišenom Allahu i da Mu zahvali na Njegovim blagodatima. Zbog toga se iskrena srca

kidaju od želje da ustraju na Allahovom, azze ve dželle, ispravnom putu, boje se popuštavanja u vjeri, okreću se ka Allahu iz straha da se promjeni stanje u kojem se nalaze ili da njihovo završetak bude loš. To je razlog zbog koga se iskrena srca pitaju i žele da znaju koji su to razlozi koji će im omogućiti da

ostanu ustrajna na Allahovom putu? Žele onoga tko će da ih uputi i da budu ustrajna na uputi sve dok ne sretnu Allaha odazivajući se Njegovoj naredbi kada je rekao: **"O vjernici bojte se Allaha iskreno i nemojte umirati osim kao muslimani!"** (Prijevod značenja Alu-Imran, 102) Gdje je put opstanka i upute? Prvi i najveći razlog opstanka na ispravnom putu je dova Allahu za uputu.

Dova Allahu za uputu

Dova je čvrsto Allahovo uže, tko ga se

prihvati spašen je. Tko dovom zatraži nešto, Allah ga potpomogne u tome što je zatražio i pruži mu pomoć, jer On je Taj u čijoj je ruci uputa i zabluda, On je Milostivi Koji sa srcima vlada, "srca su između prstiju Milostivog okreće ih kako hoće." (Muslim, 2654) i "On je Taj Koji daje i kada dadne nema toga tko će to spriječiti i kada zabrani nema toga tko će dati."

(Buhari, 844; Muslim, 205) To je prvi razlog za ustrajnost na uputi, usmjeriti srce ka Allahu sa iskrenim nijetom, a pravo kod Allaha je da učvrsti srce roba koji to od Njega iskreno zatraži i da učvrsti njegova stopala na pravom putu. To je odlika i obilježje dobrih robova: **"Gospodaru naš, ne dopusti srcima našim da skrenu, kad si nam već na pravi put ukazao, i daruj nam Svoju milost; Ti si**

uistinu Onaj Koji mnogo daruje." (Prijevod značenja Alu-Imran, 8) Zaista su dobri prethodnici znali da je uputa od Allaha i da je to dar od Njega kojem mora prethoditi molba, na što ukazuje i praksa Poslanika, sallallahu alejhi ve sellem, koji je od najupućenijih i najbogobojaznijih Allahovih robova, i pored toga puno je molio Allaha za uputu: "Allahu moj, ja Te zaista molim za uputu, bogobojaznost, čednost i bogastvo?" (Muslim, 2721), a običavao je reći između dvije sedžde: "Allahu moj, Ti me uputi, smiluj mi se,

sačuvaj me i uzdigni me?" (Ibnu-Madže hadis sahih Sahihu Suneni, Ibnu-Madže, Albani) Kao što je došlo u hadisu kudsiji: "O robovi Moji, svi ste vi zalutali osim koga sam uputio, zatražite uputu, Ja ću vas uputiti!" (Muslim, 2577) S tim da se treba paziti na vremena u kojima se uslišava dova, a najbolja su: zadnja trećina noći, između ezana i ikameta, sedžda u namazu, u toku posta, odabrani trenutak na dan džume i slično.

Opskrba srca sa imanom u Allaha

Nema srca čije se ubjeđenje u Allaha ojačalo osim da se uzvisilo i napredovalo. Zbog toga su rekli pojedini prethodnici: „Nismo znali za loš završetak osobe koja ima ispravnu akidu. Kada se srce opskrbi sa vjerom u Allaha i spozna ga istinskom spoznajom, putem Kur'ana i Sunneta, zasigurno će osigurati postojanost u pokornosti Allahu. Upoznajmo Allaha! Jer srca koja poznaju Allaha ne negiraju niti će se okrenuti od Njega, subhanehu ve te'ala. Srce u čije pore prodre iman uputit će se Onome koji zna sve tajne, **'On će srce onoga koji u Allaha vjeruje uputiti!**'" (Prijevod značenja Et-Tegabun, 11)

Odazivanje kur'anskom i sunnetskom pozivu

Ukoliko ti dođe kur'anski ajet ili hadis kroz Poslanikove, sallallahu 'alejhi ve sellem, riječi, potvrdu ili praksu zastane duša od želje da radi po tome. Neće se okliznuti stopalo roba koji garantuje pokornost Allahu i Njegovom Poslaniku: **"O vjernici, ako se budete Allaha bojali, On će vam sposobnost darovati, pa ćete istinu od neistine moći rastaviti i preko ružnih postupaka vaših će preći i oprostiti vam. A Allahova dobrota je neizmerna."** (Prijevod značenja El-Anfal, 29) Nema osobe koja prakticira Allahove i Poslanikove naredbe osim da mu je Allah učvstio njegova stopala na uputi. Opominjimo se kur'anskim oporukama i operimo srca sa tim korisnim i veličanstvenim lijekom: **"A kad bi oni onako kako im se savjetuje postupali, bilo bi im bolje i bili bi čvršći u vjeri."** (Prijevod

značenja En-Nisa, 66) Onaj tko se povede i okoristi sa kur'anskim opomenama i srce mu se lomi iz strahopoštovanja prema Milostivom, Allah će učvrstiti njegove ostale dijelove tijela i dati da on ustraje u pokornosti Allahu. Nije se zapamtilo da je rob koji je brižljiv u slijedenju Sunneta i njegovom prakticiranju kod samog sebe, kod svoje djece ili porodice, a da mu se srce nije učvstilo na pokornosti Allahu. Zbog toga su naši dobri prethodnici najbolji Allahovi robovi i najpotpunijeg odazivanja naredbama Kur'ana i Sunneta, što im je obezbijedilo lijep završetak. Kur'an je prvi razlog za uputu i bez kojeg nema upute: **"Reci: 'Ako zalutam, zalutao sam na svoju štetu, a ako sam na Pravom putu, to je zbog onoga što mi Gospodar moj objavljuje, On sve čuje i blizu je.'"** (Prijevod značenja Saba, 50) Takođe i Sunnet koji je svjetlost nad svjetlošću i milost koja vodi u milost, onaj tko se zadovolji sa tragovima Poslanika, sallallahu 'alejhi ve sellem, Allah će ga uputiti i učvrstiti njegova stopala na uputi: **"Zato vjerujte u Allaha i Poslanika, Njegova vjerovjesnika i riječi Njegove; njega slijedite – da biste na pravom putu bili!"** (Prijevod značenja El-A'raf, 158) Svaki onaj koji zavoli Poslanika, sallallahu 'alejhi ve sellem, i povede se za njegovim riječima i praksom, voli Sunnet, voli da se on praktikuje i da ga se pridržava, tome će robu Allah obezbijediti uputu i ustrajnost. Ashabi, Allah sa njima bio zadovoljan, kada su se povelili za Poslanikovima, sallallahu 'alejhi ve sellem, tragovima i kada su se uputili njegovom uputom, postali su najpotpuniji ummet u postojanosti na istini. Njihov iman se upotpunio. Ustrajavali su na praktikovanju Sunneta u tolikoj mjeri da bi čak jedan od njih volio hranu koju je volio Poslanik, sallallahu 'alejhi ve sellem.

Ljubav prema učenjacima

Ljubav prema učenjacima i traženje skupova u kojima se slavi Uzvišeni Allah, jer su oni skupina čiji učesnik neće biti nesrećan. Tko zavoli vrtove učenjaka i obavezno sjedi sa njima, želeći se time približiti Allahu, On će mu srce učvrstiti

na uputi i na putu koji vodi Njegovoj milosti i zadovoljstvu. Allah je učinio učenjake upućenim i za kojim se povodi u uputi, učinio ih je nasljednicima Vjerovjesnika, i učinio je svako dobro u njihovom slijedenju, a **"onaj tko zavoli nekoga, bude proživljen sa njim."** (Buharija, 6168; Muslim, 2639) Tako da onaj koji zavoli učenjake Allah će ga, ako Bog da, proživjeti sa njima, šehidima, ashabima i poslanicima.

Traženje znanja

Traženje znanja koje će od roba načiniti najpotpuniju osobu u njegovom imanu i spoznaji, a Allah je obećao onima koji traže znanje svako dobro: **"Onome kome Allah želi dobro podučiti ga vjeri."** (Muslim, 1037/100, 1923/175, Buhari, 71 i 3116.) Ukoliko se zaputiš putem traženja znanja i naučnih sijela, želeći da te Allah počasti sa znanjem, znaj da ti Allah želi dobro. Sačuvaj Bože da Allah preokrene srce roba kojem želi dobro prema zlu. Allahov poslanik, sallallahu 'alejhi ve sellem, je rekao: **"Onaj tko krene putem tražeći na njemu znanje, Allah će mu olakšati put prema Džennetu."** (Buhari, Kitabul-Ilm, Muslim, 2699) Zbog toga je obaveza na insanu da se usmjeri ka putu traženja znanja nadajući se da mu Allah time učvrsti stopala na Pravom putu.

Udaljavanje od Allahovih zabrana

Udaljavanje od Allahovih zabrana kao i Allahova bogobojaznost i strahopoštovanje. Zaista, skretanje s Allahovog puta ima svoje uzroke, a najveći od njih je sklonost strastima, pobudama, prohtjevima i sumnji. Ukoliko srce zavoli poziv duše Allahovim zabranama, zasigurno će ga to udaljiti od ispravanog puta. Obaveza je na insanu ukoliko nađe u svome srcu šejtansko došaptavanje da se vrati Allahu i da od Njega zatraži spas i zaštitu od zla svoje duše. Ukoliko želimo da se učvrste naša stopala na uputi, obaveza je da se udaljimo od tih zabrana koje povlače za sobom oslabljivanje imana u srcu i da odbaci pozive ka zabranama, sa strahom

Nastavak na sl. strani —>

od Allaha, ukoliko se nađe u njegovoj duši: *"Onaj tko ostavi nešto Allaha radi, zaista će mu Allah to zamijeniti sa boljim od njega."* (Ahmed, hadis sahih Mekasidu Hasene, 949; Kešfu Hafa`a, 2197).

Druženje sa čestitim i dobrim ljudima

Druženje sa čestitim i dobrim ljudima, zato što je od najvećih razloga ustrajnosti na uputi druženje i sjedenje sa njima, težnja za njihovom posjetom i povodjenje za njihovim moralom kako nas je Allahov poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, obavijestio da je Allah oprostio Svome robu koji je jedanput sjeo u naučnom sijelu u kojem se Allah spominje, gdje je rekao subhanehu ve te`ala: *"i njemu sam oprostio, oni su skupina čiji učesnik neće biti nesrećan"* (Buhari, 6408; Muslim, 2689/25) Sjedenje i posjeta čestiti i dobrih je od najvažnijih razloga za čvrstoću u vjeri i obaveza je na čovjeka da to čini što više, a nasuprot od toga kada bi zapitali naša srca šta ih je navelo na Allahove zabrane i šta je

to što im je uljepšalo sumnje i strasti, našli bismo da je iza svega toga loše društvo.

Neprestano učenje Kur`ana

Kur'an je lijek za srca i duše i od najvećih razloga za ustrajnost na uputi onome tko ga puno uči, posebno u noćnom namazu. *Allahov Poslanik, sallallahu alejhi ve selem, koji je bio najpotpunijeg imana običavao je klanjati noćni namaz toliko da su mu noge otjecale, a Allah mu je oprostio sve grijeha.* (Buhari, 4460). Kada bi se Allaha radi odvojilo malo vremena za noćni namaz u kojem bi se učio Kur'an to bi nas zasigurno približilo Njemu i učvrstilo nas na Pravom putu. Sa druge strane, naći ćemo one koji provode duge sate u besposlenom razgovoru, igranju i ne spavaju do kasno u noć. A da žrtvuje samo malo od tog vremena, bila bi mu data Allahova naklonost i milost koja bi bila uzrokom za sreću na

dunjaluku i Ahiretu. Svako bi trebao da sam sebe podstiče na noćni namaz i da prije nego što ode na spavanje ima namjeru da ustane na noćni namaz. Ukoliko rob prekine svoj san zbog noćnog namaza naći će njegove tragove ujutro. Pojedini prethodnici su rekli: „Tako mi Allaha, nisam sačuvao noćni namaz a da nisam našao njegove tragove u tom danu, u mome znanju i radu.“

Bogobojaznost

Onaj tko se pribojava Allaha i radi Njega je bogobojazan, Allah će mu noge učvrstiti na Pravom putu i vlast će mu dati. Uzvišeni je rekao: **"I neka se ničega ne boje i ni za čim ne tuguju Allahovi štićenici, oni koji budu vjerovali i koji se budu Allaha bojali, za njih su dobre vijesti i na ovom i na onome svijetu."** (Prijevod značenja Junus, 62-64) Molim Allaha sa svim Njegovim lijepim imenima da nas učvrsti na Pravom putu i da nas sačuva od zablude. Naša poslednja dova je „Zahvala pripada Allahu, Gospodaru svih svjetova!“

Poučne predaje

Prenosi se od Ebu-'Amra Sufjana ibn-Abdullaha, Allah bio zadovoljan sa njime, da je rekao:

"O Allahov Poslaniče, reci mi nešto o islamu da nakon tebe ne pitam više nikoga o tome. Reče: "Reci: vjerujem u Allaha; zatim ustraj!" (Muslim)

Mnogi ashabi, tabiini i drugi su govorili o tome šta znači ustrajnost. Ibn-Abbas i Katade kažu: "To jest, ustrajte na izvršavanju Njegovih naredbi."

Pouke i poruke

IZ SURE JUSUF (DEVETI DIO)

Allah, subhanehu ve te'ala, potpomoći će onoga kome je učinjeno nasilje pa makar i nakon dužeg vremena i uzdignuti mu položaj i ugled ukoliko se strpi i bude bojao Svevišnjeg Allaha. Koliko li su Jusufova braća samo učinila nasilja Jusufu, alejhi ve ala nebijjina es-salatu ves-selam, ali dolazi dan kada Allah, subhanehu ve te'ala, pomaže one kojima je učinjeno nasilje, odaziva se molbi onih kojima je učinjeno nasilje pa, makar i nakon dužeg vremena, dolazi dan poniženja onih koji su činili nasilje.

Piše: Hajruddin Tahir Ahmetović, prof.

Nastavljamo sa dozvolom Uzvišenog Allaha, da ukratko spominjemo pouke i poruke iz sure Jusuf, moleći Uzvišenog da nas učini od onih koji slušaju i slijede ono što je najbolje i najljepše. Uzvišeni Allah kaže, kao što stoji u prijevodu značenja: **(83) "Nije tako" – reče jakub – "u dušama vašim je ponikla zla misao, lijepo strpljenje, i ja se neću jadati, nadam se da će mi ih Allah sve vratiti; uisitnu. On sve zna i mudar je."** **(84) I okrenu se od njih i reče: "O Jusufe, tugo moja!" – a oči su mu bile pobjeljele od jada, bio je vrlo potišten.** **(83) Sabrun džemil** - lijepo strpljenje ima hvale dostojnu završnicu i razlika je između njega i obična strpljenja. Pri ovom strpljenju onaj koji je pogođen iskušenjem nikome se ne jada već stvar prepušta Svevišnjem Allahu. Lijepo mišljenje o Allahu, subhanehu ve te'ala, što neizostavno zahtijeva tevhid, iskreno obožavanje samo Uzvišenog Allaha i negiranje svakog drugog božanstva, i suprotno ukoliko ne postoji lijepo mišljenje o Allahu, to je očiti dokaz manjkavosti vjere u Njega Uzvišenog. U hadisu Ebu-Hurejre, radijallahu 'anh, se prenosi da je Vjerovjesnik, sallallahu 'alejhi ve sellem, rekao: „Svevišnji Allah je rekao: 'Ja sam kod mišljenja Moga roba o Meni ...'“ (Buharija, 7405.) Ja'kub, alejhi ve ala nebijjina es-salatu ves-selam, koliko li je godina bio odvojen od svoga djeteta – približno dvadeset godina - i opet na kraju,

nakon toliko godina, Ja'kub iskazuje svoje lijepo mišljenje o Allahu i kaže: **„nadam se da će mi ih Allah sve vratiti.“** Vidite li lijepa mišljenja o Uzvišenom Allahu?! Gdje li smo mi od ovakvih robova?! Ja'kub, alejhi ve ala nebijjina es-salatu ves-selam, nije rekao: „Nadam se da će mi Allah vratiti mog mlađeg sina“ za kojeg je znao da je kod vezira u Egiptu, već je rekao: „Nadam se da će mi ih Allah sve vratiti“ i mlađeg i starijeg sina, i Benjamina i Jusufa. Iako nije znao ništa o Jusufu – gdje je, šta se desilo s njim - međutim, imao je lijepo mišljenje o Uzvišenom Allahu Koji je Zaštitnik vjernika. **(84)** Plač ne negira i ne potiskuje strpljenje: **„Reče: 'O Jusufe, tugo moja!' – a oči su mu bile pobjeljele od žalosti“.** Od plača i suza crnilo očiju pretvorilo se u bjelilo. Dakle, plač ne negira strpljenje, ukoliko taj plač ne preraste u naricanje, što je strogo zabranjeno. Naricanje je to koje potiskuje strpljenje i pojačava žalost sve više, iskazuje nezadovoljstvo Allahovoj, subhanehu ve te'ala, odredbi. Od Ebu-Malika el-Eš'arija, radijallahu 'anh, se prenosi da je Vjerovjesnik, sallallahu 'alejhi ve sellem, rekao: „Četiri stvari u mome ummetu su od paganskih stvari koje oni neće napustiti: hvalisanje porijeklom, omalovažavanje porijekla (drugih), pripisivanje i traženje kiše od zvijezda i naricanje za umrlim.“ I rekao je: „Ona koja nariče ukoliko se

ne pokaje prije svoje smrti na Sudnjem danu bit će proživljena a na sebi će imati odjeću od katrana i oklop od hrđe.“ (Muslim, 934.) Od Ummu-Atije, radijallahu 'anha, se prenosi da je rekla: „Vjerovjesnik, sallallahu 'alejhi ve sellem, uzeo je od nas ugovor kada smo mu davale prisegu da nećemo naricati, nakon čega nijedna žena nije umrla a da pored nje nije bilo više od pet žena ...“ (Buharija, 1306 i Muslim, 936.) Usljed ovog naricanja dolazi do cijepanja odjeće, udaranja po licu, čupanja kose što je sve strogo zabranjeno. Vjerovjesnik, sallallahu 'alejhi ve sellem, je rekao: „Nije od nas onaj koji se udara po obrazima, cijepa odjeću i poziva pagansk pozive.“ (Buharija, 1294 i Muslim, 103.) **(85) "Allaha nam," – rekoše oni – "ti toliko spominješ Jusufa da ćeš teško oboljeti ili umrijeti!"** **(86) "Ja tugu svoju i jad svoj pred Allaha iznosim, a od Allaha znam ono što vi ne znate" – reče on.** **(87) "O sinovi moji, idite i raspitajte se za Jusufa i brata njegovu, i ne gubite nadu u milost Allahovu; samo nevjernici gube nadu u Allahovu milost."** **(85-86)** Vjernik, musliman svoj jad iznosi samo Allahu, subhanehu ve te'ala, i ne žali se na svoje stanje nikome od ljudi jer onaj koji se jada je milostiv i zbog toga se jada a većina drugih ljudi nisu milostivi. Zbog toga se jad iznosi samo nome koji je Milostiv. **(87)** Razlika između raspitivanja i uhođenja, špijuniranja. Uhođenje, **Nastavak na sl. strani -->**

špijuniranje je istraživanje skrivenih stvari, slušanje govora čiji govornik ne želi da se njegov govor čuje i prenosi dalje, već da se skrivi i zadrži, dok raspitivanje je samo prikupljanje vijesti, informacija bez slušanja ljudi koji ne žele da se njihov govor čuje i prenosi, bez provirivanja kroz ključanice da bi se spoznale sramote i intimne stvari pojedinih ljudi što je strogo zabranjeno. Stroga zabrana gubljenja nade u Allahovu milost jer je to osobina nevjernika. Ibnu-Hadžer, rahimehullahu te'ala, gubljenje nade je ubrajao u velike grijehe dokazujući svoju tvrdnju riječima Svevišnjeg: „**samo nevjernici gube nadu u Allahovu milost**“. Nakon što je spomenuo mnogobrojne obveseljujuće hadise koji govore o veličini Allahove milosti rekao je: „Ovaj grijeh se smatra velikim grijehom, ono čime su nevjernici iskušani i to je jasno zbog žestoke patnje koja se obećava.“ Takođe je rekao: „Loše mišljenje o Allahu, subhanehu ve te'ala, i gubljenje nade u Allahovu milost su dva velika grijeha.“ (*Ez-Zevadžir*, 114) Ibnu-Mes'ud, radijallahu 'anh, je rekao: „Od najvećih velikih grijeha jeste i: pripisivanje Allahu druga, sigurnost od Allahove kazne i gubljenje nade u Allahovu milost.“ (*Abdurrezzak u svome Musannefu*, *Ed-durru en-nedijje*, 226.) Abdurrahman b. Hasan Alu-Šejh, rahimehullahu te'ala, je rekao: „Onome koji se boji Allaha, subhanehu ve te'ala, nije dozvoljeno da gubi nadu u Njegovu milost, već je na njemu da strahuje i nada se; strahuje za svoje grijehe i radi na pokornosti Svevišnjem Allahu nadajući se Njegovoj milosti.“ (*Fethul-Medžid*, 359.) Jedan od islamskih učenjaka je rekao: „Najgori ljudi su oni koji podstiču i navode druge ljude na gubljenje nade u Allahovu milost.“ (*Lisanul-Arab*, 6/3752) Kako da ne kada gubljenje nade u Allahovu milost prekida vezu čovjeka sa svojim Gospodarom, slabi njegovu vjeru, razum, odvodi ga od činjenja dobrih djela i povratku njima, podstiče šejtana na jače i veće zavođenje. **(88) I kad oni izidoše pred Jusufa, rekoše: "O upravniče, i nas i čeljad našu pritisla je nevolja; donijeli smo malo vrijedne stvari, ali ti nam podaj punu mjeru i udijeli nam milostinju, jer Allah doista nagrađuje one koji milostinju udjeljuju."** (89) "A znate li" – upita on – "Šta ste s Jusufom i bratom

njegovim nepromišljeno uradili?" **(90) "A da ti nisi, uistinu, Jusuf?" – povikaše oni. – "Da ja sam Jusuf, a ovo je brat moj, Allah nam je milost darovao; ko se bude Allaha bojao i ko strpljiv bude bio – pa, Allah, uistinu, neće dopustiti da propadne nagrada onima koji dobra djela čine."** (91) "Allaha nam," – rekoše oni – "Allah te je nad nama uzvisio, mi smo doista zgriješili." **(92) "Ja vas sada neću koriti: - reče – "Allah će vam oprostiti, od milostivih On je najmilovistiji!"** (88) Allah, subhanehu ve te'ala, potpomoći će onoga kome je učinjeno nasilje pa makar i nakon dužeg vremena i uzdignuti mu položaj i ugled ukoliko se strpi i bude bojao Svevišnjeg Allaha. Koliko li su Jusufova braća samo učinila nasilja Jusufu, alejhi ve ala nebijjina es-salatu ves-selam, ali dolazi dan kada Allah, subhanehu ve te'ala, pomaže one kojima je učinjeno nasilje, odaziva se molbi onih kojima je učinjeno nasilje pa, makar i nakon dužeg vremena, dolazi dan poniženja onih koji su činili nasilje. Jusufova braća dolaze Jusufu, alejhi ve ala nebijjina es-salatu ves-selam, i obavještavaju ga da je njih i njihove porodice pogodila nedaća. Mole ga da im udjeli. Allah će nagraditi one koji udjeljuju na Njegovu putu. **(89)** Čovjek vjernik kada primjeti nekoga od ljudi, posebno svojih bližnjih, u nevolji, brizi, on im neće povećavati tu nevolju i brigu već će nastojati da ih oraspoloži i brigu zamijeni radošću, pokušat će pronaći im izlaz iz njihova problema i potištenosti. Tako i Jusuf, alejhi ve ala nebijjina es-salatu ves-selam, nije htio da ovako teško stanje svoje braće i njihovih familija povećava, da ih još više ponižava i otežava njihovu situaciju, da ih vraća jedanput, dvaput, triput ili više kako bi ih omalovažavao, ponižavao i produbljivao njiovo ionako loše stanje, već, kada ih je vidio u ovakvom stanju, sažalilo mu se na njih i odmah je razotkrio svu stvar. Rekao je: „**A znate li šta ste s Jusufom i bratom njegovim nepromišljeno uradili?**“ Dakle, čovjeku vjerniku nikako ne priliči da se naslađuje brigama i nedaćama drugih. **(90)** Čovjek što god postigne u svome životu od: znanja, imetka, položaja i ugleda, ništa to neće pripisati sebi i svojoj inteligenciji, već će tu blagodat priznati

samo Allahu, subhanehu ve te'ala, i zahvaljivati Mu se na njoj. Pogledajte kako to vjernici čine: „**Da ja sam Jusuf, a ovo je brat moj, Allah nam je milost darovao**“. Priznao je blagodat, koju je uživao, Allahu, subhanehu ve te'ala, a ne sebi i svojoj inteligenciji. Spoj između bogobožnosti i strpljenja i Allahov sunnet-zakon da On Uzvišeni završnicu daje onima koji se budu samo Njega bojali i strpljivi bili. **(91-92)** Vjernik vodi računa o ljudskim osjećanjima i vodi računa, koristi priliku da ih pozove Allahu, subhanehu ve te'ala, u svim trenucima a posebno u trenucima njihova poniženja, nedaće i briga, podučavajući ih da je izlaz, uspjeh i ponos samo kod Svevišnjeg Allaha, Njegova poslanika, sallallahu 'alejhi ve sellem, i vjernika. Jusuf, alejhi ve ala nebijjina es-salatu ves-selam, je rekao: „**Ja vas sada neću koriti, Allah će vam oprostiti, od milostivih On je najmilovistiji!**“ Kao što je postupio i Allahov poslanik, sallallahu 'alejhi ve sellem, nakon što je ušao u Mekku. El-Kasim b. Selam b. Miskin prenosi od svoga oca da je rekao: „Zatim je (Allahov poslanik) prišao Ka'bi i uhvatio se za strane vrata. Upitao je: 'Šta kažete i šta mislite da ću ja s vama učiniti?' Rekli su: 'Kažemo: Bratić i amidžić, blagi i milostivi!' To su rekli tri puta, pa im je Allahov poslanik, sallallahu 'alejhi ve sellem, uzvratio: 'Kažem kao što je i Jusuf rekao: - **Ja vas sada neću koriti, Allah će vam oprostiti, od milostivih On je najmilovistiji!**'“ Otišli su kao proživljeni iz svojih kaburova i ušli su u Islam.“ (*El-Bejheki*, 13/440; *Sunen en-Nesa'i el-kubra*, 6/382) Iz ovoga proizilazi i sljedeća korist: Pohvalnost oprosta u situaciji kada se može kazniti. Dova onome koji pogriješi prema tebi, koji ti učini nasilje. Kažeš mu: „Allah ti oprostio!“ Inšaallahu te'ala, time ćeš zadobiti veliku nagradu. Svevišnji Allah je Onaj Koji mnogo prašta i Koji obilno nagrađuje! Neka je Njemu Uzvišenom sva hvala i neka je salavat i selam na Muhammeda, Allahova poslanika, njegove ashabe i sve koji slijede vjeru Islam do Sudnjeg dana!

Uzajamno pozajmljivanje pod nazivom "UDRUŽENJE SLUŽBENIKA"

Postoje tri oblika (kako se spominje u djelu Fikhu-n-nevazil uvaženog učenjaka Muhammeda b. Husejna el-Džizanija, 3/325-333): Prvi oblik: da se dogovori određen broj ljudi da će svako od njih izdvajati istu vrijednost novca, na kraju svakog mjeseca, svaka tri mjeseca, ili svakih šest, zatim će sav taj novac dati jednom od njih u prvom mjesecu.

Piše: Zijad Ljakić, prof.

Vrsta pozajmljivanja koja se proširila u ovom vremenu i o kojoj se često priča je tako zvano "udruženje službenika". Nazvana je tim imenom jer većina onih koji koriste tu vrstu pozajmljivanja su službenici državnih institucija koji dobijaju redovnu mjesečnu platu. S tim da učesnici u tom pozajmljivanju mogu biti trgovci, zemljoradnici, radnici u fabrikama i slično, iako njihova plata nije redovna.

Oblici ove vrste pozajmljivanja

Postoje tri oblika (kako se spominje u djelu Fikhu-n-nevazil uvaženog učenjaka Muhammeda b. Husejna el-Džizanija, 3/325-333): **Prvi oblik:** da se dogovori određen broj ljudi da će svako od njih izdvajati istu vrijednost novca, na kraju svakog mjeseca, svaka tri mjeseca, ili svakih šest, zatim će sav taj novac dati jednom od njih u prvom mjesecu. A u drugom mjesecu, ili nakon šest, shodno kako se dogovore, dat će nekom drugom i tako sve dok ne dobije svaki član udruženja istu količinu novca. A ako učesnici hoće mogu ponovo napraviti drugi krug, treći ili više. **Drugi oblik:** on je sličan prvom osim što je dodat jedan šart da svi učesnici moraju do kraja kruga (tj. dok ne dobiju svi učesnici pozajmicu) učestvovati. **Treći oblik:** on je sličan drugom obliku s

tim da ja dodat još jedan šart da svi učesnici moraju učestvovati i u drugom krugu, ili više, shodno kako se dogovore. A redoslijed pozajmljivanja u drugom krugu je suprotan prvom.

Šerijatski status prvog oblika

Karakteristika prvog oblika je što nije uslovljen nikakvim šartovima. Pa tako ima pravo svaki učesnik, koji hoće, da odustane prije nego li uzme pozajmicu, a ako odustane poslije uzimanja pozajmice dužan je da nadoknadi svakom učesniku koliko je iznosila pozajmica. Suština ovog oblika je da svaki učesnik daje zajam svim ostalim učesnicima dok mu ne dođe reda, a onda svi oni dadnu u zajam njemu onoliko koliko je on dao njima, tako da je na kraju kruga svako

dobio koliko je posudio. Dva su mišljenja učenjaka o dozvoljenosti ovog oblika: **Prvo mišljenje:** da je ovaj oblik dozvoljen, a neki smatraju i da je mustehab (preporučeno). Ovaj stav zastupa većina članova Udruženja velikih učenjaka iz Saudijske arabije, među kojima su Bin-Baz, Ibn-'Usejmin i Abdullah b. Džibrin člana Vijeća za fetve

(Odluka broj 164, datum: 26/2/1410 h.). Njihovi dokazi su sljedeći:

Ovo je vrsta pozajmljivanja koju je Šerijat dozvolio, jer je njegova suština da onaj koji pozajmljuje uzima dug koji vraća u istoj količini. A jedina razlika između ovog, zajedničkog pozajmljivanja, i običnog je što je u prvom pozajmljivanju između više osoba a u drugom između dvije osobe. Osnov u međuljudskim odnosima je dozvola sve dok ne dođe dokaz zabrane, a nema dokaza da je ovaj oblik zabranjen. Ovaj vid uzajamnog pozajmljivanja je potpomaganje na

dobru i takvaluku jer se na ovaj način ljudi udaljavaju od banaka zasnovanih na kamatnom sistemu.

Drugo mišljenje: da je ovaj oblik pozajmljivanja zabranjen. Zastupaju ga Salih el-Fevzan, Abdul-Aziz Alu eš-Šejh, saudijski muftija, i Abdu-r-Rahman el-Berrak. Dokazuju svoje mišljenje sljedećim:

Nastavak na sl. strani -->

Svaki učesnik u ovom udruženju daje u zajam pod šartom da mu druga strana da u zajam, što znači da je ovo pozajmljivanje od kojeg pozajmljivač ima koristi, a svaki zajam od kojeg pozajmljivač ima korist je kamata. Ovo je fikhsko pravilo oko kojeg nema razilaženja među učenjacima, a koje je zasnovano na tekstu hadisa. Hadis bilježi Ebu el-Džehm u svom Musnedu od Alije, radijallahu anhu, da je Allahov poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, rekao: *"Svaki zajam od kojeg pozajmljivač ima koristi je kamata"*. (Šejh Albani ga je ocijenio kao veoma slab u knjizi *El-Irva'*, 5/236.)

Odgovor: zabranjeni šart na kojem je idžma' islamskih učenjaka, a koji je zasnovan na fikhskom pravilu "svaki zajam od kojeg pozajmljivač ima koristi je kamata", je onaj u kojem pozajmljivač uslovljava neku korist ili višak u odnosu na ono što je pozajmio od samog onog koji uzima zajam, a toga nema u ovom obliku pozajmljivanja, jer korist koju ima pozajmljivač uzima je od ostalih učesnika a ne od onog koji uzima zajam. Sa druge strane, učenjaci su zabranjenu korist zbog davanja pozajmice koja se naziva kamatom podijelili na dva oblika: zabranjena je korist koju uslovljava pozajmljivač od onog koji uzima zajam a da on ne dobija ništa više osim zajma.

Na primjer: da mu da u zajam hiljadu maraka pod uslovom da koristi njegovo auto jedan dan. Zabranjeno je sve ono što onaj koji je uzeo zajam daje pozajmljivaču kao hediju zbog zajma koji mu je dao.

Na primjer: da Ahmed da Hasanu hiljadu maraka u zajam, a nakon dva dana dođe Hasan i da hediju Ahmedu. Neke vrste prvog oblika zabranjenog uslovljavanja su dozvoljene, na primjer: zajam *suftendže* su ashabi smatrali dozvoljenim, tj. da da zajam u jednom mjestu pod uslovom da mu vrati u drugom mjestu. Takođe, dozvolili su učenjaci da pozajmljivač da zajam zemljoradniku kako bi kupio alat i sjeme i radio na zemlji pozajmljivača. Tako u oba slučaja pozajmljivač ima koristi od davanja duga, međutim oni ne potpadaju pod fikhsko pravilo. Ako dobro razmotrimo dva navedena oblika zabranjene koristi od pozajmljivanja vidimo da uzajamno pozajmljivanje nije obuhvaćeno nijednim od tih oblika.

U ovom uzajamnom pozajmljivanju postoji mnogo opasnosti, poput mogućnosti da jedan od učesnika umre, da bude otpušten sa posla ili da preseli u neko drugo mjesto, čime se mogu

narušiti prava ostalih učesnika.

Odgovor: Svaki posao u sebi sadrži opasnosti, s tim da su koristi koje dobija svaki učesnik veće od opasnosti kojima se izlaže. A sa druge strane, uzajamno pozajmljivanje je dobrotvorni ugovor u kojem se zanemaruju opasnosti i rizici za razliku od kupoprodajnih ugovora. Ispravno mišljenje je da je ova vrsta pozajmljivanja dozvoljena jer nema jasnog dokaza koji je zabranjuje. Takođe, osnova u međuljudskim postupcima je dozvola. Svi učesnici imaju koristi a nikom se ne nanosi šteta, a Šerijat ne zabranjuje ono od čega ljudi imaju koristi, a Allah zna najbolje.

Šerijatski status drugog oblika

Suština ovog oblika je kao da svaki od učesnika kaže: neću pozajmiti toj osobi osim pod šartom da meni ostali učesnici posude. Razilaženje učenjaka oko dozvoljenosti ovog oblika je isto kao u prethodnom, isti su im dokazi a isto je i ispravno mišljenje, tj. da je dozvoljen, a Allah zna najbolje.

Šerijatski status trećeg oblika

ekli smo da je treći oblik sličan drugom s tim da ja dodat još jedan šart da svi učesnici moraju učestvovati i u drugom krugu, ili više, shodno kako se dogovore, a redosljed pozajmljivanja u drugom krugu je suprotan prvom. Prema tome, suština ovog oblika da pozajmljivač uslovljava onome koji uzima zajam da on i svi ostali učesnici pozajme njemu u drugom krugu ili više njih. Islamski pravници su zabranili pozajmljivanje u kojem pozajmljivač uvjetuje onome kome je posudio da on njemu posudi nekad u budućnosti. (*El-Mugni* (4/437), *Keššaful-kinna'*, 3/317) Neki savremeni učenjaci su dozvolili i ovaj oblik uzajamnog pozajmljivanja, kao što su Ibn-'Usejmin i Abdullah b. Džibrin, argumentirajući svoj stav time što je zabranjeni šart da uslovljava višak, a u ovom obliku toga nema.

Ispravno mišljenje je zabrana ovog oblika, jer šart koji uslovljava pozajmljivač je onaj na kojem je idžma' - konsenzus učenjaka ovog ummeta da je zabranjen, a to je da pozajmljivač uslovljava korist od onog koji uzima zajam a da on ne dobija ništa više osim zajma. A ovaj oblik to u sebi sadrži, jer pozajmljivač uslovljava onome koji uzima zajam da on njemu posudi u drugom krugu. A Allah zna najbolje.

Da li ste znali ?

Da li ste znali da nije dozvoljeno prisiljavanje druge strane na ljekarski pregled prije sklapanja braka, jer sam postupak predstavlja uvođenje i dodavanje novog uslova prilikom sklapanja braka za koji ne postoji dokaz.

(Islamski pravni kolegij u Mekki, ševal, 1424. H. g.)

Jedan od ispravnih prethodnika je rekao: "Družili smo se sa Rebi'om b. Husejmom, rahmetullahi 'alejh, dvadeset godina. Nije progovarao, osim riječi koje su ga uzvisivale kod Allaha, subhanehu ve te'ala

Drugi od ispravnih prethodnika je rekao: "Sjedio sam kod Rebi'e deset godina. Nisam ga čuo da ikada pita o dunjalučkim stvarima, osim u dva slučaja. Jednom je upitao nekog čovjeka: 'Je li ti majka živa?', a drugi puta: 'Koliko si sagradio džamija?'"

Treći je rekao: "Družio sam se sa Rebi'om dvadeset godina i nikada iz njegovih usta nisam čuo riječ kojom kudi nekoga!"

Čuvanje jezika kod selefa

Seleme b. Alkame, rahmetullahi 'alejh, je rekao: "Sjedio sam kod Junus b. Ubejda, rahmetullahi 'alejh, i od njega nisam mogao da čujem nijednu lošu riječ po kojoj bi se spominjao!"

Period POSLANIKOVE rane MLADOSTI

Imam Muslim bilježi u svome Sahihu od Ebu-Hurejre, radijallahu 'anh, da je Poslanik, sallallahu 'alejhi ve sellem, rekao: „*Znate li ko je propalica?*“ Rekoše: „*Propalica je kod nas ko nema dinara niti dirhema.*“ Reče: „*Propalica od mog ummeta je onaj koji dođe na Sudnji dan sa namazom, postom, zekatom, ali je opsovao ovog, uvrijedio onog, uzeo imetak ovog, prolio krv onog, udario ovog, pa će se dati svakom od njegovih dobrih djela pa kada nestane dobrih djela uzet će se od njihovih loših djela i prebaciti njemu, zatim će biti bačen u vatru.*“

Piše: Bilal Bosnić

Učestvovao je Poslanik, sallallahu 'alejhi ve sellem, u svojoj mladosti u svemu što je od koristi njegovom narodu, kada se radi o pravednosti, pomaganju onih kojima je nasilje učinjeno da mu se vrati njegovo pravo. Zbog toga je učestvovao u ratu pod nazivom El-Fudžar i primirju kojeg su potpisale Kurejšije, zvanom El-Fudul. Rat zvani El-Fudžar su povelili Kurejšije braneći čast svetih mjeseci i svetosti Harema. To je bilo od preostalih tragova vjere Ibrahimove koju su poštovali Arapi. Čovjek bi susretao ubice svoga oca u tim mjesecima na tom mjestu, ali zbog navedenih ubjeđenja ne bi se svetio. Islam potvrđuje svetost tih mjeseci. Uzvišeni je rekao: „**Broj mjeseci u Allaha je dvanaest, prema Allahovoj knjizi, od dana kada je nebesa i Zemlju stvorio, a četiri su sveta; to je prava vjera. U njima ne griješite! A borite se protiv svih mnogobožaca, kao što se oni svi bore protiv vas; i znajte da je Allah na strani onih koji se Allaha boje i grijeha klone.**“ (Prijevod značenja *Et-Tewba*, 36) Primirje pod nazivom El-Fudul je rezultat ovog rata s kojim se postiže dogovor o poštovanju pravde i vraćanja prava onim čija su prava uzurpirana.

Ženidba sa Hatidžom

Ibnu-Hišam, rahmetullahi 'alejh, kaže: „Kada je Allahov Poslanik, sallallahu 'alejhi ve sellem, napunio dvadeset i pet godina,

oženio se sa Hatidžom, kćerkom Huvejlida. Tada je Hatidži bilo četrdeset godina. U predislamskom dobu dobiva epitete kao što su: čestita, stidna i uvažena žena.“

Ibnu-Ishak, rahmetullahi 'alejh, je rekao: „Hatidža, kćerka Huvejlida, bila je uvažen trgovac s velikim trgovačkim iskustvom i poduhvatima.“ Te njene dobrote se oslikavaju u riječima Poslanika, sallallahu 'alejhi ve sellem, koje bilježi imam Ahmed u svome Musnedu sa ispravnim lancem prenosilaca od Ebu-Hurejre, radijallahu 'anh, a on od Poslanika, sallallahu 'alejhi ve sellem, da je rekao: „*Najbolja žena je ona koja kad te pogleda razveseli te, pokorava se kada joj se naredi, ne suprostavlja se i čuva imetak i čast.*“ (Sahihu El-Džami'a)

Poruke, pouke i propisi

1. Nasilje i zlostavljanje je ogledalo džahilijeta (perioda prije islama)

Danas je u međuljudskim odnosima džahilijet opet na sceni osim kome se Allah, subhanehu ve te'ala, smilovao. Koliko je ljudi uzurpiralo prava drugih: brat zakida rođenog brata, sprječava ga od nasljednog prava; koliko je onih koji su podstanari, ali na vrijeme ne izvršavaju svoje dogovorene obaveze; koliko je poslovnih partnera koji varaju jedni druge i imaju neiskren odnos u

poslovanju. Islam upravo naređuje suprotno od toga pa kaže: „**Allah vam zapovijeda da odgovorne službe onima koji su ih dostojni povjeravate i kada ljudima sudite da pravedno sudite. Uistinu je divan Allahov savjet! A Allah sve čuje i vidi.**“ (Prijevod značenja *En-Nisa*, 58.) „**A onaj ko nešto utaji donijeće na Sudnji dan to što je utajio i tada će svakome u potpunosti dati ono što je zaslužio, nikome se nepravda neće učiniti.**“ (Prijevod značenja *Alu-Imran*, 161.) Buharija bilježi u svome Sahihu od Ebu-Hurejre, radijallahu 'anh, da je Poslanik, sallallahu 'alejhi ve sellem, rekao: „*Ko bude imao nešto od svoga brata od časti ili imetka neka mu to uruči prije Sudnjeg dana. Neće na njemu od vrijednosti biti dinar niti dirhem. Ako bude dobrih djela uzeće se od njih i dati uskraćenom, a ako ne bude dobrih djela uzeće se od loših djela i prebaciti se onom koji zakida svoga brata.*“ Muslim bilježi u svom Sahihu od Ebu-Umame da je Allahov poslanik, sallallahu 'alejhi ve sellem, rekao: „*Ko uzurpira pravo čovjeku muslimanu svojom desnicom obavezna mu je od Allaha vatra, i zabranit će mu se Džennet.*“ Neki čovjek reče: „A ako bude nešto malo o, Allahov Poslaniče?“ Reče: „*I kada bi bila grana od drveta misvak.*“ Takođe, imam Buharija bilježi od Havle bint Amr el-Ensari da je rekla:

„Čula sam Allahova Poslanika, sallallahu 'alejhi ve sellem, da je rekao: „Zaista će ljudi pronevjeravajući Allahov imetak doći u vatru na Sudnjem danu.“ Ne možemo u kontekstu rečenog a da ne spomenemo svima nama poznat hadis, kojeg imam Muslim bilježi u svome Sahihu od Ebu-Hurejre, radijallahu 'anh, da je Poslanik, sallallahu 'alejhi ve sellem, rekao: „Znate li ko je propalica?“ Rekoše: „Propalica je kod nas ko nema dinara niti dirhema.“ Reče: „Propalica od mog ummeta je onaj koji dođe na Sudnji dan sa namazom, postom, zekatom, ali je opsovao ovog, uvrijedio onog, uzeo imetak ovog, prolio krv onog, udario ovog, pa će se dati svakom od njegovih dobrih djela pa kada nestane dobrih djela uzet će se od njihovih loših djela i prebaciti njemu, zatim će biti bačen u vatru.“

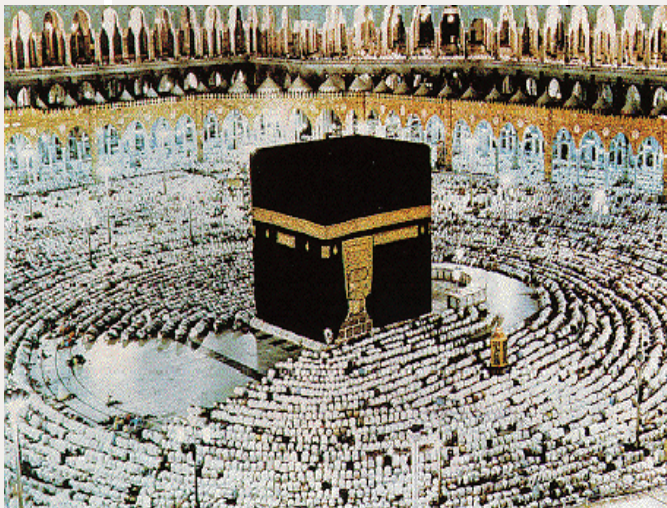
2. Dozvola učestvovanja sa ne muslimanima u uspostavljanju pravde i pomoći onima kojima je načinjena nepravda

Dokaz za ovo o čemu govorimo jeste učestvovanje Poslanika, sallallahu 'alejhi ve sellem, u ratu i primirju kojeg su vodili Arapi prije islama da bi se vratila prava koja su uzurpirana njihovim vlasnicima. O uspostavljanju pravde među ljudima i uzimanju nasilnika za ruku Uzvišeni Allah je rekao: „I za one koji se odupiru onima koji ih ugnjetavaju, nepravda se može uzvratiti istom mjerom, a onoga koji oprost i izmiri se Allah će nagraditi; On uistinu ne voli one koji nepravdu čine. Neće odgovarati onaj koji istom mjerom uzvratiti za pretrpljenu nepravdu, a odgovaraće oni koji ljude tlače i bez ikakva osnova red na zemlji remete; njih čeka bolna patnja.“ (Prijevod značenja Eš-Šura, 39-42.) U Sunenu Ebu-Davuda, Tirmizije, Ibnu-Madže sa ispravnim lancem prenosilaca od Ebu-Bekra spominje se da je Allahov Poslanik, sallallahu 'alejhi ve sellem, rekao: „Ako ljudi vide silnika, a ne spriječe ga u tome, bojati se da ih svijet ne obuhvati kazna.“ Buharija i imam Ahmed bilježe od Nu'mana b. Bešira, radijallahu 'anh, da je Poslanik, sallallahu 'alejhi ve sellem, rekao: „Primjer onog koji čuva Allahove granice i ustrajava na njima je

kao primjer naroda koji je na morskoj lađi, jedni na palubi a jedni ispod nje. Pa, oni koji su ispod, kada trebaju uzeti vode prolaze pored onih gore na palubi. Kažu: 'Kada bismo sebi probušili rupu da ne uznemiravamo one gore.' Ako im dopuste da to urade bit će uništeni svi a ako ih spriječe bit će spašeni svi.“

3. Karakteristike Hatidže, radijallahu 'anha, su svojstva potpune ličnosti

a) Nije slijedila svoj narod u igrama, zabavi i razvratu, već je provodila vrijeme u svojoj kući i u trgovini, daleko od miješanja sa muškarcima. Nije poznata po razgolićenosti, već je zračila prirodnim moralom dok nisu došli propisi vezani za hidžab i boravak u

kućama. Imam Ahmed bilježi u svome Musnedu od Ebu-Musaa da je Poslanik, sallallahu 'alejhi ve sellem, rekao: „Oko čini zinaluk, žena koja se namiriše i prođe pored ljudi ona je zinalučarka.“ (Sahihu El-Džami'a) Tirmizi bilježi od Ebu-Mes'uda merfuan: „Žena je avret pa kada izađe iz kuće uzdigne je šejtan.“ Kako razumjeti ove dokaze a znamo da su žene u vrijeme Poslanika, sallallahu 'alejhi ve sellem, liječile ranjenike, nosile hranu, pojile žedne, pa, i same učestvovala u direktnoj borbi na Allahovom putu. Jeste, zaista je to tako bilo, ali uz veliki moral i veliku pažnju oko njenog šerijatskog hidžaba.

b) Pomogla je Hatidža, radijallahu 'anha, Allahova poslanika, sallallahu 'alejhi ve sellem, u najtežim momentima, nije je mogao obmanuti njen veliki imetak, već je sve stavila na raspolaganje za prosperitet din islama i tako ostavila zlatni primjer ženama koje

dolaze poslije nje. Nažalost, danas mnoge žene muslimanke posjeduju možda i više imetka od Hadidže, radijallahu 'anha, ali ne posjeduju jaku odluku za ulaganje u prosperitet islama, već se taj imetak često rasipa i gdje treba i gdje ne treba i bude čest razlog bračnih problema. Uzvišeni je rekao: „Muškarci vode brigu o ženama zato što je Allah dao prednost jednima nad drugima i zato što oni troše imetke svoje. Zbog toga su čestite žene poslušne i za vrijeme muževa odsustva vode brigu o onome o čemu treba da vode brigu jer Allah njih štiti.“ (Prijevod značenja En-Nisa, 34) Taberani bilježi sa ispravnim lancem prenosilaca od Vasila da je Poslanik, sallallahu 'alejhi ve sellem, rekao: „Na ženi nije da raspolaže sa imetkom muža osim sa njegovom dozvolom.“ (Sahihul-Džami'a) Gdje su današnje žene da se ugledaju na najuvaženiju ženu u islamu Hatidžu, radijallahu 'anha?

c) Nije Hatidža, radijallahu 'anh, gledala na tadašnje narodne običaje već je jednostavnim, iskrenim i skromnim zahtjevima ušla u brak sa Poslanikom, sallallahu 'alejhi ve sellem, zatim stavila svoj imetak u službu islama.

Ebu-Davud bilježi sa ispravnim lancem prenosilaca od Ukbeta b. Amra da je Poslanik, sallallahu 'alejhi ve sellem, rekao: „Najbolji brak je onaj koji je pojednostavljen.“ (Sahihul-Džami'a)

d) Ističe se Hatidža, radijallahu 'anha, nad ostalim ženama svoga vremena i u tome što se sama ponudila Allahovom poslaniku, sallallahu 'alejhi ve sellem. Poslanik, sallallahu 'alejhi ve sellem, prihvatio je Hatidžinu ponudu za brak, iako je znao da je starija od njega petnaest godina.

Molimo Allaha, subhanehu ve te'ala, da nas učini od onih koji će se boriti protiv nepravde i truditi se da se svakom svačije pravo da. O Allahu naš, podari nam čestite žene kao što si podario našem Poslaniku i čestit porod kako bi naše oči sa njima zadovoljne bile i daj da se bogobojazni u svemu mogu u nas ugledati. Amin! I na kraju hvala Allahu Gospodaru svih svjetova!

Vladar Pravovjernih - ABDULMELIK B. MERVAN

Kroz historiju je dokazano i pokazano, da nikad nije došlo do zamjene mjesta obreda hadždža, međutim pokazalo je se i pokazuje se i dan danas ko ustvari odvraća muslimane od obavljanja hadždža. Šijje svojim zabludjelim pozivanjem na svetkovanje Kerbele, gdje se svake godine okupi oko nekoliko miliona (kao i na hadždžu) šijja, pokazuju koliko pridaju važnosti Mekki i Ka'bi, a da ne spominjemo njihove "vjerodostojne" hadise u kojima se govori da je obred na Kerbeli vrjedniji kod Allaha 70 puta od obavljanja hadždža.

Piše: Cokoja Saudin, prof.

Njegovo puno ime je Abdulmelik b. Mervan b. Hakem b. Ebi As b. Umejje, Ebu-Velid. Rođen je 26. god. po Hidžri u Medini. Djetinjstvo i mladost proveo je u blagoslovljenom gradu odrastajući među ashabima i tabi'inima, vrijedno učeći i tražeći znanje, a posebno je pokazivao zainteresovanost prema fikhu (islamskom pravu). Časni Kur'an naučio je napamet prije svoje punoljetnosti, a ljubav koju je imao prema fikhu te uloženi trud u njegovom izučavanju, dali su za rezultat da je postao jedan od najjačih i najznačajnijih učenjaka ove oblasti, poput Seid b. Musejbeja i Urveta b. Zubejra, radijallahu' anhum. U Medini je bila poznata njegova bogobožnost, a slobodno vrijeme provodio je učeći i ponavljajući Kur'an. Takođe je dosta pažnje posvećivao i arapskom pjesništvu, tako da je bio veoma riječit i zanosan govornik. Od osobina koje su ga krasile, jeste da je pomno pratio sva društvena i vjerska zbivanja u islamskoj državi, pa nakon što je postao halifom, pokazao je zadivljujuće političke sposobnosti. Za vrijeme namjesništva Muavije, radijallahu' anhu, bio je postavljen na nekoliko značajnih funkcija, na kojima je pokazao sposobnost upravljanja, a učestvovao je i u nekoliko vojnih pohoda na sjeveru Afrike. Muavijin sin Jezid, iza sebe je ostavio veoma haotično stanje u islamskoj državi. Abdulmelikov zadatak je bio, povratiti islamu snagu, ponos i jedinstvo. I zaista, u

tome je i uspio, pa su ga historičari zbog toga nazvali "drugi osnivač Emevijske dinastije".

Ekonomsko uređenje države

Nakon što je uspostavio jaku i jedinstvenu vlast, halifa Abdulmelik b. Mervan, svoje sposobnosti i potencijale usmjerio je prema dva cilja:

ekonomskom jačanju države i urbanističkom uređenju gradova, odnosno planskom izgrađivanju: gradova, naselja i vjerskih objekata (džamije, mesdžidi, medrese) u kojima će se izučavati propisi islama, što bi rezultiralo velikim brojem da'ija i učenjaka, koji bi sa usvojenim znanjem širili i objašnjavali ljudima islam. Radi ekonomske stabilnosti i jedinstvenog

ekonomskog sistema u islamskoj državi, Abdulmelik b. Mervan je kroz veoma značajan projekat, osnažio socijalni i ekonomski položaj islamske države, a to je: arabizacija kovanoga novca.

Arabizacija kovanoga novca

Muslimani, kao i predislamski Arapi, u svim društvenim poslovima koristili su monetu (novac) stranih (drugih) država. U to vrijeme, novac koji je bio u opticaju, bio je kovanoga tipa, a porijeklo mu je bilo iz Bizantije (bizantski dinar), Perzije (perzijski dirhem), te bakreni novčići (el-fulus en-nuhasije) koji su takođe bili bizantskog porijekla. Za vrijeme Poslanika, sallallahu 'alejhi we sellem, i njegovog prvog halife, Ebu-Bekra, radijallahu' anhu, nije bilo izrade novih valuta, najvjerovatnije zbog slabog ekonomskog priliva sredstava i zbog stalnih ratova, pa zbog toga i nije bilo potrebe mijenjati novac koji je već duže vrijeme u opticaju među narodom, jer je islamska država u to vrijeme bila opterećena prioritetnijim obavezama, pogotovo za vrijeme hilafeta Ebu-Bekra, radijallahu' anhu, kada su murtedi (otpadnici) pokušali uništiti plodove poslaničke misije. Međutim, za vrijeme hilafeta Omera b. Hattaba, radijallahu' anhu, novčani prihodi od zekata, džizije i harača, uveliko su se povećali, tako da se

znalo često desiti da novac koji je prikupljen u navedene svrhe, bude falsifikovan i krivotvoren. Da bi stao u kraj ovakvim kriminalnim radnjama i prevarama i da bi zaštitio državnu blagajnu (bejtu-l-mal), Omer, radijallahu' anhu, naređuje da se izradi novac na kojem će pisati "pozitivne riječi" i koje će upućivati na čist i ispravan imetak (novac). Pa je tako na izrađenom novcu za vrijeme Omera, radijallahu' anhu, pisalo: *tajjib*-dobar, *džaiž*-dozvoljen i vafidovoljan i potpun, s tim da je pored ovih riječi, Omer, radijallahu' anhu, dodao i riječi islamskog sadržaja, kao što su: *el-hamdu lillahi*-hvala Allahu, *Muhammedun* Resulullah-Muhammed je Allahov Poslanik i bismillah-u ime Allaha. Ovakav novac je bio u funkciji i za vrijeme Osmana i Alije, radijallahu' anhuma. Dolaskom Muavije, radijallahu' anhu, dolazi do izrade novog kovanoga novca na području Iraka, Damaska i Mekke. Bez obzira na određene promjene koje su uradili Omer i Muavija, radijallahu' anhuma, perzijski i bizantski novac ostao je najjača i najaktivnija valuta u islamskoj državi. Međutim, dolaskom Abdulmelik b. Mervana, dolazi do pojave čiste islamske valute, koja će postati jak protivnik bizantskom dinaru i perzijskom dirhemu.

Razlozi stavljanja u opticaj i promet islamskog novca

Historičari navode dosta razloga koji su dali povoda Abdulmelik b. Mervanu, da pristupi izradi islamskog novca, od kojih ćemo mi spomenuti samo neke od njih: Spor koji se desio između Abdulmelik b. Mervana i bizantskog imperatora Justijana oko natpisa na kovanom novcu koji se koristio u Egiptu. Naime, halifa Abdulmelik b. Mervan je naredio da se umjesto kršćanskih fraza koje su bile ispisane na novcu, napišu islamski izrazi, što je naljutilo Justijana, te zaprijetio, ako se to desi, da će narediti izradu novca na kojem će se nalaziti uvrede i psovke Poslanika, sallallahu 'alejhi ve sellem. Nakon ovog slučaja koji je uzburkao stanje u obadvi države, Abdulmelik se sastaje sa učenjacima koji mu savjetuju da naredi izradu čistog islamskog novca, koji će biti nezavisna i jedinstvena islamska valuta, a koja će se umjesto bizantskog i perzijskog novca koristiti u islamskoj državi.

Nakon mnogih vojnih osvajanja, islamska država postala je veoma jaka ekonomska zemlja, ali nije imala svoje jedinstvene valute na ekonomskom tržištu, tako da je država sa novom valutom, uspjela se osloboditi perzijskog i bizantskog ekonomskog jarma.

Stavljanje van upotrebe novca (bizantskog i perzijskog), na kojem su bile ispisane riječi kufra (nevjerovanja). Stavljanjem u opticaj islamskog jedinstvenog novca, pojačao se monetarni i finansijski fond, koji je bio sačinjen od raznih poreza propisanih islamom (zekat, džizja i harač).

Nova islamska valuta bila je kovanoga tipa, a izrađivala se od zlata i srebra i zvala se dinar. Izgled zlatnog i srebrenoga

dinara bio je slijedeći: izrazi i brojevi na novcu bili si napisani arapskim pismom, na sredini prvog lica pisalo je: "La ilahe illallahu, vahdehu la šerike lehu" – "Nema Boga osim Allaha, Koji nema sudruga u vlasti", a sa strana je pisalo: "Muhammed resulullah, erselehu bil-huda ve dini-l-hakk" – "Muhammed je Allahov Poslanik, Allah ga je poslao sa istinom i jasnom uputom." Dok je na sredini drugog lica pisalo: "Allahu Ehad, Allahu Es-Samed, lem jelid ve lem juled" – "On je Allah Jedan, Allah je Utočište svakom! Nije rodio i rođen nije", a sa strana drugog lica pisalo je: "Bismillahi, duribe haze-l-dinar, senete keza..." – "U ime Allaha, ovaj dinar je skovan godine ..."

Pored jedinstvene valute koja je osnažila ekonomsko islamsko tržište, Abdulmelik b. Mervan, uložio je velika novčana sredstva u razvijanje i drugih privrednih

grana kao što su: poljoprivreda koja je bila razvijena na zapadnom dijelu islamske države, zatim izgradnja i renoviranje trgovačkih centara (pijaca) radi što bolje i kvalitetnije trgovine te potpisivanje trgovačkih ugovora sa susjednim zemljama, kao što su Bizantija i Indija. Da bi islamsku državu učinio što jačom na ekonomskom polju, Abdulmelik b. Mervan, naredio je izgradnju nekoliko tvornica za proizvodnju: građevinskog materijala (masa za učvršćivanje zidova i dekorativno ukrašene mramorne ploče), zatim brodogradilišta za izradu trgovačkih i ratnih brodova koji su se proizvodili u Egiptu, Tunisu i Bahreju, a svako brodogradilište brojalo je oko hiljadu radnika, dok je u sklopu svakog brodogradilišta bila je manja fabrika za preradu drveta (današnje pilane), takođe tvornica u Egiptu za proizvodnju burdi (ogrtača).

Urbanističko uređenje islamske države

Hilafet Abdulmelik b. Mervana, obilježila su tri velika urbanistička (građevinska) projekta, od kojih su dva društvenog, a jedan vjerskog tipa.

Izgradnja grada Vasi. Vasi se ubraja među najveće iračke gradove prije izgradnje Bagdada. Njegovu izgradnju započeo je Hadždžad b. Jusuf 83. god. po Hidžri, a grad je dovršen tri godine kasnije, 86. god. U gradu su izgrađene mnoge džamije, rezidencija za upravljanje (općina) pijace i ostale stambene zgrade.

Izgradnja grada Tunis. Komandant mudžahida, Hasan b. Nu'aman, 82. god. po Hidžri, razradio je plan za izgradnju grada koji će mu poslužiti kao glavna pomorska baza u borbi protiv bizantinaca. Grad Tunis, za veoma kratko vrijeme, postao je simbol društvenog, vjerskog i vojnog napretka u islamskoj državi. U njemu su izgrađene ogromne džamije, općinske i policijske ustanove, vojne kasarne, pijace te vjerske medrese u koje je Abdulmelik b. Mervan poslao mnoge dai'je (hafize i fakihe) da ljudima objašnjavaju propise islama, a prvenstveni cilj slanja velikog broja dai'ja, jesu okolna berberska plemena, koja će kasnije prihvatiti islam i postati hrabri

Nastavak na sl. strani -->

borci na Allahovom putu. Izgradnja džamije "Kubetu Sahra". Halife su davale veliki značaj i doprinos islamskoj arhitekturi u svakom gradu, tako da će kasnije u svijetu biti poznat i prepoznatljiv stil islamske umjetnosti na području arhitekture. Među njima se posebno ističe halifa Abdulmelik b. Mervan, koji će u historiji islama ostati poznat po tome što je dao narediti da se izgradi poznata džamija u Palestini "Kubetu-l-Sahra". Ova prekrasna džamija i dan danas je zadržala sve ljepote koju nam može pokazati Allahova kuća, kao i nezaobilaznu jedinstvenu islamsku arhitekturu. Ovdje nećemo govoriti o tome kako je tekla izgradnja ove prelijepe džamije, nego smo kao prioritet uzeli da objasnimo i razotkrijemo gnusnu potvoru koja je došla od strane neprijatelja islama. Naime, šiitski poznati historičar, Ja'kubi, u svome Tarihu (historiji), spominje nevjerovatan povod izgradnje džamije "Kubetu Sahra" od strane Abdulmelika b. Mervana. On u svojoj knjizi "Tarih Ja'kubi", kaže: "Abdulmelik b. Mervan dao je sagraditi džamiju "Kubetu Sahra", kako bi ljude odvratio od obavljanja obreda hadždža, odnosno posjete Mesdžidu-l-Haramu (Ka'ba), jer je Abdullah b. Zubejr, od stanovnika Mekke dobio prisegu na vjernost i na taj način ljude odvratio od pokornosti Abdulmeliku b. Mervanu, a hadis Poslanika, sallallahu 'alejhi we sellem, u kojem kaže: *'Ne pritežu se sedla (ne putuje se) osim zbog tri mesdžida ...'*, je izmišljen, a u hadiske zbirke postavio ga je zbog Abdulmelika b. Mervana, Muhammed b. Šihab Ez-Zuhri, kako bi narod pomislio da je hadis ispravan, pa da umjesto tavafa oko Ka'be, mogu tavafiti i oko džamije u Palestini, koja se spominje u hadisu". (Tarih Ja'kubi, 2/261).

Odgovor na navedenu sumnju i potvoru!

Islamski učenjaci, prvenstveno (učenjaci hadisa), na spomenutu tvrdnju odgovaraju:

Abdulmelik b. Mervan, je bio čovjek fakih, hafiz Časnoga Kur'ana, srcem i dušom bio je vezan za traženjem čistoga znanja u Medini, pa zbog njegove ličnosti odbijamo ovakvu vrstu gnusne potvore.

Muhammed b. Šihab Ez-Zuhri (pouzdan prenosilac hadisa i veliki muhadis), rođen je između 51. i 58. god. po Hidžri, a Abdullah b. Zubejr, radijallahu anhu, (koji je inače odbio da prizna Abdulmelika za halifu), umro je 73. god. po Hidžri, što znači da je tada Ez-Zuhri bilo između 15. i 22. godine, i nelogično je tvrditi, čak i pomisliti da je on u tim godinama izmišljanjem hadisa, dovodio sebe i islamski ummet u situaciju smutnje i razdora.

Historijski je dokazano, da se Muahmed b. Šihab Ez-Zuhri, nije susreo sa Abdulmelik b. Mervanom, sve do 82. god. po Hidžri, prilikom svog prvog putovanja u Damask, a to je bilo devet godina nakon Zubejrovog ubistva, što znači da tada niti Abdulmelik niti Ez-Zuhri nisu imali povoda da na taj način odvrte stanovnike Mekke od Abdullah b. Zubejra i Ka'be, koja je Zubejru služila kao političko i vjersko sredstvo pridobivanja masa protiv Abdulmelik b. Mervana, kako tvrdi Ja'kubi.

Ovaj hadis Ez-Zuhri prenosi od Seid b. Musejbe, koji je umro 93. god. po Hidžri, tako da je slučajno ovaj hadis

izmišljen od strane Ez-Zuhrija, Sei'd b. Musejeb ne bi to prešutio, jer je bio poznat po oštini u ocjeni hadisa.

Kao što smo naveli, ovaj hadis prenosi Ez-Zuhri od Sei'd b. Musejbe a on od Ebu-Hurejre, međutim i mnogi drugi prenosioci ovaj hadis prenose od Ebu-Hurejre, tako kod Imam Muslima, hadis prenosi Selman el-Egri, kod Ed-Darimija hadis prenosi Ebu-Seleme, kod Ibnu-Madže hadis prenosi Abdullah b. Omer. Tako da je nemoguće da su se svi ovi izrazito povjerljivi prenosioci dogovorili da lažu za ciljeve Abdulmelik b. Mervana.

Kroz historiju je dokazano i pokazano, da nikad nije došlo do zamjene mjesta obreda hadždža, međutim pokazalo je se i pokazuje se i dan danas ko ustvari odvraća muslimane od obavljanja hadždža. Šijje svojim zabludjelim pozivanjem na svetkovanje Kerbele, gdje se svake godine okupi oko nekoliko miliona (kao i na hadždžu) šijja, pokazuju koliko pridaju važnosti Mekki i Ka'bi, a da ne spominjemo njihove "vjerodostojne" hadise u kojima se govori da je obred na Kerbeli vrijedniji kod Allaha 70 puta od obavljanja hadždža.

Bez obzira na sva iskušenja i na pojedine fitne (smutnje) koje su se desile za vrijeme njegovog hilafeta, Abdulmelik b. Mervan svojom upornošću i mudrošću, uz stalno savjetovanje uleme, vratio je islamskoj državi snagu, ponos i jedinstvo. Ono što je naučio u Medini, tome je ostao vjeran i rječju i dijelom sve do svoje smrti, a preselio je na bolji svijet, u mjesecu ševvalu, 86. god. po Hidžri. Neka mu se Uzvišeni Allah smiluje za sva dobra koja je učinio za islam i muslimane kao vladar pravovjernih. Amin!!!

Poučne predaje

Aiša radijallahu anha je govorila da je Allahov Poslanik sallallahu alejhi ve sellem rekao:

- Neka vaši poslovi budu ispravni i umjereni, jer nikoga neće njegovo djelo uvesti u Džennet. - Je li ni tebe, Allahov Poslanice - upitaše prisutni. Ni mene - odgovori Poslanik - osim ako mi se Allah ne smiluje. Znaite da je Allahu najdraže ono djelo u kojem čovjek ustraje, makar ono i neznatno bilo
(Buharija, Muslim i Nesaija)

UPOZORENJE onima koji vrijeđaju i omalovažavaju UČENJAKE

Istaknuti učenjak Abdul-Aziz b. Baz, rahmetullahi 'alejh, je rekao: „Ismijavanje s islamom ili bilo čim od islama je veliko nevjerstvo ... i onaj ko se ismijava sa vjernicima, onima koji vode brigu o svojim namazima, ustrajavaju u njima, takav se smatra onim koji se ismijava sa vjerom. S takvima nije dozvoljeno sjediti niti družiti se. Isti slučaj je sa svakim onim ko se raspravlja u vjerskim pitanjima s ciljem ismijavanja i omalovažavanja. Takav se smatra nevjernikom.“

Piše: Hajruddin Tahir Ahmetović, prof.

B Bismillah, el-hamdulillahi Rabbil-'alemin! Ves-salatu ves-selamu 'ala Nebijjina Muhammed ve 'ala alihi ve sahabihi edžme'in! Vidljivo nam je da se ljudi na Dunjaluku razlikuju i vrijednuju jedni nad drugima po imetku, položaju, ugledu što je od Allahove, subhanehu ve te'ala, mudrosti kao što On Svevišnji kaže: „**Mi jedne nad drugima uzdižemo po nekoliko stepeni da bi jedni druge služili.**“ (Prijevod značenja Ez-Zuhruf, 32) U komentaru ovog plemenitog ajeta stoji: „Odlikovali smo jedne nad drugima dobrotom pa je jedan bolji od drugog. Odlikovali smo ih slobodom ili ropstvom, pa je jedan vladar dok je drugi rob. Odlikovali smo ih jedne nad drugima bogatstvom ili siromaštvom, pa je jedan bogat a drugi je siromašan, itd.“ Međutim, razlikovanje ljudi i odlikovanje jednih nad drugima u spomenutim stvarima nisu dokaz istinske vrijednosti jednih nad drugima, jer spomenuto vrednovanje, odlikovanje i razlikovanje je ograničeno i prolazi sa prolaskom dotične stvari kojom je jedan odlikovan nad drugim i obično korist i vrijednost dotične stvari ograničena je samo na onoga koji je

posjeduje. Pravo vrednovanje, odlikovanje i uzdignutost jednih nad drugima, uzdignutost koja ostaje pri osobi i na Dunjaluku, i u Berzehu i na Ahiretu jeste uzdignutost sa znanjem, kao što Svevišnji Allah kaže: „**Allah će**

na visoke stepene uzdignuti one među vama koji vjeruju i kojima je dato znanje.“ (Prijevod značenja El-Mudžadela, 11) Ibnu-Mes'ud, radijallahu 'anh, je rekao: „Allah, subhanehu ve te'ala, pohvalio je učenjake u ovom ajetu.“ Imam El-Kurtubi, rahmetullahi 'alejh, je rekao: „Značenje ajeta jeste: Allah je uzdignuo vjernike kojima je dato znanje nad

vjernicima kojima nije dato znanje.“ Imam El-Adžurri, rahmetullahi 'alejh, je rekao: „Allah, subhanehu ve te'ala, odabrao je od Svojih robova one koje je htio pa ih je uputio u vjeru. Zatim je od svih tih vjernika odabrao one koje je htio i počastio ih Knjigom i mudrošću, podučio ih vjeri i tumačenjem, odlikovao ih nad ostalim vjernicima u svakom vremenu i na svakom mjestu. Uzdignuo ih je znanjem i uljepšao blagošću. Putem njih razaznaje se dozvoljeno od zabranjenog. Putem njih razaznaje se istina od laži. Putem njih razaznaje se štetno od korisnog. Putem njih razaznaje se lijepo od ružnog. Njihova vrijednost je ogromna i njihova smrt pogubna. Oni su nasljednici vjerovjesnika za koje čak i ribe u moru traže oprost. Oni su ti čije skupove meleki opkružuju svojim krilima. Njihovi skupovi su ispunjeni mudrošću. Njihovim postupcima bude se nemarni. Bolji su od abida. Njihovi stepeni uzvišeniji su od zahida. Njihov život predstavlja samo dobitak i profit, dok njihova smrt predstavlja musibet. Oni podstiču nemarnog i podučavaju neznanog. Od njih se ne može očekivati

Nastavak na sl. strani -->

popuštanje i ostavljanje niti strahovati za pretjerivanje i prelaženje. Njihovim lijepim odgojem popuštaju oni koji pretjeruju dok lijepim nasihatom popravljaju se oni koji popuštaju. Sva stvorenja u potrebi su za njihovim znanjem. Ko im se odazove, bit će upućen, dok onaj ko se okrene od njih, propast će. Ono što kadijama bude nejasno presuditi će po znanju učenih, njima će se vratiti. Oni su svjetionici ljudima, prepoznatljive oznake u zemljama, oni koji poravljaju cijeli ummet, izvori mudrosti, srđba su za šejtane. Njima se bude srca sljedbenika istine a umiru srca sljedbenika zablude. Njihov primjer na Dunjaluku poput je primjera zvijezda na nebesima: putem njih hodi se tminama mora i kopna; kada se zvijezde ugase i putnici zastanu, a kada zasijaju i osvijetle tmine putnici progledaju i nastave ...“

Imam Kazvini na početku svoga djela „Mufidul-'ulum“ kaže: „Znaj da je stepen učenjaka iz ummeta Muhammeda, sallallahu 'alejhi ve sellem, veliki. Njihova vrijednost je ogromna. Njihova čast je otrovna. Ko je namiriše razboli se, a ko je pojede otruje se. Savjetujem vas, o ljudi i vladari, da prema učenjacima lijepo postupate. Onaj ko ih bude poštovao taj poštuje Allaha i Njegova poslanika, dok onaj ko ih iznevjeri i prevari taj vara i Allaha i Njegova poslanika ...“

Vrijednosti učenjaka o kojima mnogo govori Kur'an i Sunnet su velike i značajne. Od njihovih osobnosti nad drugim ljudima jeste i ta:

- Što su oni ljudi koji se najviše boje Allaha, subhanehu ve te'ala, kao što Uzvišeni i kaže: „**A Allaha se od Njegovih robova boje samo učeni.**“ (Prijevod značenja Fatir, 28) Ibnu-Kesir, rahmetullahi 'alejh, kaže: „Tj. Allaha se istinskom bogobojaznošću boje samo učeni, oni koji Ga poznaju, jer kada god spoznaja Uzvišenog, Moćnog, Sveznajućeg, Onoga Koji je opisan potpunim osobinama i najljepšim imenima bude potpunija i znanje o Njemu potpuni je to i strah od Njega biti veći.“

- Što je Allah, subhanehu ve te'ala, odabrao njih u svjedočenju za najuzvišeniju stvar, kao što Uzvišeni kaže: „**Allah svjedoči da nema drugog**

boga osim Njega, - a i meleki i učeni -, i da On postupa pravedno. – Nema boga osim Njega, Silnog i Mudrog!“ (Prijevod značenja Alu-Imran, 18) Dakle, Allah, subhanehu ve te'ala, uzeo je učene pored drugih ljudi za svjedoke, njihovo svjedočanstvo spomenuo uz Svoje, spomenuo ga takođe uz svjedočanstvo meleka, pohvalio ih i potvrdio njihovu pravednost, pouzdanost i povjerljivost jer se svjedočenje ne prima osim od pravednog, pouzdanog i povjerljivog, uzeo ih je za svjedoke u najuzvišenijoj stvari: svjedočanstvu da nema drugog istinskog boga osim Njega Uzvišenog.

- Što je Allah, subhanehu ve te'ala, naredio pokornost njima kada je rekao: „**O vjernici, pokoravajte se Allahu i pokoravajte se Poslaniku i predstavnicima vašim ...**“ (Prijevod značenja En-Nisa, 59) Šejhul-islam Ibnu-Tejmijje, rahmetullahi 'alejh, kaže: „Ulul-emr/predstavnici, njih je dvije vrste: učenjaci i vođe, pa, ukoliko se oni poprave popraviti će se i ljudi, dočim, ukoliko se oni pokvare pokvariti će se i ljudi.“

- Što put koji su učeni izabrali vodi do Dženneta, meleki iz zadovoljstva prema znanju kojeg učeni traže natkriljuju ih svojim krilima, sve i na nebesima i na

Zemlji pa čak i riba u moru traži oprost za učenjaka, vrijednost učenih nad pobožnima koji nisu učeni je poput vrijednosti Mjeseca kada je pun u noći Bedra nad ostalim zvijezdama i učenjaci su nasljednici vjerovjesnika. O svemu ovome, na ovakav način, govori Allahov poslanik, sallallahu 'alejhi ve sellem, u hadisu Ebu-Derda'a, radijallahu 'anh, kojeg je zabilježio Imam Ahmed. Imam Šatibi, rahmetullahi 'alejh, je rekao: „Učenjak je kod ljudi na mjestu vjerovjesnika jer su učenjaci nasljednici vjerovjesnika. Pa, kao što je Vjerovjesnik, sallallahu 'alejhi ve sellem, ukazivao na propise svojim riječima, djelima i odobravanjem isto tako i njegovi nasljednici ukazuju na propise svojim riječima, djelima i odobravanjem.“

- Što je u njihovom životu velika korist po ljude, dok je u njihovom odlasku nesaglediva šteta. Allahov poslanik, sallallahu 'alejhi ve sellem, je rekao: „*Uistinu, Allah neće uzeti znanje nakon što ga je dao vama tako što će ga isčupati, već će ga uzeti od ljudi tako što će uzeti učenjake s njihovim znanjem, pa će ostati ljudi neznalice. Bit će pitani i odgovarat će po svojim mišljenjima. Zalutat će i druge će odvoditi na stranputicu.*“ (Buharija)

- Što njihov sabesjednik, onaj koji sjedi u njihovom medžlisu, skupu, neće biti nesretan. Allahov poslanik, sallallahu 'alejhi ve sellem, je rekao: „*To je narod čiji sabesjednik neće biti nesretan.*“ (Buharija i Muslim)

- Što oni imaju posebno pravo kod nas a ono je poznavanje njihove uloge i njihove vrijednosti. Od Ubade b. Es-Samita, radijallahu 'anh, se prenosi da je Allahov poslanik, sallallahu 'alejhi ve sellem, rekao: „*Nije od nas onaj koji ne poštuje naše starije, niti onaj koji nije milostiv prema našim mlađim a niti onaj koji ne poznaje pravo našeg učenog.*“ (Ahmed i Hakim)

- Što su učeni najpreči ljudi da budu Allahovi prijatelji i šticićnici, Allahove evlije za koje Uzvišeni Allah kaže: „**I neka se ničega ne boje i ni za čim neka ne tuguju Allahovi šticićnici.**“ (Prijevod značenja Junus, 62) Allahov poslanik, sallallahu 'alejhi ve sellem, je rekao: „Allah, tebareke ve te'ala, je rekao: 'Ko se

neprijateljski ponese prema Mome šticeniku, Ja mu objavljujem rat.“ (Buharija) Imam Šafija je rekao: „Ako učenjaci nisu Allahovi šticenici, onda ja ne poznajem Allahova šticenika.“

Alija b. Ebi-Talib, radijallahu 'anh, je rekao: „Učenjaci će postojati dok postoji i vrijeme. Od ljudi mogu biti skriveni, ali njihova ostavština prisutna je u ljudskim srcima.“

Sehl b. Abdullah et-Testuri, rahmetullahi 'alejh, je rekao: „Ko želi da gleda u skupove vjerovjesnika, neka gleda u skupove učenjaka.“

El-Hasan el-Basri, rahmetullahi 'alejh, je rekao: „Da nije učenjaka ljudi bi živjeli poput životinja.“ I govorio bi: „Učenjaci su poput vode: gdje god se nađu, daju korist.“

Hilal b. Habbab je upitao Se'id b. Džubejra, rahmetullahi 'alejhima: „O Ebu-Abdillah! Koji je znak ljudske propasti?“ Se'id je odgovorio: „Kada njihovi učeni pomru i oni će postati mrtvi.“

Šejhul-islam Ibnu-Tejmijje, rahmetullahi 'alejh, je rekao: „Zbog toga je obaveza muslimanima da nakon prijateljstva i ljubavi prema Allahu i Njegovu poslaniku, prijateljuju s vjernicima i iskažu svoju ljubav prema njima, kao što o tome Kur'an govori, a naročito prema učenjacima jer su oni nasljednici vjerovjesnika koje je Allah učinio na stepenu zvijezda, njima se upućuje u tminama kopna i mora.“

Strogo upozorenje onima koji vrijeđaju učenjake

Neminovno iz spomenutih osobina kojima su odlikovani samo učenjaci proizilazi strogo upozorenje na omalovažavanje i kaljanje časti učenjaka jezikom i perom, pokušaj iskrivljivanja njihova ugleda i iznošenja potvora na njih, tekfira-lišavanja Allahova, subhanehu ve te'ala, vilajeta prema učenim i smatranja istih nevjernicima - Allahovim neprijateljima, jer sve spomenuto dovodi do velikog zla, nereda i nasilja, ne samo po onoga od koga dolaze spomenuti postupci već i po cijelu ljudsku zajednicu. To zbog toga što omalovažavanje i ismijavanje islamskih učenjaka nije isto kao i ismijavanje bilo koga drugog, jer ismijavanje sa islamskim učenjacima nije samo ismijavanje s njima

lično već i sa onim što oni nose od šerijatskog znanja, od onoga što oni praktikuju od islamskog znanja. Zato je s pravom bojati se za onoga ko se poigra s čašću islamskog učenjaka da se brzo ne otruje od nju, bojati se da ne zasluži brzu i tešku kaznu.

Ovo što čujemo danas nije ništa drugo do još jedna osobina pagana koja se pojavila kod sljedbenika Muhammeda, sallallahu 'alejhi ve sellem, a o kojima govori šejhul-islam Muhammed b. Abdul-Vehhab u svome djelu „Mesail džahilije“.

Ovo što čujemo danas nije ništa drugo do još jedna osobina novotara koja se probudila i kod sljedbenika Muhammeda, sallallahu 'alejhi ve sellem.

Imam Šatibi, rahmetullahi 'alejh, spominje u svome djelu „El-I'tisam“ da je mu'tezil Vasil b. Ata' jedan dan držao govor a kod njega je bio prisutan Amr b. Ubejd. Nakon što je Vasil b. Ata završio govor, Amr b. Ubejd zadivljen njegovim govorom je rekao: „Čujete li?! Kada ovo čujete shvatit ćete da govor El-Hasana el-Basrija i Ibnu-Sirina nije ništa vrijedniji od krpe kojom se žena štiti od krvi hajza a zatim je baci!“ Jedan od novotara je takođe rekao: „Doista, znanje Šafije i Ebu-Hanife, u potpunosti, nije vrijednije od onoga što izlazi ispod ženskog unutrašnjeg veša!“ **Ovo je govor smutljivaca, Allah ih ubio.**

Istaknuti učenjak Abdullah b. Abdur-Rahman el-Džibrin komentarišući ove riječi je rekao: „Ovaj govor je nevjerstvo, Allah nas sačuvao toga, jer El-Hasan el-Basri i Ibnu-Sirin govor koji bi govorili ne bi govorili od sebe, već bi to bili kur'anski i hadiski tekstovi i ponekad bi nešto od njihovih govora bio plod njihova idžtihada, ali osnova bi im bila Kitab i Sunnet.“

Istaknuti učenjak Abdul-Aziz b. Baz, rahmetullahi 'alejh, je rekao: „Ismijavanje s islamom ili bilo čim od islama je veliko nevjerstvo ... i onaj ko se ismijava sa vjernicima, onima koji vode brigu o svojim namazima, ustrajavaju u njima, takav se smatra onim koji se ismijava sa vjerom. S takvima nije dozvoljeno sjediti niti družiti se. Isti

slučaj je sa svakim onim ko se raspravlja u vjerskim pitanjima s ciljem ismijavanja i omalovažavanja. Takav se smatra nevjernikom.“

Prisutni vidovi omalovažavanja i vrijeđanja učenjaka

- Danas se učenjaci i učeni ljudi omalovažavaju tako što se ne poštuju u njihovom prisustvu, što se javlja srdžba i prezir prema učenim samo pri njegovom spomenu, slušanja ili čitanja njegovih riječi a sve to samo zbog toga što se u nekim stvarima ne slažu s dotičnim učenjakom.

- Takođe, omalovažaju se tako što se porede s običnim ljudima, oni koji su potrošili sav svoj imetak, potrošili svoje zdravlje, oči im iskapale u proučavanju Allahove Knjige i sunneta Njegova poslanika, sallallahu 'alejhi ve sellem, njihov život i život njihovih porodica tekao oskudno, takvi se danas poistovjećuju s onima koji su naučili nešto od islama, a Allah najbolje zna kako su to shvatili i još više kako su to primjenili. Naprotiv, takvi se smatraju boljim od prethodnih jer se prethodni od strane istih etiketiraju čistim novotarima ili čak i nevjernicima.

- Učeni se danas omalovažavaju prateći i iznoseći njihove mahane na svakom skupu, u svakom sijelu i onom ko to može pojmiti kao i onom ko to ne može. Ubijaju svoje vrijeme u pronalaženju grešaka i mahana drugih prikrivajući svoje mahane i izdižući se iznad drugih. Imam Zehebi, rahmetullahi 'alejh, je rekao: „Kada bismo svakog imama kada pogriješi u svome idžtihadu u nekom pitanju osudili ga za novotariju i odbacili ga, tada se ne bi sačuvao ni Ibnu-Nasr, niti Ibnu-Mende a niti onaj ko je bio učeniji od njih.“

- Danas se učenima umanjuje vrijednost i kalja se njihova čast tako što se gibete -ogovaraju ili ne brane kada budu ogovarani. Allah, subhanehu ve te'ala, zabranio je gibe bilo kojeg muslimana pa šta je tek onda sa učenima. Ibnu-Asakir, rahmetullahi 'alejh, je rekao: „Znaj, Allah učvrstio i mene i tebe na traženju Njegova zadovoljstva i učinio i mene i tebe

Nastavak na sl. strani —>

onima koji Ga se istinski boje, znaj da je meso učenjaka otrovno i da je Allahova kazna za one koji umanjuju njihovu vrijednost poznata. Malo je onih koji su se pozabavili čašću učenjaka a da nisu kažnjeni mrtvilom srca prije svoje smrti.“

- Od omalovažavanja učenjaka jeste i priželjkivanje njihove smrti, radovanje njihovoj smrti i ne traženje Allahove milosti po one koji umru od njih. El-Lalikai je zabilježio od Ejuba es-Sihtijanija, rahmetullahi 'alejhima, da je rekao: „Uistinu, oni koji priželjkuju smrt nekog od sljedbenika sunneta, takvi žele da svojim ustima utrnu Allahovo svjetlo.“

Posljedice kojima se izlažu oni koji vrijeđaju učenjake

Moleći Allaha, subhanehu ve te'ala, za popravak, spas, uspjeh i najljepši povratak Njemu Uzvišenom ukazujem sebi i svima vama na posljedice vrijeđanja i omalovažavanja učenih ljudi:

- Onaj ko se neprijateljski odnosi prema učenjacima izlaže se velikoj prijetnji: Allah, subhanehu ve te'ala, mu objavljuje rat: Allahov poslanik, sallallahu 'alejhi ve sellem, je rekao: „Allah, tebareke ve te'ala, je rekao: 'Ko se neprijateljski ponese prema Mome štićeniku, Ja mu objavljujem rat.'“ (Buharija) Imam Šafija je rekao: „Ako učenjaci nisu Allahovi štićenici, onda ja ne poznajem Allahova štićenika.“

- Onaj ko vara islamske učenjake krijući se iza njihovih govora koje su djelomično prihvatili a djelomično odbacili, izlaže se prijetnji Allahova poslanika, sallallahu 'alejhi ve sellem: „Nije od nas onaj koji ne poštuje naše starije, niti onaj koji nije milostiv prema našim mlađim a niti onaj koji ne poznaje pravo našeg učenog.“ (Ahmed i Hakim)

- Onaj ko se ismijava sa učenim ljudima odabrao je jedan od puteva koji vode do velikog nevjerstva. Allah, subhanehu ve te'ala, nam prejasno govori o tome: „**A ako ih zapitaš, oni će sigurno reći: 'Mi smo samo razgovarali i zabavljali se.' Reci: 'Zar se niste Allahu i riječima Njegovim i Poslaniku**

Njegovu rugali? Ne ispričavajte se! Jasno je da ste nevjernici, a tvrdili ste da ste vjernici.' Ako nekima od vas i oprostimo, druge ćemo kazniti zato što su krivci.“ (Prijevod značenja Et-Tevba, 65-66)

- Ko bude ogovarao učenjake bit će izložen mrtvilu srca.

- Zajednica u kojoj se omalovažavaju i vrijeđaju učenjaci osuđena je na propast.

- Omalovažavanjem i vrijeđanjem učenog istovremeno se napada i ono što on nosi sa sobom od islamskog znanja.

"Ko je učinio kome nasilje u pogledu njegove časti ili nečega drugoga, neka traži od njega oprost danas (na ovom svijetu) prije (dana) na kome neće biti ni dinara ni dirhema, jer toga dana ko bude imao koje dobro djelo oduzet će mu se koliko iznosi njegovo nasilje, a ako ne bude imao dobrih djela oduzet će se njegovom drugu zla djela i na njega natovariti."
Buharija

Na nama je da budemo svjesni da je od principa ehli sunneta wel-džemata stroga zabrana eziženja vjernika, uništavanja njihovih života, kaljanja njihovih časti i imetaka, poštivanje njihovih prava kod nas a posebno kada su u pitanju učenjaci; da je od principa ehli sunneta vel-džemata pravednost i umjerenost u svim postupcima. Subhanallah! Zar nije tako braćo moja, da, kada biste čuli da je neko oskrnavio Ka'bu, obrušio je i unečistio – Allah sačuvao njenu svetost - da biste vi pohitali da provjerite vijesti je li se to zaista tako desilo, ko li je to učinio, ili

ako biste znali da to neko želi učiniti da biste dali i svoj život u odbrani njene časti? Zar nije tako braćo? Zar nije tako? Pa šta je onda s čašću brata muslimana? Šta je s čašću učenjaka, nasljednika vjerovjesnika? Koliko se trudimo da je sačuvamo i zaštitimo? Poznati su nam ajeti i hadisi koji govore o pravednosti i umjerenosti. Znamo ih citirati ali ih haman ne znamo primjeniti, a odgovor na pitanje: „Ko su oni koji skupljaju znanje a ne rade po njemu?“ - ostavljam vama.

Poznat nam je slučaj kako je Allahov poslanik, sallallahu 'alejhi ve sellem, spominjao mahane kod svojih ashaba s ciljem da ih otkloni, a niukom slučaju da se ismijava njima. A mi šta je s našim spominjanjem drugih i njihovih mahana? Kako mi to nastojimo da ih posavjetujemo i sačuvamo tih mahana, tih grijeha: ismijavanjem, omalovažavanjem njih i njihova znanja, ignorisanjem, trajnim odbacivanjem, proglašavanjem novotarima, otpadnicima i nevjernicima, a svjesni smo svega. Pa, koju li mi to Knjigu čitamo i čiji li mi to Sunnet slijedimo?! Ako oni s prethodno spomenutim osobinama kažu da slijede Kur'an i Sunnet, onda bojim se da ih slijede poput prethodnih naroda, u jedan dio vjeruju a u jedan ne. ZATO, ALLAHOM! ROBOVI, UĐIMO U ALLAHOVU VJERU POTPUNO. Podučimo se osnovama naše vjere i tome podučavajmo druge, a klonimo se manje jasnih stvari, čudnih stvari za šta kaže imam Malik da onaj koji bude dolazio s njima, najpreče je da će biti prihvaćen kao lažov i bit će utjerivan u laž. Iskušenja su došla i dolazit će. Ne budimo mi ti koji će ih još više produbljivati, već budimo oni koji će druge tih iskušenja spašavati. Nastojmo biti ključevi dobra a katanci zla, a ne ključevi zla a katanci dobra. Na našem putu do Allaha i Njegova zadovoljstva držimo se čvrsto Allahova užeta, Kur'ana i Sunneta i ne cijepajmo se i ne podvajajmo se od njega. Allahu pripada hvala i na početku i na kraju. Neka je salavat i selam na Allahova poslanika, njegove ashabe i sve njegove iskrene sljedbenike do Sudnjeg dana.

GREŠKE u braku

Bilježi Imam Ahmed od Abdurrahmana b. Avfa da je Allahov poslanik, sallallahu 'alejhi ve sellem, rekao: „Ukoliko žena bude obavljala svojih pet namaza, postila svoj mjesec, čuvala svoj polni organ, bila pokorna svome mužu, reći će joj se: 'Uđi u Džennet na koja hoćeš džennetska vrata!'“ (Musned imama Ahmeda, 1573)

Pripremila: Ummu Muhammed po djelu „El-Minzar fi bejan kesir minel ahtai eš-ša'ia“ uvaženog učenjaka Saliha b. Abdul-Aziza Alu-Šejha

Na suprugu je obaveza da bude strpljiv ukoliko ga pogodi nešto od strane njegove supruge, kao što je takođe, to i obaveza supruge. Neophodno je da ne dozvole pristup srdžbi kao što je Allahov poslanik, sallallahu 'alejhi ve sellem, oporučio rekavši: „*Ne srdi se.*“ (Buharija, 5651.) Pa, ukoliko se kod jednog od njih dvoje pojavi srdžba, drugom supružniku se preporučuje strpljenje, a niukom slučaju mu se ne dozvoljava da na srdžbu uzvрати srdžbom. Na supruzi je da se prema svojoj supruzi ophodi na najljubazniji način, kao što je Svevišnji i rekao: „**I s njima se na ljubazan način ophodite**“ (Prijevod značenja En-Nisa', 19.), ili kao što je Vjerovjesnik, sallallahu 'alejhi ve sellem, rekao: „*Prema ženama se lijepo ophodite*“ ili kako stoji u drugom predanju: „*Ljudi s*

kao što Uzvišeni kaže: „**Muškarci vode brigu o ženama zato što je Allah dao prednost jednima nad drugima ...**“ (Prijevod značenja En-Nisa', 34.) I rekao je: „**Muževi imaju prednost pred njima za jedan stepen.**“ (Prijevod značenja El-Bekara,

sličan način.

Nepravednost među djecom u opskrbi i poklonima

Pravednost među djecom je obavezna kao što je vjerodostojno potvrđeno u Dva sahiha da je Vjerovjesnik, sallallahu 'alejhi ve sellem, rekao: „*Bojte se Allaha i budite pravedni među djecom.*“ (Buharija, 2397 i Muslim, 3055.) Od En-Nu'mana b. Bešira se prenosi da je njegov otac otišao s njim do Allahova poslanika, sallallahu 'alejhi ve sellem, i rekao: „*Poklonio sam ovome svome sinu slugu kojeg sam imao kod sebe.*“ Allahov poslanik, sallallahu 'alejhi ve sellem, ga je upitao: „*Jesi li svejednom djetetu slično ovome poklonio?*“ Odgovorio je: „*Ne.*“ Na to mu je Poslanik, sallallahu 'alejhi ve sellem, rekao: „*Onda ga vrati.*“ (Buharija, 2397 i Muslim, 3052.) Međutim,

ukoliko bude postojao neki od šerijatskih razloga zbog kojeg bi se određenom djetetu nešto više dalo, poput izdržavanja roditelja, onda njemu i pripada ono što zaslužuje. Takođe, ukoliko nekom od svoje djece da imetak za ženidbu ili školovanje, tada, u istom trenutku, nije mu to obaveza da da i ostaloj djeci,

Nastavak na sl. strani -->

najpotpunijim imanom jesu oni koji su najljepšeg morala, a najbolji od vas su oni koji su najboljeg morala prema svojim suprugama.“ (Tirmizi, 1082; Es-silsiletu es-sahiha, 284) Na ženi je takođe, da se lijepo ophodi prema svome suprugu, da mu se pokorava u svemu što joj naredi a u čemu nema grijeha, da ne izlazi iz kuće bez njegova zadovoljstva. Ako bude iskrena i pokorna, time će zadobiti Džennet. Muškarci vode brigu o ženama

228.) Bilježi Imam Ahmed od Abdurrahmana b. Avfa da je Allahov poslanik, sallallahu 'alejhi ve sellem, rekao: „Ukoliko žena bude obavljala svojih pet namaza, postila svoj mjesec, čuvala svoj polni organ, bila pokorna svome mužu, reći će joj se: 'Uđi u Džennet na koja hoćeš džennetska vrata!'“ (Musned imama Ahmeda, 1573) Ovaj hadis bilježi i Ibnu-Hibban od Ebu-Hurejre, radijallahu 'anh, i drugi na

međutim, kada se taj razlog pojavi i kod njih, zbog kojeg je prije neko od djece dobio određenu stvar, tada je obaveza dati i onom djetetu kod koga se javio isti razlog.

Nepravedna podjela među ženama

Ova podjela može biti dvojaka: imovinska i tjelesna. Tjelesna je odvajanje noći za jednu od žena kao što je isti slučaj i sa drugim ženama. I u ovoj podjeli i suprug i dotična supruga moraju biti pravedni i

nasilje i nepravda su im strogo zabranjeni. Dakle, ova tjelesna podjela je obavezna. Na njenu obaveznost ukazuju riječi Svevišnjeg: „**Neka vas mržnja koju prema nekim ljudima nosite nikako ne navede da nepravedni budete! Pravedni budite, to je bogobojaznost!**“ (Prijevod značenja El-Maida, 8.) Takođe u riječima Enesa, radijallahu 'anh, stoji: „Od sunneta je da ukoliko se čovjek oženi djevicom nad već udatom ženom, ostane kod nje sedam noći, a onda će djeliti, dok ukoliko oženi udavanu ženu, kod nje će ostati tri noći a

zatim će djeliti.“ Onaj ko bude nepravedan, taj čini grijeh zbog onoga što bilježi Imam Ahmed i Autori Sunena sa ispravnim lancem prenosioca da je Vjerovjesnik, sallallahu 'alejhi ve sellem, rekao: „*Onaj koji bude imao dvije žene pa, jednoj bude više naklonjen, doći će na Sudnji dan, a njegova jedna polovina bit će povijena.*“ Isti slučaj je i kod imovinske podjele. Pravednost pri njoj je obavezna i nasilje i nepravda niukom slučaju nisu dozvoljeni.

Nesklapanje braka s osobom koja je dobre vjere i lijepa morala

Svevišnji Allah je rekao: „**Udavajte neudate i ženite neoženjene, i čestite robove i robinje svoje; ako su siromašni, Allah će im iz obilja Svoga dati.**“ (Prijevod značenja En-Nur, 32.) Prenosi se od Vjerovjesnika, sallallahu 'alejhi ve sellem, da je rekao: „*Ako vam dođe neko čijom ste vjerom i moralom zadovoljni, vi ga oženite, jer ukoliko ne postupite tako nastat će smutnja na Zemlji i veliki nemoral.*“ (Hadis je hasen li gajrihi, Es-silsiletu es-sahiha, 1022; Irvaul-galil, 1868.)

Popuštanje prilikom rukovanja žena sa muškarcima

Što je strogo zabranjeno, jer ženi nije dozvoljeno da pokaže i izloži svoju ruku strancu da je vidi pa kako da je dotakne?! Vjerovjesnik, sallallahu 'alejhi ve sellem, je rekao: „*Žena je avret.*“ (Tirmizi, 1093; Es-silsiletu es-sahiha, 2688) Taberani i Bejheki bilježe od Ma'kila b. Jesara, radijallahu 'anh, da je Allahov poslanik, sallallahu 'alejhi ve sellem, rekao: „*Da neko od vas bude uboden željeznom iglom u glavu bolje mu je nego da dotakne ženu koja mu nije dozvoljena.*“ El-Munziri kaže: „Prenosioci kod Taberanija su povjerljivi i oni su prenosioci Sahiha.“ Zbog toga, naš uzor, Muhammed, sallallahu 'alejhi ve sellem, nije se rukovao sa ženama. Buharija bilježi od Aiše, radijallahu 'anha, da je rekla: „*Tako mi Allaha, njegova ruka nikada nije dotakla žensku ruku prilikom davanja ugovora.*“

Prenosi Katade da je Omer, r.a., jedanput izašao iz mesdžida sa svojim slugom, i sreli su na ulici staricu koja ih je poselamila. Kada je Omer, r.a., uzvratio na selam, starica je rekla: “O Omere, zapamtila sam vrijeme kad su te zvali Omerica, dok si se igrao sa djecom na tržnici Ukaz. I od toga nije prošlo puno vremena a ljudi su te počeli zvati Omer. Zatim od toga nije prošlo puno vremena a ti si postao vođa muslimana i ljudi te zovu emiru-l-mu'minin. Zato se boj Allaha, Omere, u pogledu svojih podanika, i znaj da onaj ko se boji smrti, on strahuje od odlaska (sa dunjaluka).”

Pa je Omer zaplakao, a njegov saputnik je zagalamio na staricu, rekavši joj: “Kako te nije stid! Uvrijedila si halifu muslimana i natjerala ga na plač!”

Omer, r.a., je rekao slugi: “Pusti je, zar ne znaš da je to Havla bintu Hakim, žena čije je riječi čuo Allah iznad sedam nebesa (povodom nje su objavljeni ajeti sure El- Mudžadele), a tako mi Allaha, preče je da ih čuje Omer.”

ZASTAVA

pobjede i džihada

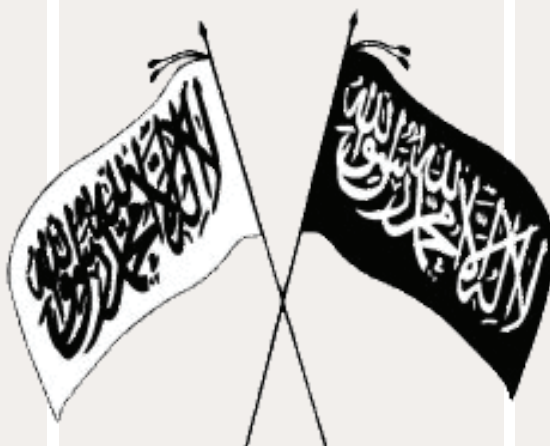
Zovem se zastava pobjede i džihada, a napravljena sam od komada platna. Ja sam zastava Islama, prave i nepromjenjive Allahove vjere. Poslušaj i moju priču. Prvi grad u kojem sam se zaviorila je Jestrib, sada poznat kao Medina al-Munevera. Grad je dobio to ime kad su se Poslanik Muhammed, sallallahu alejhi ve sellem, i njegovi ashabi tamo preselili. Oni su se preselili u Medinu da bi se zaštitili od loših planova i nepravde koju su im činili Kurejšije.

Ja sam se viorila kad su se muhadžiri (iseljeneci na Allahovom putu) i ensarije (stanovnici Medine) pobratili. Ensarije su dočekali muhadžire u Medini kao svoju braću i najbolje goste. Pošto mušrici nisu volili muslimane krenuše iz pravca Mekke u bitku. Htjeli su da pobiju muslimane. Muslimani se spremiše i uz Poslanika, sallallahu alejhi ve sellem, stadoše da se odupru mušricima. Tako se odigrala prva bitka, bitka na Bedru. Muslimani su stajali poredani čekajući mušrike, a ja sam se viorila iznad njihovih glava. Na meni pišu najsvjetlije riječi, **NEMA BOGA OSIM ALLAHA I MUHAMMED JE ALLAHOV POSLANIK.** Svakom muslimanu je velika čast da mene ponese u ruci i da zaviori sa mnom. Muslimani su uz Allahovu pomoć pobijedili mušrike. Ja sam se viorila iznad bojnog polja kao znak pobjede Allahovih vjernika.

Viorila sam se i u bitci na Uhudu, a i na Hendeku, gdje se moje platno

gotovo poderalo od jačine napada mušrika. Hrabri muslimani koji su me nosili, junački su se borili i nisu me ispuštali ni za jedan tren. Uz Allahovu pomoć muslimani su izašli kao neporaženi iz ovih bitaka.

Ponosno sam se viorila kad su Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, i muslimani osvojili Mekku i porazbijali sve sorte širka i kufra koje su mušrici postavili u i oko Hadžer-ul Esveda (crnog kamena Kabe). Godinu dana nakon

oslobađanja Mekke zaviorila sam se u u svim dijelovima Arabijskog poluotoka. Gdje god sam se zaviorila to je bio dokaz da su tu došli vjernici u Allaha, vjernici koji su pozivali i koji će pozivati do Sudnjeg dana u obožavanje Allaha i napuštanja obožavanja bilo koga drugog. Desete godine po hidžri, na Oprosnom hadždžu Poslanika, sallallahu alejhi ve sellem, vidjele su me na hiljade muslimana.

Poslije preseljenja Poslanika, sallallahu alejhi ve sellem, na Ahiret, njegovi ashabi su nastavili da hode njegovim putem i da šire

Allahovu vjeru-Islam širom svijeta. Slova napisana na meni svakim danom je izgovaralo sve više ljudi. U rukama Halida b. Velida, Ebu-Ubejda b. al Jarra, Sa'da b. Ebi-Vekasa, Amr b. Asa, Osame b. Zejda i drugih hrabrih Allahovih vojnika, Allah bio zadovoljan sa njima, zaviorila sam se iznad dvoraca najvećih i najmoćnih tadašnjih država, iznad Perzijske palate i iznad dvorca Bizantijskog kralja. Da'va Islama se širila i ubzro sam se uz Allahovu pomoć u rukama mudžahida zaviorila i u Endelusu na zapadu (današnja Španija), a i u dalekoj Kini na istoku.

A i danas se viorim na mnogim stranama svijeta: u Afganistanu, u Iraku, u Čečeniji, u Somaliji, u Palestini, u Libanonu i u mnogim drugim mjestima. Nose me najbolji muslimani današnjice, to su mudžahidi koji su dali obećanje Allahu da će Mu iskreno robovati i da Mu neće širk činiti, i da će se boriti da Allahova riječ bude gornja. Na njih se odnosi ajet kojeg je objavio Uzvišeni u svojoj Knjizi: **„Ima vjernika koji ispunjavaju zavjet dat Allahu, ima ih koji su poginuli, i ima ih koji to očekuju - nisu ništa izmijenili!”** (Prijevod značenja Al-Ahzab, 23) Znajte muslimani, da ćete samo džihadom i noseći mene - zastavu pobjede, vratiti ponos Islamu! Ja, zastava pobjede, prekrit ću svaki komad zemlje i ući ću u svaku kuću, baš onako kako je to najavio i opisao naš Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem.

NAPAJANJE KROZ VAZDUH

MIT-ov WiTricity će moći da napaja uređaje kroz vazduh. Izgleda da će doći dan kada će PC-ji, mobilni telefoni i mnogi drugi uređaji raditi bez baterija ili električnog kabla. Prošle nedelje, MIT istraživački tim je objavio da su uspjeli da napajaju sijalicu od šezdeset vati koristeći 'WiTricity', bežični izvor električne energije koji razvijaju.

Tim je generisao WiTricity koristeći dva bakarna namotaja, od kojih je jedan bio prikačen za izvor napajanja. Namotaj je emitovao magnetsko polje ka namotaju bez napajanja, stimulišući ga da generiše struju koja je napajala sijalicu udaljenu 7 fita, rekao je Andre Kurs, diplomirani student na MIT-ovom odjeljenju za fiziku koji je radio na projektu. Tim je testirao WiTricity opcije zadnjih nekoliko godina, rekao je. WiTricity, generisan pomoću namotaja, je napajao strujom sijalicu na način koji je sličan magnetnoj indukciji, koja se koristi u transformatorima struje gdje jedan namotaj prenosi struju na drugi, rekao je Kurs. Koristeći konvertor energije, bilo koji objekat u blizini WiTricity generišućih namotaja može da se napaja, objasnio je Kurs, koji je rekao da ova tehnologija može, u budućnosti, da se koristi kao zamjena za kablove i nezgrapne baterije, koje obično sadrže otrovne materije.

Kurs je takođe naglasio da je WiTricity bezbjedniji od elektriciteta ili baterija. U zavisnosti od toga kako su namotaji konfigurisani, jedan WiTricity izvor može da obezbjedi struju za nekoliko notebooks ili tucе mobilnih telefona, rekao je. Tim planira da proširi eksperimente kako bi ostvarili cilj pokrivanja veće udaljenosti i generisanja više energije, dodao je Kurs. "Radimo na tome da ova tehnologija postane efikasna, kako bi bila konkurentna sa punjivim baterijama. Možda će ova tehnologija biti komercijalno dostupna već za par godina", rekao je. "Prilično smo optimistični što se tiče mogućnosti koje nudi ova nova tehnologija."

NAJTANJI NOTEBOOK

U proteklih godinama notebook PC-ji su prolazili kroz sve žešće «dijete». Postali su lakši i tanji, ali se niti jedan može uporediti sa najnovijim Intel-ovim notebook dizajnom. Da bi postigao debljinu od 0,7 inča i težinu od 2.25 funti, Intel je iznajmio najbolje dizajnere iz Ziba Designa, koji su upravljali gradnjom ovog modernog uređaja, koji je moguće konektovati na bilo koji način na bežične mreže i koji ima najnovije i najbrže računarske sposobnosti. Ovih dana tim dizajnera predstavio je Metro notebook, koji je četvrtinu inča deblji od Motorolinog RAZR mobilnog telefona čineći ga tako najtanjim notebook-om na svijetu. Ovaj prototip će moći da se vidi u komercijalnom izdanju krajem ove godine, kako su najavili izvori iz Intela. Analitičari tržišta smatraju da ako se proizvede i proda u velikom broju, Intelov Metro koncept bi mogao da ima trajni uticaj na računarski dizajn, upotrebu i marketing u sljedećim godinama. U Metro-koncept Intel uključuje serije interesantnih i inovativnih funkcija. Na primjer, uređaj ima uvijek uključenu bežičnu konekciju koja

omogućava korisnicima da pristupe mobilnim, Wi-Fi, ili ViMax bežičnim širokopojasnim mrežama bez dodatnih kartica. Ovo je sve omogućeno kroz ugrađenu mobilnu konekciju što znači da će budući notebook-ovi moći da se prodaju sa specifičnim čipovima koji odgovaraju svakom od Wi-Fi Internet provajdera. Ostale ekskluzivne funkcije uključuju mikrofone iz Fortmedije, koji su dizajnirani da ponište pozadinski šum. Ovu vrstu funkcije će korisnici Skype-a i Yahoo Messengera vjerovatno cijeniti. Metro koncept takođe dolazi sa ekstenzivnim bezbjednosnim mjerama, fantastičnim čitačem otiska prstiju i mehanizmom koji korisnicima omogućava da isključe hard drajv pomoću daljinskog upravljača. Intel nije spominjao detalje o cijeni Metro notebooka, ali s obzirom da se radi o ultramodernom uređaju, "jeftino" neće spadati u opis najtanjeg laptopa današnjice.

- My Computer
- My Documents
- My Pictures
- Recycle Bin
- Outlook Express
- Internet Explorer

00 CPU 02% RAM 39% 07/19/05

00

MAKAI

34%

DOMA

88%

Vmem

04%

Swap

15%

Džemat Hidžra vam nudi

- Islamske knjige
- Predavanja
- Islamske filmove
- Crtane filmove
- Sufare

- List El-asr
- Ilahije
- Brošure

All Programs

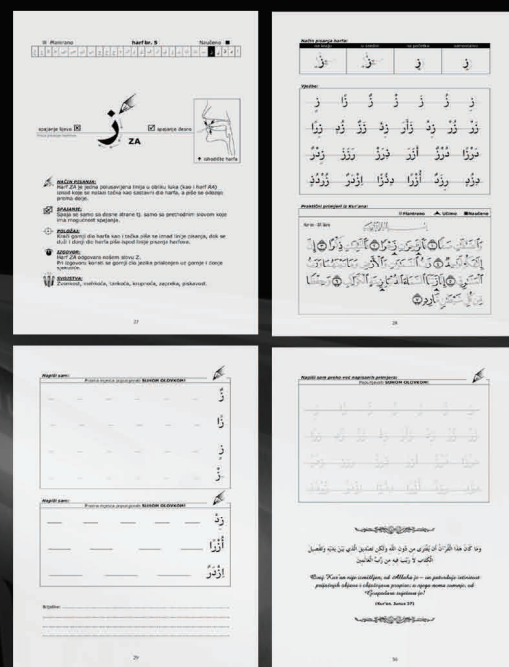
- Log Off
- Turn Off Computer

NOVO IZ ŠTAMPE

Iz štampe je izašla **Sufara** koja u novoj metodologiji i pristupu obrađuje harfove, tj. arapska slova, koja za nas imaju posebnu važnost jer je to pismo posljednje objave – Kur'ana i Hadisa Allahovog poslanika Muhammeda, sallallahu alejhi we sellem.

Prilikom pripreme Sufare namjera je bila olakšati i pojednostaviti materiju koja se uči kroz slikovito prikazivanje i detaljno objašnjenje i približavanje onoga što se izlaže, zatim kroz praktične primjere prepoznavanja harfova u Kur'anu, te njihovog čitanja i pisanja. Svakako da je najbolje da stručna osoba vodi i nadzire savladavanje predstavljenih lekcija, iako je Sufara urađena po metodu da je može koristiti i onaj koji samostalno uči.

format : 17 x 24,8 cm
strana : 141
povez : mehki
dodatak : plakat (32 x 45 cm)
izdavač : IOB Tewhid
maloprodajna cijena : 5,00 € + poštarina
veleprodajna cijena : 4,00 € + poštarina
narudžbe : ummet@ummet.at

NOVO

hawa WEB
design